

Съдържание

I Резолуции, препоръки и становища

РЕЗОЛЮЦИИ

Комитет на регионите

121-ва пленарна сесия, 8 и 9 февруари 2017 г.

2017/C 207/01	Резолуция на Европейския комитет на регионите — Годишен обзор на растежа на Европейската комисия за 2017 г.	1
2017/C 207/02	Резолуция на Европейския комитет на регионите — 60-ата годишнина от подписването на Римския договор	5

СТАНОВИЩА

Комитет на регионите

121-ва пленарна сесия, 8 и 9 февруари 2017 г.

2017/C 207/03	Становище на Европейския комитет на регионите — „Преодоляване на недостига на инвестиции: как да се справим с предизвикателствата“	7
2017/C 207/04	Становище на Европейския комитет на регионите — Фискален капацитет и автоматични стабилизатори в Икономическия и паричен съюз	15
2017/C 207/05	Становище на Европейския комитет на регионите — Липсващи транспортни връзки в граничните региони	19
2017/C 207/06	Становище на Европейския комитет на регионите — Съживяване на пристанищните градове и пристанищните зони	25
2017/C 207/07	Становище на Европейския комитет на регионите — Рамка за партньорство с трети държави в областта на миграцията	32
2017/C 207/08	Становище на Европейския комитет на регионите — Предложение за нов европейски консенсус за развитие — Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще	39
2017/C 207/09	Становище на Европейския комитет на регионите — Ефективна система за управление на водите: подход, насочен към иновативни решения	45

2017/C 207/10	Становище на Европейския комитет на регионите — „Към нова стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата посредством интегриран подход“	51
2017/C 207/11	Становище на Европейския комитет на регионите — Подкрепа за младите европейски земеделски стопани	57
2017/C 207/12	Становище на Европейския комитет на регионите — Необходимост от и отправни точки за стратегия на ЕС относно въпроси, свързани с алкохола	61

III Подготвителни актове

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

121-ва пленарна сесия, 8 и 9 февруари 2017 г.

2017/C 207/13	Становище на Европейския комитет на регионите — Реформа на общата европейска система за убежище — Вторият пакет и рамка на ЕС за презаселването	67
2017/C 207/14	Становище на Европейския комитет на регионите — Авторското право в цифровия единен пазар	80
2017/C 207/15	Становище на Европейския комитет на регионите — Преразглеждане на пакета за телекомуникации	87
2017/C 207/16	Становище на Европейския комитет на регионите — Към стратегия на ЕС за международните културни отношения	95
2017/C 207/17	Становище на Европейския комитет на регионите — Политика на ЕС за Арктика	100
2017/C 207/18	Становище на Европейския комитет на регионите — Междинна оценка на програмата LIFE	104

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

121-ВА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, 8 И 9 ФЕВРУАРИ 2017 Г.

Резолюция на Европейския комитет на регионите — Годишен обзор на растежа на Европейската комисия за 2017 г.

(2017/C 207/01)

Внесена от политическите групи на ПЕС, ЕНП, АЛДЕ, ЕА и ЕКР

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР),

- като взе предвид съобщението на Европейската комисия относно Годишния обзор на растежа за 2017 г. ⁽¹⁾ и началото на европейския семестър за 2017 г.,
 - като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 26 октомври 2016 г. относно Европейския семестър за координация на икономическите политики: изпълнение на приоритетите за 2016 г. ⁽²⁾,
1. приветства акцента, който Годишният обзор на растежа (ГОР) поставя върху инвестициите, структурните реформи и отговорните публични финанси, но би очаквал да се отдели по-голямо внимание на изпълнението на целите за устойчиво развитие като един от стълбовете на европейската икономическа, социална и екологична стратегия за периода след 2020 г.;
 2. отбелязва, че няколко показателя — БВП, инвестициите, създаването на работни места, заетостта и равнищата на активност — свидетелстват за възстановяването на икономиката на ЕС в момента, въпреки нарастващата несигурност в световен мащаб; споделя обаче мнението на Комисията, че няма място за задоволство, тъй като безработицата остава твърде висока в много региони на Европа и поредицата от години на недостатъчни инвестиции (т.нар. „недостиг на инвестиции“) продължава да оказва осезаемо влияние върху конкурентоспособността и сближаването в Европа;
 3. изразява загриженост, че съществуващите дисбаланси в рамките на ЕС и еврозоната представляват сериозно предизвикателство за растежа и сближаването и че конвергенцията между държавите членки и в рамките на отделните държави членки в много случаи е в застой; подчертава, че неравенствата в рамките на държавите членки са основен източник на икономическите и социалните различия, които продължават да се засилват в ЕС, и изразява съжаление, че те не са разгледани по структуриран начин в Годишния обзор на растежа;

⁽¹⁾ COM(2016) 725 final.

⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2016-0416+0+DOC+PDF+V0//BG>.

4. подчертава, че един европейски стълб на социалните права, който трябва да зачита принципите на субсидиарност и пропорционалност, би могъл да допринесе значително за координацията и възходящото сближаване на социалните стандарти, както и за укрепването на демократичната легитимност на ЕС;

5. призовава Комисията да представи предложение за фискален капацитет за еврозоната, отворен за всички държави членки, което да е придружено от анализ на въздействието върху бюджета ⁽³⁾;

Възобновяване на инвестициите

6. приветства резултатите от първата година на ЕФСИ по отношение на размера на инвестициите, които той е успял да активира; изразява обаче загриженост относно несигурните резултати от ЕФСИ по отношение на допълняемостта, относно небалансираното географско разпределение на проектите, финансирани по него, и относно липсата на подробна и прозрачна информация за него; отбелязва, че тази загриженост се споделя от Европейската сметна палата ⁽⁴⁾ и в независими оценки, публикувани от Комисията ⁽⁵⁾; подчертава, че проекти на стойност 10 млн. евро би трябвало да бъдат допустими за подкрепа от ЕФСИ, така че местните и регионалните власти да могат да използват ЕФСИ в по-голяма степен, включително чрез инвестиционни платформи, и изразява съжаление, че много от тях все още не разполагат с информация за него; изразява убеждение, че справянето с проблемите, свързани с административния капацитет, които често пречат на местните и регионалните власти да се възползват от ЕФСИ, следва да се разглежда като приоритет в рамките на европейския семестър;

7. приветства факта, че в Годишния обзор на растежа се посочва съществуването на пречки пред инвестициите на местно и регионално равнище; изразява обаче съжаление, че анализът на пречките пред инвестициите, който беше започнат в рамките на европейския семестър за 2016 г. и към който КР е допринесъл чрез анализ на тези пречки на териториално равнище ⁽⁶⁾, не е продължен в Годишния обзор на растежа за 2017 г.; счита, че е важно мерките за задълбочаване на единния пазар да бъдат признати като важен фактор за подобряване на цялостната инвестиционна среда на равнище ЕС и за премахване на пречките пред инвестициите на национално, регионално и местно равнище;

8. подчертава приноса на европейските структурни и инвестиционни фондове за инвестициите, като подчертава, че 61 от специфичните за всяка държава препоръки за 2016 г. са включени в програмите по политиката на сближаване на национално равнище; споделя мнението, че европейските структурни и инвестиционни фондове следва да се използват заедно с ЕФСИ, като същевременно подчертава, че европейските структурни и инвестиционни фондове са основен инвестиционен инструмент на ЕС и са насочени към засилване на сближаването, както е посочено в Договорите;

9. приветства факта, че в Годишния обзор на растежа се посочва необходимостта от справедливо разпределение на ползите от глобализацията и от увеличаване на легитимността на търговската политика; подчертава също така значението на притесненията на гражданите и необходимостта да се гарантира поле за действие и демократична свобода на действие на Европейския съюз, Парламента и правителствата на държавите членки, както и на регионите, и по този начин да се осигурят демократични възможности за влияние на неговите граждани; счита, че при преговорите и сключването на търговски споразумения Комисията следва да отстоява по-категорично запазването на европейските стандарти за качество, националните разпоредби и норми, включително в областта на опазването на околната среда, хуманното отношение към животните, действията в областта на климата, защитата на личните данни, здравеопазването и защитата на потребителите, така че търговските споразумения да могат да доведат до справедливи и прозрачни резултати;

10. приветства факта, че в Годишния обзор на растежа се признава ролята на ясните насоки относно прилагането на правилата за държавните помощи в контекста на публичното финансиране на инфраструктура за улесняването на финансирането на реалната икономика; подчертава, че значителна част от това финансиране се отнася до услуги от общ икономически интерес (УОИИ) и призовава Комисията да разшири техния обхват, за да се отчетат новите предизвикателства;

Продължаване на структурните реформи

11. отбелязва, че структурните реформи са ключов фактор за повишаване на конкурентоспособността, която е все по-необходима за насърчаване на устойчивия и приобщаващ растеж и създаването на работни места в контекста на глобалната търговия и конкуренция;

⁽³⁾ Вж. проектостановището на КР относно „Фискален капацитет и автоматични стабилизатори в Икономическия и паричен съюз“, докладчик: Carl Fredrik Graf (ЕНП/SE), ECON-VI-018, насрочено за приемане на февруарската пленарна сесия през 2017 г.

⁽⁴⁾ ЕСП, „EFSI: an early proposal to extend and expand“ (ЕФСИ — ранно предложение за разширяване на обхвата и удължаване на срока на действие), Становище № 2/2016.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/priorities/publications/independent-evaluation-investment-plan_en.

⁽⁶⁾ Седми мониторингов доклад на КР за стратегията „Европа 2020“ и европейския семестър <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/pub/Documents/2016/7mp.pdf>.

12. приветства признаването на важната роля на обществените поръчки за повишаването на конкурентоспособността и иновациите и подчертава, че голяма част от обществените поръчки се осъществяват от местни и регионални власти; изтъква, че усилията за подобряване на административния капацитет в областта на провеждането на обществени поръчки следва да бъдат специално насочени към местните и регионалните власти;

13. подчертава, че МСП, стартиращите предприятия и предприемачите следва да бъдат подкрепени чрез улесняване на достъпа до финансиране, предоставяне на стимули за НИРД, намаляване на административната тежест и поддържане на въпроса за по-доброто регулиране на преден план в дневния ред; изтъква необходимостта да се осигури възможност за МСП във всички сектори, в т.ч. доставчиците на услуги, да участват в световните вериги за създаване на стойност, включително посредством благоприятна индустриална и регулаторна политика;

14. подчертава, че липсата на административен капацитет на публичната администрация на всички равнища, и по-специално на местно и регионално равнище, представлява пречка за изпълнението на структурните реформи и че Комисията следва да публикува единен стратегически документ, който да координира всички направления на финансираната от ЕС техническа помощ за повишаване на административната ефективност, включително Програмата за подкрепа на структурните реформи;

15. изразява задоволство от факта, че в Годишния обзор на растежа се упоменава приоритизирането на подкрепата на инвестициите в човешки капитал. По-специално подчертава, че е важно да се даде тласък на разгръщането на гаранцията за младежта и да се води борба с младежката безработица, тъй като в много региони и населени места тя все още е висока.

Осигуряване на фискална експанзия и отговорни публични финанси

16. приветства дебата относно положителната фискална позиция за еврозоната като цяло, който неизбежно ще трябва да върви ръка за ръка с осъществяването на структурни реформи;

17. подчертава, че местните и регионалните власти са заинтересовани да бъде използвана пълноценно гъвкавостта, предоставяна от Пакта за стабилност и растеж; отново отправя своето искане извършването от местните и регионалните власти инвестиции по европейските структурни и инвестиционни фондове да бъдат изключени от изчисляването на таваните за дефицита и дълга във всички държави от ЕС;

18. подчертава необходимостта от гарантиране на стабилни публични финанси на всички нива на управление и от ограничаване на публичния дълг; подчертава, че като част от тези общи усилия следва да се подобри съставът на публичните разходи в светлината на принципите на ОИСР за ефективни публични инвестиции на всички нива на управление; изразява ангажираност към започването на мониторинг на прилагането на тези правила; приканва Комисията да предприеме действия за насърчване на фискалната децентрализация в целия ЕС, което според наличните данни ще спомогне за повишаване на ефективността на публичните разходи;

Подобряване на управлението на европейския семестър

19. отбелязва, че повече от половината от специфичните за всяка държава препоръки се отнасят до структурните реформи и могат да бъдат изпълнени само в партньорство с местните и регионалните власти; поради това подчертава, че ограниченото участие на местните и регионалните власти е една от причините за липсата на ефективност и ангажираност по отношение на координацията на икономическите политики в рамките на европейския семестър, както е видно от ниската степен на изпълнение на структурните реформи, посочени в специфичните за всяка държава препоръки;

20. приветства факта, че командированите от Европейската комисия служители, отговарящи за европейския семестър, вече си сътрудничат с местните и регионалните власти в някои държави членки. Това би трябвало да бъде стандартният подход във всички държави членки.

21. изразява съжаление, че ролята на местните и регионалните власти не намира признание в Годишния обзор на растежа и че в специфичните за всяка държава препоръки не се отчита фактът, че голям брой компетентности са от изключителните правомощия на регионалното равнище; подчертава, че подготвя становище с предложение за кодекс за поведение за участието на местните и регионалните власти в европейския семестър; приветства подкрепата за това предложение, изразена от Европейския парламент; изисква институциите на ЕС да обсъдят предложението веднага след неговото публикуване;

22. отбелязва, че няколко препоръки за отделни държави призовават за структурни реформи, чието осъществяване може да отнеме много повече от една година, така че измерването на изпълнението след една година може да подцени постигнатия напредък, което би могло да бъде подвеждащо и обезсърчаващо за съответното национално и поднационално равнище на управление; затова приканва Комисията и Съвета да изготвят препоръки за отделните държави по начин, който да позволява справедливо и прозрачно измерване на напредъка в тяхното изпълнение;
23. възлага на председателя да изпрати настоящата резолюция на Европейската комисия, Европейския парламент, малтийското председателство на Съвета и председателя на Европейския съвет.

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите

Markku MARKKULA

Резолюция на Европейския комитет на регионите — 60-ата годишнина от подписването на Римския договор

(2017/C 207/02)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Ние, членовете на Европейския комитет на регионите (КР):

1. се присъединяваме към отбелязването на годишнината от подписването на Римския договор, която е ключов момент за започването на широка дискусия относно бъдещето на Европейския съюз (ЕС), и припомняме, че основанието за съществуване на Съюза е да гарантира спазване на основните права, мир, просперитет, стабилност и нови възможности за всички свои граждани в рамките на целия ЕС;
2. призоваваме за една Европа, способна да укрепи доверието на своите граждани и да отговори по-добре на предизвикателствата, които ни предстоят както в рамките на ЕС, така и в световен мащаб, и да взема решения за съвместни действия в дух на солидарност, като същевременно зачита принципа на субсидиарност;
3. припомняме, че исторически идентичността на Европа се корени в нейните региони, градове и села и че приносът на местните и регионалните власти към процеса на европейска интеграция се увеличава непрекъснато в икономическо, културно и политическо отношение;
4. припомняме осъзнаването на пропастта между гражданите и ЕС, за чието преодоляване преди 25 години беше подписан Договорът от Маастрихт, с който бяха създадени, наред с останалото, гражданството на Европейския съюз и Европейският комитет на регионите. Въпреки това ключовата роля на децентрализираните териториални власти, предвидена в Договора от Лисабон, все още остава защитата на субсидиарността и участието в европейския законодателен процес. Следователно е наложително да се подобри настоящото положение, при което местните и регионалните власти твърде често продължават да бъдат само адресати на политиките на ЕС, а не истински участници в тяхното изготвяне, най-вече от законодателна гледна точка, въпреки усилията и политическата и институционалната ангажираност на Комитета на регионите в неговите отношения с другите европейски институции;
5. смятаме, че в качеството си на асамблея на ЕС на регионалните и местните представители КР отстоява идеята за съюз, обединен в своето културно и езиково многообразие в един глобализиран свят; ние се ангажираме безрезервно да насърчаваме европейската демокрация и активното гражданство, да допринасяме за утвърждаването на основните права и защитата на малцинствата, да укрепваме сигурността и да насърчаваме равнопоставеността, както и да гарантираме хармонично и устойчиво развитие в съответствие с целите за икономическо, социално и териториално сближаване;
6. подчертаваме спешната необходимост от укрепване на демократичната връзка между Европейския съюз и неговите граждани, като се гарантира, че Съюзът предоставя ефективни и бързи решения на основните общи предизвикателства, с които градовете, регионите и държавите членки не могат да се справят сами, а именно повишаване на конкурентоспособността на ЕС, укрепване на сближаването, превръщането на ЕС в безопасно пространство, в което свободата, сигурността и правосъдието са гарантирани за всички, предоставянето на младите хора на реални перспективи за тяхното бъдеще както в обучението, така и в работата, решаване на кризата с мигрантите и бежанците, опазване на Шенгенското пространство, предприемане на мерки във връзка с изменението на климата и устойчивостта към бедствия, насърчаване на нисковъглеродна икономика и подкрепа за енергийния съюз, укрепване на ролята на Съюза като ключов световен играч, по-специално за постигането на целите за устойчиво развитие на Програмата до 2030 г., борбата с безработицата, борбата с тероризма;
7. подчертаваме, че „четирите свободи“ на единния пазар на ЕС, т.е. свободното движение на хора, услуги, стоки и капитали, са конкретни достижения за гражданите на ЕС и задължителен елемент от европейския политически проект; те представляват неделим набор от права, които не могат да се разглеждат разпокъсано, тъй като в противен случай бихме отслабили ценностите, залегнали в основата на самото съществуване на ЕС; поради това изразяваме загриженост във връзка с опитите за ограничаване на прилагането на тези свободи, най-вече що се отнася до свободното движение на хора, от страна на някои държави членки;
8. отново изтъкваме обаче, че „единният пазар“ трябва да гарантира и социалния прогрес и че правилата относно основните икономически свободи и конкуренцията нямат превес над основните права, като се започне от борбата срещу дискриминацията, бедността и безработицата;
9. считаме, че отбелязването на годишнината от подписването на Римския договор трябва да бъде възможност за постигане на пряко участие, критично мислене и активен интерес на гражданите в определянето на бъдещето на Съюза, като решенията се вземат на най-близкото до тях равнище; смятаме, че подобен процес трябва да включва участие и представителност, като всички граждани се ползват с равни възможности да участват, да допринасят и да изразяват своята ангажираност по отношение на Съюза. Местните и регионалните власти са в идеална позиция да съдействат за напредъка на този процес и да допринасят за реализирането на идеята за Европа на гражданите;

10. смятаме по-специално, че е важно да се получи точна представа за стремежите и надеждите на гражданите по отношение на ЕС, от една страна, и за техните тревоги и недоволство, от друга страна; затова приветстваме третия Доклад за гражданството на ЕС за 2017 г., който се позовава на предоставена от граждани информация посредством анкети и обществена консултация;

11. поради това подчертаваме, че ЕС:

- трябва да бъде в състояние да се заеме с въпроса за небалансираното въздействие на глобализацията върху живота на европейците чрез укрепване на принципите на Европа, основаваща се на социална справедливост, икономическа стабилност и солидарност,
- би трябвало да бъде оправомощен от държавите членки да предприема действия, в сътрудничество с местните власти и регионите, когато обществото и гражданите са изправени пред големи предизвикателства, като разполага с подходящи инструменти за управление и достатъчно финансови средства,
- трябва да гарантира децентрализиран подход на комуникация, чрез който да осведомява по достъпен начин относно своите политики и процеси, като откроява значението на решенията, взети на равнище ЕС, за реалностите по места в различните части на Съюза; във връзка с това от съществено значение е ролята на информационните центрове „Европа Директно“ и други европейски информационни мрежи, обединяващи регионите и местното самоуправление,
- трябва да има по-ясно и по-прозрачно разпределение на политическите отговорности и да гарантира отчетност на институциите и откритост на процесите си на вземане на решения пред гражданите, което може да предполага и необходимост от допълнителни реформи на договорите,
- следва да разгледа институционалните реформи за засилване на участието на регионалните и местните власти, отразявайки законодателната им роля при прилагането на принципа на субсидиарност, като гарантира демократичното управление, основано на подхода „отдолу-нагоре“, в една Европа на гражданите, регионите, териториите и местното самоуправление;

12. с оглед на подготовката на нашия принос за предстоящите политически обсъждания на бъдещето на Съюза, се ангажираме:

- да започнем обстоен процес на граждански диалог, за да чуем възгледите, предложенията и безпокойствата на право от гражданите в целия ЕС. Този процес ще бъде съпроводен от политически консултации с участието на европейски и национални сдружения на регионалните и местните власти и на други заинтересовани страни във всички държави членки с оглед на разработването на конкретни иновативни и практически решения за предстоящите предизвикателства,
- да споделяме резултатите от тези паралелни процеси с другите институции на ЕС с цел принос за бъдещ конвент, който ще подготви промени в Договора за бъдещето на Европейския съюз,
- да засилим усилията си за насърчаване на правата, свързани с гражданството на ЕС и нашите общи ценности, както и участието на гражданите в демократичния живот на Съюза,
- да проучим начини за допълнително засилване на диалога с институциите на ЕС, по-специално с Европейския парламент,
- да задълбочим диалога и дискусиите с институциите на ЕС, по-специално с Европейския парламент, като се базираме на инициативи, като „Подобряване на функционирането на Европейския съюз чрез използване на потенциала на Договора от Лисабон“ или „Възможно развитие и адаптиране на съществуващата институционална структура на Европейския съюз“, с оглед на осигуряването на още по-активно и по-ефикасно развитие на Комитета на регионите на етапа на изготвянето на законодателство на ЕС;

13. подчертаваме колко е важно правата на младите хора в цяла Европа да бъдат гарантирани. Един по-достъпен ЕС ще допринесе за открит диалог между хората от всички възрасти. По отношение на основополагащите принципи на мира и просперитета, един способен на бърза реакция ЕС ще отрази стремежите на младите хора;

14. възлагаме на нашия председател да изпрати настоящата резолюция на Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Комисията, Европейския икономически и социален комитет, националните и регионалните парламенти и правителства, както и на местните власти.

Брюксел, 9 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите

Markku MARKKULA

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

121-ВА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, 8 И 9 ФЕВРУАРИ 2017 Г.

Становище на Европейския комитет на регионите — „Преодоляване на недостига на инвестиции: как да се справим с предизвикателствата“

(2017/C 207/03)

Докладчик: Markku Markkula (FI/ЕНП), член на Градския съвет на Еспоо

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Настоящият недостиг на инвестиции в европейските градове и региони

1. отбелязва, че инвестициите в Европа са намалели общо с 15 % като пряка последица от финансовата и икономическата криза, но има спад и на публичните инвестиции в резултат на ограниченията, поставени от механизмите за бюджетно регулиране на европейско и национално равнище, а в номинално изражение нивото на общите инвестиции в ЕС като цяло остава под равнищата от преди кризата, като през 2015 г. то е с почти 60 милиарда евро по-ниско от това през 2008 г. ⁽¹⁾; счита, че в допълнение към намаляването на инвестициите в абсолютното изражение, Европейският съюз страда и от недостатъчна конкурентоспособност поради остарялата инфраструктура и недостатъчните инвестиции в прехода към цифрови технологии, екология и иновации;
2. подчертава, че местните и регионалните власти (МРВ) отговарят за повече от половината от публичните инвестиции в ЕС и че техните инвестиции в области като инфраструктура, енергетика, обществен транспорт, образование, здравеопазване и много други оказват пряко въздействие върху местните икономики, динамиката на предприятията и живота и благосъстоянието на европейските граждани;
3. приветства призива на Европейския парламент за повече съпричастност на национално, регионално и местно равнище при формулирането и прилагането на стратегии за растеж и работни места и приветства подкрепата за искането на КР за кодекс на поведение за участието на местните и регионалните органи в европейския семестър ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Вж. Евростат, код на набор от данни: tes00011 „Бруто образуване на основен капитал (инвестиции)“ и teina210, „Общи правителствени инвестиции в дълготрайни активи“.

⁽²⁾ Резолюция на Европейския парламент от 26 октомври 2016 г. относно Европейския семестър за координация на икономическите политики: изпълнение на приоритетите за 2016 г. (2016/2101(INI)), „6. [ЕП] напълно подкрепя усилията за осигуряване на по-голяма национална ангажираност в изготвянето и изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки като непрекъснат процес на реформи; счита, че за да се увеличи степенята на национална ангажираност и да се насърчава ефективното изпълнение на специфичните за всяка държава препоръки, и с оглед на факта, че местните и регионалните органи трябва да изпълняват повече от половината от специфичните за всяка държава препоръки, те следва да бъдат добре формулирани около ясно определени и структурирани приоритети на европейско равнище, с участието, по целесъобразност, на националните парламенти, регионалните и местните органи; отново заявява, че с оглед на разделението на правомощията и компетентностите в отделните държави членки, изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки може да се подобри с активното участие на местните и регионалните органи, и за тази цел подкрепя предложението за кодекс на поведение за участието на местните и регионалните органи в европейския семестър, както е предложено от Комитета на регионите; призовава държавите членки да гарантират подходящ демократичен контрол върху националните си програти за реформи в съответните национални парламенти“.

4. подчертава в този контекст, че текущите публични разходи за инвестиции продължават да бъдат двойно по-малки в сравнение с равнището от преди кризата, което предполага, че всяка година в европейските региони и градове не се реализират инвестиции на стойност стотици милиони евро;

5. припомня съвместно проучване на Европейския комитет на регионите (КР) и ОИСР от 2015 г., в което 96 % от участниците, представляващи градовете и регионите, са отчетели недостиг в разходите за публични инвестиции ⁽³⁾. Това бе потвърдено отново от неотдавнашно проучване на КР ⁽⁴⁾, в което 75 % от участниците на местно и регионално равнище посочват, че се наблюдава значителен спад на общите инвестиции в техния град или регион между 2008 и 2014 г., а само една трета считат, че понастоящем положението се подобрява;

6. подкрепя призива на ОИСР ⁽⁵⁾ и МВФ за програма за координирано фискално стимулиране в световен план, с оглед на ограничените възможности на паричната политика за маневриране, изключително ниските лихвени проценти и факта, че усилията за фискална консолидация от последните години позволиха ограничаване на съотношенията дълг/БВП в много страни и предоставят по-широко поле за действие. За успешното стимулиране на дейността допълнителните публични разходи би трябвало да бъдат пропорционални и, най-вече, ясно съсредоточени върху инвестициите, които благоприятстват растежа — като научноизследователската или развойната дейност, обучението на персонала и зелените инфраструктури;

7. подчертава, че потенциалът за стратегически инвестиции в градовете и регионите е много по-висок, отколкото показват общите тенденции от преди кризата, не на последно място поради развитието на обширни знания и умения, понижаването на лихвените проценти и предоставените от цифровизацията възможности, икономиката на сътрудничество и кръговата икономика и съществуващата свобода на действие за по-силно участие на МСП във все по-глобалната бизнес среда;

8. отново заявява, че настоящото непрекъснато намаляване на общите инвестиции е неустойчиво и че ниските нива на инвестиции не само забавят възстановяването, но също така застрашават бъдещия потенциал на ЕС за растеж и иновации, като се отразяват отрицателно на дългосрочните икономически показатели и създаването на работни места;

9. подчертава, че инвестициите в градовете и регионите на Европа са от първостепенно значение за насърчване на устойчивия растеж и създаване на работни места в Европа, както и за запазване на съществуващите работни места, които са застрашени поради настоящото равнище на недостатъчни инвестиции; поради това настоятелно приканва да се работи за премахване на пречките пред постигане на нивата на инвестиции от преди кризата в Европа и да се инвестира в действителния потенциал, с който разполагат регионите и градовете като движещите сили на Европа;

10. изразява подкрепата си за създаването на световно, европейско и национално равнище на „търпелив капитал“ като част от дългосрочен подход за финансиране на основните нужди, които не отговарят на логиката на годишно отчитане на публичните разходи или на обичайното тримесечно отчитане на частното финансиране. Акцентът тук следва да бъде върху инвестициите в мерки за справяне с изменението на климата, стратегическата инфраструктура, както и върху иновациите и достъпа до оскъдни ресурси;

11. подчертава значението на наличието на цялостна визия за устойчиви и интелигентни инвестиции като основен политически приоритет за мандата 2015—2020 г. ⁽⁶⁾. Настоящото становище, наред с други и заедно с декларацията от Братислава ⁽⁷⁾ и плана за действие на КР за инвестиции, е важна стъпка в този процес;

⁽³⁾ КР, *Резултати от консултацията на ОИСР–КР относно поднационалното равнище на управление: планиране на инфраструктурата и инвестиции на различните равнища на управление: настоящи предизвикателства и възможни решения*, март 2016 г. Достъпен на английски език тук.

⁽⁴⁾ КР, *Резултати от онлайн консултация на КР на тема „Пречките пред инвестициите на местно и регионално равнище“*. Септември 2016 г. Достъпен на английски език тук.

⁽⁵⁾ Вж. икономическите перспективи, представени от ОИСР на 28 ноември 2016: <https://www.oecd.org/fr/eco/perspectives-economiques.htm>.

⁽⁶⁾ КР, *Политическите приоритети на Европейския комитет на регионите за периода 2015—2020 г.*, Достъпен на английски език тук.

⁽⁷⁾ КР, *Ново начало за Европа: Регионите и градовете стартират план за инвестиции в ЕС, насочен към гражданите*: <http://cor.europa.eu/en/news/Pages/Regions-and-cities-launch-investment-plan-for-a-citizen-centred-EU.aspx> и Декларация от Братислава „Да инвестираме и създаваме връзки“, юли 2016 г. — достъпна онлайн тук.

Цялостен подход спрямо инвестициите в нашите региони и градове — ролята на политиката на сближаване, плана за инвестиции и други финансови инструменти

12. приветства инициативите, предприети от Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), и техния съществен акцент върху насърчаването на инвестициите и припомня плодотворното сътрудничество между ЕИБ и КР чрез съвместния им план за действие ⁽⁸⁾;
13. подчертава мерките, предложени от Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) относно прилагането на финансови инструменти с участието на няколко региона, тъй като те допринасят значително за увеличаване на ликвидността на пазарите и за генериране на инвестиции;
14. подчертава, че европейските инвестиционни инструменти могат да имат положително въздействие върху публичните средства, най-вече по отношение на предишен административен капацитет и където става въпрос за проекти, генериращи приходи; поради което такива инструменти следва да се насочат към използване на кредити, новаторски финансови инструменти и новаторски обществени поръчки; подчертава обаче и ролята на безвъзмездните средства като изключително важни финансови инструменти в регионите и градовете за проекти, които са свързани с отстраняването на дадена пазарна неефективност или не могат да осигурят достатъчно голяма възвръщаемост за частните инвеститори;
15. подчертава значението на финансирането с цел сближаване, което трябва да продължи да бъде гръбнакът на инвестиционната политика на ЕС и да задълбочи партньорството между европейските региони като истински израз на сътрудничество и сближаване: бъдещето на политиката на сближаване е свързано с бъдещето на Европа. Поради това е необходимо да обезпечим ролята на политиката на сближаване в ЕС след 2020 г. ⁽⁹⁾;
16. подчертава необходимостта от оценка на всички видове финансиране: МФР, политиката на сближаване и европейските структурни и инвестиционни фондове, плана Юнкер и ЕФСИ, както и други финансови инструменти: всички те имат уникални, а не противоположни философии и следователно следва да се допълват, като си взаимодействат, когато и ако е необходимо;
17. приветства принципа за удължаване на срока на действие на ЕФСИ ⁽¹⁰⁾, както и увеличаването на финансовия му капацитет, което предоставя възможност за донастройка на съществуващите процедури; отбелязва обаче, че за да може ЕФСИ 2.0 да има по-голям успех, полезните взаимодействия с европейската политика на сближаване чрез ЕСИФ трябва да бъдат доизяснени; счита, че ЕФСИ не трябва да има за цел да замени съществуващите инструменти на политиката на сближаване на ЕС; като се има предвид тяхната роля, изразяваща се в предлагане и планиране на инвестициите в средносрочен и дългосрочен план, призовава местните и регионалните власти да участват по-активно в управлението на този фонд, по-специално в създаването на финансови платформи на регионално или мултирегионално равнище;
18. настоява да се публикува по-подробна информация за проекти, финансирани от ЕФСИ, по-специално като се изтъкват допълващият им характер и взаимното им допълване, когато е приложимо. По-дейното участие на КР в отчитането и мониторинга спомага за протичането на информационния поток между регионите и градовете; в този смисъл подчертава необходимостта от осигуряване на истинска допълняемост на проектите, финансирани по линия на ЕФСИ, по-специално по отношение на използването на средства от бюджета на ЕС, като Механизма за свързване на Европа и „Хоризонт 2020“;
19. настоява ЕФСИ да не бъде финансиран от други фондове или конкурентни програми;

Пречки пред разгръщането на пълния инвестиционен потенциал на градовете и регионите в ЕС

20. посочва, че преодоляването на пречките пред инвестициите предполага широкообхватни реформи на всички равнища на управление, насочени към премахване на административните, регулаторните и други видове пречки, които възпрепятстват инвеститорите, с оглед на цялостното подобряване на инвестиционната среда;

⁽⁸⁾ КР, ЕИБ и Комитетът на регионите засилват сътрудничеството за насърчаване на икономическото възстановяване на Европа, септември 2015 г., Съобщението за пресата е достъпно тук.

⁽⁹⁾ Проектостановище относно „Бъдещето на политиката на сближаване след 2020 г. — За силна и ефективна европейска политика на сближаване след 2020 г.“ с докладчик д-р Michael Schneider (DE/ЕНП).

⁽¹⁰⁾ Позицията на КР относно удължаването на срока на Европейския фонд за стратегически инвестиции, както и относно въвеждането на технически подобрения за този фонд и Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси, е изложена в проектостановището на КР „ЕФСИ 2.0“ с докладчик Wim van de Donk (ЕНП/NL).

21. припомня, че инвестициите на местно и регионално равнище се правят в различни междусекторни области, като инфраструктурата, транспорта, образованието, научните изследвания и иновациите, околната среда, здравеопазването, социалните услуги и други форми на обществен и човешки капитал, които са задължителни за увеличаване на дългосрочното въздействие на стратегическите инвестиции;

22. обръща внимание, че МРВ могат да бъдат катализатори, които да обединят различните публични и частни участници за инвестиционни проекти, по-специално при големи проекти или публично-частни партньорства; отчита обаче необходимостта от по-нататъшно укрепване на трансграничните връзки и сътрудничеството на различни равнища чрез активно насърчаване на трансрегионалните инвестиции с цел ускоряване на общоевропейския единен пазар, по-специално чрез развитието на съюза на капиталовите пазари, като същевременно пропължава да се търси решение на регулаторните и административните предизвикателства посредством програмата на ЕК за по-добро регулиране, за да се гарантира постигане на целите на политиките по най-ефективния и най-малко обременяващия начин;

23. подчертава значението на регионалните стратегии за интелигентна специализация като средства за съвместно създаване на европейски партньорства за възприемане на добрия опит и организиране на висококачествени инвестиционни проекти с множество участници и измерения; в този контекст подчертава, че преодоляването на пречките пред инвестициите може да върви успоредно с общоевропейско прилагане на регионалните иновационни стратегии, опиращи се на интелигентна специализация (RIS3), което може да е полезен инструмент за съсредоточаване на подкрепата за политиката и инвестициите върху ключови приоритети и предизвикателства и по този начин да се стимулират частните инвестиции;

Пречки от териториален характер: голяма регулаторна тежест

24. посочва, че значителна част от пречките пред инвестициите, очертани в европейския семестър, са „от териториален характер“, в смисъл че или са свързани с функциите на МРВ по отношение на инвестициите, или има потенциал МРВ да допринесат за облекчаването или премахването на тези пречки;

25. в резултат на това настоящите пречки пред инвестициите — а следователно и техните решения — често се коренят на местно и регионално равнище и в рамките на транснационалното сътрудничество;

26. подчертава обаче, че между държавите членки се срещат значителни различия в инвестиционните модели и препятствията пред инвестициите и следователно не съществува универсално решение;

27. отбелязва, че това се дължи главно на различните роли на МРВ по отношение на инвестициите: на първо място, градовете и регионите са *инвеститори*, тъй като отговарят за повече от половината (54 %) от публичните инвестиции в ЕС. Тези инвестиции се правят в разнообразни и допълващи се сектори и функции: човешки капитал, умения, образование, здравеопазване и много други. По този начин градовете и регионите са *доставчици на услуги и способстващи фактори* за тях. МРВ са *отговорни и за планирането*, тъй като са водещи в изготвянето на стратегии за развитие, така че чрез предварително планиране МРВ могат да насочват политическата подкрепа и инвестициите към ключови приоритети и предизвикателства, като по този начин насърчават инвестициите. Градовете и регионите са още *катализатори за промяна и регулатори* по въпросите на териториалното устройство и разрешителните за строеж, например. Накрая, те са *инвестиционни партньори*, които обединяват различни публични и частни заинтересовани страни за осъществяването на инвестиционни проекти ⁽¹¹⁾;

28. приветства поставения от Европейската комисия акцент върху идентифицирането на подобни пречки и предизвикателства пред инвестициите в европейския семестър, от годишния обзор на растежа (ГОР) и списъка на инвестиционните предизвикателства в докладите по държави и специфичните за всяка държава препоръки; въпреки това, с оглед на постигане на подход на европейско равнище с по-голямо внимание върху качеството на публичните разходи, подкрепя предложението специфичните за всяка държава препоръки в рамките на европейския семестър да съдържат минимални цели за публични инвестиции, по-специално по отношение на текущите разходи ⁽¹²⁾;

⁽¹¹⁾ Многогранната роля на местните и регионалните власти по отношение на публичните и частните инвестиции е разгледана по-подробно в проучване, възложено от КР. Вж. по-специално глава 4: Metis GmbH, „Пречки пред инвестициите на местно и регионално равнище“, проучване, възложено от КР, 2016 г. Достъпно на английски език тук.

⁽¹²⁾ Това предложение се вписва в препоръките, формулирани от Европейския парламент през ноември 2012 г. в неговата „Резолюция относно Пакта за социални инвестиции като отговор на кризата“^[1]; доклад на Danuta Jazłowiecka (ЕНП/PL): <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2012-0419+0+DOC+XML+V0//BG>

29. повтаря във връзка с това призова си към Европейската комисия да публикува Бяла книга, в която да определи типология на равнището на ЕС за качеството на публичните инвестиции в отчетите на публичните разходи в съответствие с дългосрочните ефекти от тях ⁽¹³⁾;

30. припомня също така своето предложение ⁽¹⁴⁾ Европейската комисия да одобри официално препоръката на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), с която се определят поредица от принципи в областта на публичните инвестиции ⁽¹⁵⁾ (март 2014 г.); приветства факта, че в тази препоръка се признава важната и нарастваща роля, във всички области на политическо действие (координация на публичните инвестиции, укрепване на капацитета, въвеждане на рамкови условия), която играят местните и регионалните власти в планирането и изпълнението на публичните инвестиции;

31. подчертава, че от 178-те свързани с територията въпроса, повдигнати в докладите по държави за 2016 г., разпределени между всички държави и области на политиката, почти 60 % са свързани с пречките пред инвестициите, състоящи се главно в тежкото хоризонтално и секторно регламентиране, незадоволителното качество на публичната администрация, специфичните пречки на пазара на труда, както и на пазара на финансирането за малките и средните предприятия ⁽¹⁶⁾;

32. подчертава, че неотдавнашното проучване на КР на местните и регионалните власти отново потвърждава, че обременяващите правила, засягащи инвестиционната и бизнес средата, пазара на труда, търговията на дребно и други области, както и скъпоструващи/дълги/тежки административни процедури за стартиране, продължаване или преустановяване на дадена дейност, както и прекалено бавните и тромави съдебни процедури, се считат за пречки пред инвестициите от приблизително 9 от 10 участници в проучването;

33. препоръчва установяването на предизвикателствата пред инвестициите да продължи да бъде основен акцент на европейския семестър, включително годишните актуализации на предизвикателствата за инвестиционната среда в държавите членки, представени заедно с годишния обзор на растежа (ГОР) за първи път през ноември 2015 г.;

34. настоятелно приканва за по-силно и по-структурирано участие на местните и регионалните власти в европейския семестър, за да намерят ефективно решение на тези свързани с територията предизвикателства пред инвестициите; призовава Европейския парламент да включи КР в този процес чрез активно участие в междупарламентарните заседания, посветени на европейския семестър;

Липса на административен капацитет на местно и регионално равнище

35. припомня необходимостта от допълнително опростяване на фондове на ЕС със споделено управление, по-специално по отношение на използването на финансови инструменти, като се изтъква значението на повишаването на административния капацитет и институционалния експертен опит на публичните власти чрез преодоляване на недостига на инвестиции в ЕС;

36. отбелязва, че участниците в проучването на КР относно пречките пред инвестициите ⁽¹⁷⁾, повечето от които представляват самите местни или регионални власти, подчертават административния капацитет на МРВ като предизвикателство пред инвестициите в техния град или регион. Действително капацитетът за участие в публично-частни партньорства (ПЧП) е посочен като предизвикателство или голямо предизвикателство пред инвестициите от 71 %, докато 70 % са отговорили, че той е предизвикателство и голямо предизвикателство за управлението на обществени поръчки, по-специално при по-сложни процедури ⁽¹⁸⁾;

37. припомня, че липсата на административен капацитет не се ограничава само до малък брой по-слаборазвити държави членки и региони, тъй като в специфичните за всяка държава препоръки за 2016 г. към 20 от 28 държави членки са отправени препоръки за подобряване на качеството на публичната администрация, включително на поднационално равнище ⁽¹⁹⁾;

⁽¹³⁾ Становище на КР относно „Насърчаване на качеството на публичните разходи по въпроси, свързани с действията на ЕС“ (CdR 4885/2014 — докладчик: Catuscia Marini (IT/ПЕС), 3 декември 2014 г.).

⁽¹⁴⁾ Пак там.

⁽¹⁵⁾ <http://www.oecd.org/gov/regional-policy/oecd-principles-on-effective-public-investment.htm>.

⁽¹⁶⁾ КР, „Териториалният анализ на докладите по държави и придружаващото ги съобщение“, доклад на Координационния комитет на Платформата за наблюдение на стратегията „Европа 2020“. Май 2016 г. Достъпен на английски език тук.

⁽¹⁷⁾ Вж. бележка под линия 4.

⁽¹⁸⁾ Вж. бележка под линия 4.

⁽¹⁹⁾ Вж. бележка под линия 16.

38. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да положат повече усилия за намаляване на административната тежест, както и да разработят нови инициативи и да укрепят досегашните с цел увеличаване на знанията, уменията и компетенциите, необходими за публично-частни партньорства и административна ефективност, по-специално на местните и регионалните власти, и особено като се имат предвид множеството роли, които трябва да изпълняват по отношение на инвестициите (планиращи органи, инвеститори, инвестиционни партньори, регулатори, доставчици и организатори/посредници);

39. подчертава, че стратегическите инвестиции в сложна глобална среда изискват нови видове административни и управленски умения с цел по-добро разработване на бъдещите бизнес модели и създаване на стойност, ангажиране на стопански и нестопански организации в екосистемите за създаване на стойност на местно и регионално равнище;

40. подчертава, че ефективните инструменти за повишаване на административната ефективност включват развитие на уменията с помощта на обмени, мисии за оказване на експертна помощ, проучвателни посещения и семинари между МРВ като равнопоставени партньори; в този смисъл се позовава също така и на модела, използван в механизма TaieX Regio Peer 2 Peer ⁽²⁰⁾, който заслужава да бъде възпроизвеждан и разширяван;

41. подчертава трудностите при ефективното използване на финансовите инструменти, свързани с административния капацитет на местните и регионалните власти, както се изтъква в проучването на КР ⁽²¹⁾; приветства във връзка с това създаването на платформата Fi-Compass ⁽²²⁾, както и „стандартните“ финансови инструменти на Комисията ⁽²³⁾, като и двете инициативи са ценни, особено за МРВ с по-големи предизвикателства, свързани с административния капацитет; насърчава МРВ да използват тези инструменти, за да мобилизират още повече частни и публични ресурси за своите инвестиционни проекти и подчертава готовността на Комитета да работи заедно с Европейската комисия за улесняване и популяризиране на тази инициатива;

Липса на осведоменост по отношение на финансови средства, финансиране и възможности за инвестиции

42. подчертава, че макар местните и регионалните власти да играят решаваща роля за успешното прилагане на ЕФСИ, те са слабо информирани за него. От проучване на КР на местните и регионалните власти става ясно, че само 7 % от участниците считат, че са „добре информирани“ за начина, по който ЕФСИ може да се използва в техния град или регион, 18 % смятат, че са осведомени до известна степен, докато 35 % заявяват, че имат само основна информация, а 39 % считат, че „не са информирани“ ⁽²⁴⁾;

43. подчертава, че тази липса на осведоменост се отнася и до други инициативи, свързани с ЕФСИ: 73 % от участниците в проучването на КР посочват, че „не са информирани“ за възможността за изграждане на инвестиционни платформи за финансиране на инвестиции в техния град или регион с подкрепата на ЕФСИ, а едва 2 % отговарят, че са „добре информирани“ относно Европейския портал за инвестиционни проекти или Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси ⁽²⁵⁾;

44. призовава Комисията и ЕИБ да положат повече усилия за подобряване на осведомеността и разбирането на ЕФСИ и свързани с него инициативи, като например консултативните центрове на публичните и частните участници на местно и регионално равнище, тъй като настоящата ситуация излага на риск успеха на плана за инвестиции;

45. предлага да се работи с МРВ, КР и неговите мрежи, националните и регионалните насърчителни банки и други институции, за да се набележат национални и регионални примери на успешни проекти, и потвърждава готовността на КР да подкрепи потенциала на регионите и градовете за възприемане на добрия опит чрез обмен на най-добри практики, като по този начин се създаде критична маса от бенефициери и управляващи органи;

⁽²⁰⁾ Повече информация относно механизма TaieX Regio Peer 2 Peer: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/taieX-regio-peer-2-peer

⁽²¹⁾ Две трети от участниците в проучването са посочили, че използването на новаторски финансови механизми, включително финансови инструменти, е предизвикателство или голямо предизвикателство пред инвестициите в техния град или регион. КР, *Резултати от онлайн консултация на КР на тема „Пречките пред инвестициите на местно и регионално равнище“*. Септември 2016 г. Достъпен на английски език тук.

⁽²²⁾ Повече информация относно платформата Fi-Compass може да бъде намерена на адрес: <https://www.fi-compass.eu/>.

⁽²³⁾ Повече информация относно стандартните продукти може да бъде намерена в раздел „EC Regulatory Guidance“ на адрес: <https://www.fi-compass.eu/>.

⁽²⁴⁾ Вж. бележка под линия 4.

⁽²⁵⁾ Вж. бележка под линия 4.

46. приветства усилията, които полага Европейската комисия по време на своите инвестиционни обиколки в държавите членки, за повишаване на осведомеността относно възможностите за финансиране;

47. посочва несъответствие между стратегиите за консултации и тези за повишаване на информираността и изразява загриженост, че единствено консултативната роля на съществуващите центрове би могла да се окаже недостатъчна за откриване и привличане на нови проекти в региони, които са слабо запознати с възможностите за инвестиране;

48. подчертава, че следва да се гарантира, че ЕФСИ няма да задълбочи различията по отношение на сближаването в рамките на ЕС, а също и да се въведат услуги и стимули за преодоляване на географския дисбаланс, включително разширяване на обхвата на общите цели, допустими за финансиране от ЕФСИ, подобряване и дори децентрализация на консултантските услуги и експертния опит и укрепване на ролята на Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси, както и по-пълноценно използване на Европейския портал за инвестиционни проекти, който цели да преодолява несъответствията между ръководители на европейски проекти, търсещи финансиране, и инвеститори по целия свят, търсещи инвестиционни възможности;

Икономическо управление и фискална рамка

49. подчертава, че за да се привлекат повече инвестиции и капитали, са необходими фундаментални промени, свързани с икономическата и фискалната рамка, които трябва да бъдат съгласувани от повече усилия за отстраняване на регулаторните пречки; макар че икономическото управление и фискалните правила може да не бъдат считани директно за елемент от инвестиционната среда или пречка пред инвестициите, те формират общата рамка, по-специално с оглед на публичните инвестиции;

50. изразява силно безпокойство от факта, че публичните инвестиции често се съкращават по време на криза, тъй като не са толкова видими и от политическа гледна точка е по-лесно да се намалят, отколкото много други видове публични разходи, по-специално фундаменталните инвестиции в човешки капитал, здравеопазване и образование, които имат висока дългосрочна възвръщаемост; ето защо подчертава, че бъдещият устойчив растеж и благосъстояние се обуславят най-вече от подобряване на икономическата обстановка за стартиращи и разрастващи се предприятия, привличане на частни инвестиции, както и от поддържане на дългосрочни публични инвестиции, които би трябвало да се запазят дори в периоди на фискална консолидация;

51. отбелязва, че — макар и КР да подкрепя силен и основан на правила подход към фискалната политика — възстановяването на публичните инвестиции може да бъде трудно в рамките на ограниченията на настоящите фискални правила и затова подчертава необходимостта да се разгледа възможността за по-благоприятен подход към инвестициите, по-специално, но не само към ПЧП, който да гарантира стриктно прилагане на фискалните правила, като същевременно се стреми към максимално оползотворяване на възможностите за инвестиране в регионите и градовете на Европа;

52. може да се намери добро решение в рамките на текущата бюджетна рамка, по-конкретно чрез „спирачката на дълга“ в случай на структурен дефицит за средносрочната цел, съдържаща се в Пакта за стабилност и растеж и Фискалния пакт. За да се гарантират достатъчно възможности за инвестиции при спазване на фискалните правила, би трябвало да се определи реален дефицит за публичните инвестиции на местните и регионалните власти, който да не се включва в структурния дефицит, съпоставян спрямо средносрочната бюджетна цел;

53. в този контекст припомня, че е против спирането на ЕСИ фондовете като пряка последица от обвързаността с макроикономическите условия в рамките на Пакта за стабилност и растеж, тъй като това би оказало отрицателно въздействие върху изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕС, и в по-общ смисъл би влошило положението с инвестициите на засегнатите държави членки и региони;

54. отново отправя искане публичните разходи на държавите членки и местните и регионалните власти в рамките на съфинансирането от ЕСИФ и ЕИБ да не бъдат включвани в структурните разходи, както са дефинирани в Пакта за стабилност и растеж, предвид това, че тези инвестиции по определение са от общ европейски интерес и имат доказан ефект на лоста за насърчване на икономическия растеж;

В търсене на решения: повишаване на потенциала за местни и регионални инвестиции

55. припомня, че основният приоритет на КР е да се даде тласък на европейската икономика с подход „отдолу нагоре“, чрез стимулиране на целевите инвестиции въз основа на местните нужди, като се ползват за опора най-добрите практики на най-близкото до гражданите равнище и се насърчава нов предприемачески дух; подчертава необходимостта от създаване на иновативна и предприемчива Европа, насочена към гражданите;

56. подчертава ангажимента на КР да подкрепя градовете и регионите да изпълняват по-добре всичките си роли: чрез улесняване на партньорските практики, обединяващи знания, и стимулиране на намирането на партньори за повишаване на европейските партньорства с цел изграждане на необходимия капацитет за съвместно създаване на висококачествени и сложни проекти чрез използване на финансови инструменти, включително ЕСИ фондове и ЕФСИ;
57. подчертава значението на данните относно съществуващите инвестиционни проекти по места. Този аспект понастоящем не е достатъчно развит, а има голяма добавена стойност за всички равнища на управление; във връзка с това предлага създаването на европейски информационен регистър за местните и регионалните инвестиции и призовава своите членове да споделят свои проекти, опит и тревоги с цел създаването на такава база данни;
58. подчертава необходимостта от продължаване на работата на ЕС по намаляване на прекомерната бюрокрация, за да стане инвестиционната среда по-достъпна за нови — но и за вече съществуващи — предприятия; подчертава, че макар градовете и регионите да могат да направят много на своето равнище за облекчаване на регулаторната тежест, техните действия трябва да бъдат допълнени от инициативи на национално и европейско равнище;
59. заявява отново, че инвестициите не се отнасят само до транспорта и други инфраструктури, а трябва да бъдат насочени и към човешкия капитал, уменията, образованието, научните изследвания и иновациите, интелигентните енергийни мрежи, жилищното настаняване, социалните и здравните заведения, както и в подкрепа на стартиращи и разрастващи се иновативни и динамични предприятия;
60. припомня, че инвестиционните планове следва да целят създаването на по-екологосъобразна, по-интелигентна, по-приобщаваща и по-териториално балансирана икономика, за да може ЕС да остане конкурентоспособен на световната сцена;
61. се ангажира да търси решения съвместно с частния сектор за повече инвестиции в градовете и регионите, което е и основното политическо послание на Декларацията от Братислава „Да инвестираме и създаваме връзки“, приета от КР на 8 юли 2016 г. ⁽²⁶⁾.

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

⁽²⁶⁾ Вж. бележка под линия 7.

Становище на Европейския комитет на регионите — Фискален капацитет и автоматични стабилизатори в Икономическия и паричен съюз

(2017/C 207/04)

Докладчик: Carl Fredrik Graf (SE/ЕНП), член на Общинския съвет на Халмстад

I. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

II. ВЪВЕДЕНИЕ

1. отбелязва, че еврото беше въведено като защита срещу колебанията в обменните курсове и с цел осигуряване на висок дългосрочен растеж. Въвеждането му обаче доведе до отпадане на политически алтернативи за смекчаване на асиметричните сътресения като например девалвирането на валутата;
2. изразява съжаление, че Икономическият и паричен съюз (ИПС), след установяването му с Договора от Маастрихт, проявява недостатъци, тъй като компетентността за паричната политика беше възложена на равнището на ЕС, а отговорността за бюджетната политика остана у държавите членки и е обект само на правила, предвиждащи относително слаба координация на националните политики;
3. счита, че ИПС прояви своята уязвимост по време на световната финансова и икономическа криза, когато неприемливите дисбаланси заедно с твърде високата публична и частна задлъжнялост доведоха до криза на държавния дълг, при която правителствените разходи за заеми се увеличиха рязко в някои държави членки, застрашавайки, в отсъствието на подходящ механизъм за управление на кризи, самото съществуване на еврозоната;
4. признава постигнатите след началото на кризата резултати, свързани с намаляването на риска и многобройните мерки, предприети от институциите на ЕС, за подобряване на координирането на фискалните политики на отделните държави;
5. констатира, че въпреки тези усилия и завръщането на положителни равнища на растеж в известен брой региони на ЕС, свързано отчасти с външни фактори, обикновената координация на националните фискални политики нито подобри капацитета на държавите членки да смекчават икономическите сътресения, нито възпрепятства появата на недостиг на инвестиции и увеличаването на неравенствата в ИПС⁽¹⁾. Мерките се оказаха недостатъчни за осъществяването на насърчаващи растежа, устойчиви и социално балансирани структурни реформи;
6. признава, че от началото на кризата ЕЦБ се грижи за стабилизиране на икономическия цикъл. Председателят на ЕЦБ призова за интегрирани институции, за по-строга и по-проактивна фискална политика на равнището на еврозоната, както и за извършването на структурни реформи от страна на държавите — членки на еврозоната; предупреждава, че паричната политика сама по себе си не може да стимулира икономиката, и същевременно изтъква, че настоящите ниски лихви създават благоприятна среда за получаване на кредити и инвестиции. Основните структурни реформи и ангажирането с тях на най-близкото до гражданите равнище, както и фискалната отговорност са основополагащи за завръщането към дългосрочен устойчив растеж;
7. подчертава, че в доклада на петимата председатели относно завършването на европейския Икономически и паричен съюз беше подчертано, че е необходимо капацитетът за поемане на сътресения на равнището на еврозоната да допълва автоматичните стабилизатори на национално равнище, ако и когато е необходимо;
8. счита, че за да се възстанови доверието в еврото, то трябва да изпълни обещанията си по отношение на стабилността, сближаването, растежа и заетостта. Един фискален капацитет би могъл да допринесе за постигането на тези цели. Солидарността е тясно свързана и зависи от отговорността, което означава, че допълнителна финансова помощ на равнището на еврозоната следва да се предоставя единствено при наличието както на фискална отговорност, така и на структурни реформи;

⁽¹⁾ Вж. годишния преглед на заетостта и социалната ситуация в Европа, представен от Европейската комисия на 20 декември 2016 г.

9. посочва отново, че във всички решения относно развитието на ИПС, като например създаването на фискален капацитет или автоматични стабилизатори, ролята на местните и регионалните власти за създаването на условията за устойчив растеж би трябвало да бъде изцяло призната и по възможност да се разширява там, където това е възможно. Това се отнася по-специално за осъществяването на икономическите и социалните политики и структурните реформи, както и за изграждането на благоприятна бизнес среда, улесняваща създаването на работни места, и за насърчаването на инвестициите;

III. ОБЩИ ПРИНЦИПИ

10. подчертава, че в краткосрочен план реализирането на банковия съюз е най-ефикасният инструмент за предотвратяване на кризи във финансовата система и за свеждане до минимум на отрицателното въздействие на икономическите сътресения ⁽²⁾;

11. отбелязва, че банковият съюз засилва доверието в принципа на ЕЦБ, съгласно който нуждите от финансиране на националните банкови системи трябва да не бъдат свързани с националните публични бюджети, и че наличието на банкова криза в една държава — членка на ЕС, не трябва да води до банкова криза в целия ЕС;

12. подчертава, че е необходимо местните и регионалните власти, както и икономическите и социалните партньори да бъдат включени и да участват активно в обсъжданията относно въвеждането на нови инструменти като автоматични стабилизатори за смекчаване на въздействието от асиметричните сътресения;

13. счита, че социалното измерение на ИПС би трябвало да бъде подсилено чрез включването на последващи действия във връзка с показателите за развитие в отделните региони и държави. Акцентът следва да се постави върху инициативите в областта на активната политика на пазара на труда и на структурните социални показатели. Социалните партньори — както на регионално, национално, така и на европейско равнище — би трябвало да участват в последващите действия, произтичащи от показателите;

14. отбелязва убеждението, че е необходим фискален капацитет, за да може ИПС да разполага с временен механизъм за поемане на сътресения ⁽³⁾. Един евентуален фискален капацитет не би трябвало да се припокрива с инструментите на политиката на сближаване, а по-скоро да ги допълва;

15. счита обаче, че фискален капацитет на равнището на ЕС би трябвало да бъде проектиран така, че да не крие риск от постоянни трансфери, което би подкопало стимулите за вземането на разумни решения в икономическата и социалната сфера, за стабилно прилагане на политики на национално и регионално равнище, както и за преодоляване на националните или регионалните структурни слабости. С цел да се избегне моралният риск, той би трябвало да бъде по-тясно обвързан със спазването на широката регулаторна рамка на ЕС, както и с постигане на напредък по отношение на конвергенцията;

16. настоява от държавите членки да се изисква да докажат, че провеждат отговорна икономическа политика, за да получат достъп до европейските инструменти за икономическо стабилизиране. Използването на тези инструменти трябва да върви ръка за ръка с цялостното провеждане на структурните реформи, за да се подобри конвергенцията, координацията и интеграцията, и подкрепата в никакъв случай не бива да води до възникването на постоянни потоци само в една посока между държавите ⁽⁴⁾; Помощта трябва да се определи на европейско равнище, да бъде временна и да има ясен график;

17. настоява за спазване на Пакта за стабилност и растеж, както се уточнява в Съобщението на Комисията от януари 2015 г. относно използването на гъвкавостта в рамките на Пакта за стабилност и растеж, и подчертава, че е важно всички държави членки да разполагат със силна икономика и стабилни публични финанси като предпоставка за необходимите краткосрочни и дългосрочни публични инвестиции;

18. освен това счита, че за да се гарантира достатъчен марж за средства за инвестиране при спазване на бюджетните правила, би било целесъобразно средносрочната цел „спирачка на дълга“ в случай на структурен дефицит да бъде допълнена с установяването на ясно определен действителен дефицит за публичните инвестиции на местните и регионалните власти;

19. отново отправя призив за по-голямо икономическо и социално сближаване и за по-отговорно управление, тъй като това е от решаващо значение, за да се избегнат постоянни трансфери между държавите и морални рискове, и изтъква, че е необходимо по-голямо сближаване;

20. едновременно с това подчертава, че социалните, икономическите и териториалните различия както между държавите членки, така и в техните рамки могат да бъдат намалени само посредством концепция, която включва териториално измерение. Концепцията за фискална отговорност не трябва да се ограничава до централизирано прилагане на обща схема. Колкото по-децентрализираните и локализираните са публичните разходи, толкова повече са стимулите и условията за фискална отговорност, реформи и привлекателност на инвестициите;

⁽²⁾ Становище относно „Последващи мерки във връзка с доклада на петимата председатели „Завършване на икономическия и паричен съюз“, прието на 7 април 2016 г., докладчик: Paul Lindquist, COR-2015-05112, параграф 24.

⁽³⁾ Становище Lindquist, параграф 35.

⁽⁴⁾ Становище Lindquist, параграф 33.

21. подчертава, че регионалните различия трябва да бъдат преодолени, за да се премахнат социалните неравенства, да се укрепи растежът, да бъдат създадени работни места и да се засилят конкурентоспособността и сближаването в ИПС и ЕС; изтъква важната роля на местните и регионалните власти като работодатели, инвеститори, доставчици на услуги и способстващи фактори за тях, отговорни за планирането органи, катализатори и регулатори на промяната и инвестиционни партньори;

22. посочва, че високото равнище на съотговорност за структурните реформи по места от страна на засегнатите местни и регионални власти е от ключово значение за техния успех; изтъква териториалното измерение на европейския семестър. Комитетът припомня своето искане към Комисията и Европейския парламент да въведат кодекс за поведение, който да гарантира структурираното участие на местните и регионалните власти в европейския семестър, който служи и за подготовка на структурните реформи ⁽⁵⁾;

23. призовава държавите членки да завършат съюза на капиталовите пазари, който позволява движението на трансгранични капиталови потоци, без да се застрашава стабилността в отделни региони или държави, предоставя достъп на предприятията (по-специално на микропредприятията и МСП) до широк спектър от източници на финансиране и по този начин допринася за смекчаване на икономическите сътресения ⁽⁶⁾;

IV. БЮДЖЕТНИ АСПЕКТИ

24. обръща внимание, че еврото беше въведено без каквито и да е структури за подкрепа в областта на финансовата политика за преодоляване на дисбалансите в еврозоната и че бюджетът на ЕС до голяма степен е непригоден за бързото мобилизиране на финансиране, когато то е необходимо за стабилизиране на пазарите, рефинансиране на банките или преодоляване на кризи на платежния баланс;

25. приканва Комисията в процеса на изготвяне на бъдещите европейски икономически и финансови политики да отчете възможността за използване на икономически показатели за всеки регион, които да показват състоянието от гледна точка на публичния дълг и относителния принос на европейския БВП за растежа;

26. подчертава необходимостта активно да се обсъжда структурата и оформянето на фискалния капацитет и да се намери решение, което е в съответствие с изискванията относно прозрачността и демократичният контрол и забраната за спасяване в член 125 на ДФЕС ⁽⁷⁾;

V. СЪОБРАЖЕНИЯ ОТНОСНО ФИСКАЛНИЯ КАПАЦИТЕТ

27. е на мнение, че той би трябвало да може да изпълни две задачи: на първо място би трябвало да могат да бъдат предоставяни стимули за структурни реформи в държавите членки в периоди на положително икономическо развитие, за да се насърчава икономическото и социалното сближаване в еврозоната и да се подобрява нейната икономическа конкурентоспособност и устойчивост. На второ място би трябвало да могат да бъдат намалявани дължащите се на структурни фактори различия в икономическите цикли на държавите членки в еврозоната чрез създаването на инструмент за справяне с асиметричните сътресения;

28. подчертава, че е необходим значителен напредък по отношение на устойчивите структурни реформи, за да се насърчат сближаването, растежът, работните места и конкурентоспособността, така че ефективно да се предотвратяват асиметричните сътресения;

29. настоятелно призовава държавите членки да обмислят предоставянето на повече автономност на местните и регионалните власти, за да се създаде по-голям ангажимент по отношение на структурните реформи и да се гарантира по-добро изпълнение;

30. счита, че към финансовата помощ на ЕС за изпълнението на договорените структурни реформи в държавите членки, с изключение на съществуващите инструменти на политиката на сближаване, следва да се подхожда предпазливо. Всяка възможна допълнителна подкрепа не бива да се припокрива със съществуващите инструменти, а да ги допълва;

31. смята, че е необходимо финансовата подкрепа да се обвърже с изпълнението на специфичните за страната препоръки и че програмата за подкрепа на структурните реформи, чрез която следва да се предоставя техническа подкрепа на националните органи, следва да бъде допълнително разработена като принос към подкрепящите структурните реформи функции на фискалния капацитет;

⁽⁵⁾ COR-2016-05386-00-00-DT.

⁽⁶⁾ Становище Lindquist, параграф 30.

⁽⁷⁾ Резолюция относно устойчиво бъдеще на ИПС, параграф 21.

32. счита, че е разумно да се провери дали един допълнителен инструмент с цел подпомагане на структурните реформи под формата на заеми за финансиране на една публична инвестиционна стратегия не е по-целесъобразен. Това би трябвало да позволи да се създаде набор от възможности за финансиране и инвестиционни проекти, който би могъл да бъде полезен за подкрепата на изпълнението на необходимите реформи;

33. счита, че, независимо от настоящите действия в областта на сближаването и устойчивите структурни реформи и с оглед на високата степен на интеграция на държавите членки в еврозоната, е невъзможно да бъдат изключени асиметрични сътресения, които засягат стабилността на еврозоната като цяло. Следователно е необходим инструмент, който да позволява незабавното стабилизиране в извънредни ситуации;

34. смята, че с оглед на важната им роля за системите за социална закрила в държавите членки, местните и регионални власти в някои страни могат да бъдат по-уязвими спрямо въздействието на асиметрични сътресения;

35. счита, че е необходимо Европейският механизъм за стабилност (ЕМС) да продължи да се развива и да се превърне в Европейски валутен фонд с достатъчен капацитет за отпускане и вземане на заеми, който да разполага с ясно дефиниран мандат, включващ евентуален принос за фискален капацитет на еврозоната;

36. счита, че фискалният капацитет и трябва да подлежи на съвместно вземане на решение и осъществяване на равнището на ИПС, но на доброволна основа да бъде отворен за участие и за държавите членки извън еврозоната;

VI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

37. отново отправя искане да бъде включен в изготвянето на Бялата книга относно прехода от фаза 1 към фаза 2 на реформите на ИПС;

38. изтъква, че при мерките за задълбочаването на паричния съюз трябва да бъдат взети предвид и последиците за държавите извън еврозоната;

39. отбелязва, че всички мерки, насочени към завършване на изграждането на ИПС, трябва да бъдат осъществявани възможно най-прозрачно и при отчитане на демократичната легитимност на паричния съюз.

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

Становище на Европейския комитет на регионите — Липсващи транспортни връзки в граничните региони

(2017/C 207/05)

Докладчик: Michiel Scheffer (NL/АЛПЕ), член на Изпълнителния съвет на провинция Хелдерланд

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. констатира, че европейската интеграция се проявява на първо място по границите. Отворените граници и инфраструктурата, която свързва хората, формират сърцевината на европейския проект. Развитието на граничните региони в Европа се определя до голяма степен от наличието на инфраструктури, които улесняват връзките между градовете, предприятията и гражданите от двете страни на границата.

Неотдавнашната бежанска криза, която доведе до затваряне на границите, изправя много погранични региони пред нови предизвикателства, свързани с интегрираното им развитие.

2. Граничните региони все повече се разглеждат като функционални региони, които могат да използват потенциала за растеж и заетост единствено ако съществуват достатъчно връзки между двете страни на границата и европейската мрежа. Въздействието на миграцията в граничните региони следва да се оценява по балансиран начин, като се отчитат интересите на трансграничните работници, пазаруващите, МСП и туристите.

3. Сътрудничеството между регионите и страните следва да е насочено и към улесняването на заетостта от двете страни на границата. За населението на граничните региони изграждането на инфраструктура и качествени транспортни връзки представлява стимул за търсене на работа, съответстваща на полученото образование, дори когато това е свързано с по-дълъг път до местоработата. Това би довело до увеличаване на равнището на заетост и на съответствието между квалификациите и потребностите на пазара на труда, и би осигурило по-добро използване на човешкия капитал. Тук не става въпрос само за достъпността до зоните на икономическа дейност, но и за достъпността на съоръженията.

4. В настоящия документ се отделя централно място на трансграничните връзки с помощта на железопътния, автомобилния и — в по-малка степен — на водния транспорт. В него се разглеждат само граничните региони в рамките на Европейския съюз. Въпреки това, като взема предвид становището си относно стратегията за въздухоплаването⁽¹⁾, КР не забравя значението на въздушните и на морските връзки между периферните, островните и най-отдалечените региони, от една страна, и близките трансгранични региони, от друга, и отправя искане към Комисията при бъдещото преразглеждане на TEN-T това значение да бъде взето предвид.

5. Липсващите звена в инфраструктурата на граничните региони представляват част от по-обширната тема за недостига на финансови средства за развитието на местна и регионална инфраструктура. Необходимо е новаторско мислене за разрешаване на проблемите, свързани с мобилността в граничните региони.

6. През последните години Европейският съюз се съсредоточи върху осигуряването на централизираните решения за широкомащабната трансевропейска транспортна мрежа, по-специално посредством Механизма за свързване на Европа (МСЕ), но също и чрез „Хоризонт 2020“. На разположение са сравнително малко ресурси за децентрализираните инструменти, като програмата Interreg за изграждането на липсващи дребномащабни връзки в граничните региони в Европа, въпреки че тези програми отчитат много по-добре местните нужди на съответната трансгранична територия.

7. Механизмът за свързване на Европа (МСЕ) за седемгодишния период 2014—2020 г. вече финансира многобройни проекти от съществен интерес за мобилността в ЕС и по-голямата част от съответните ресурси е вече разпределена. Поради това би било важно да се поднови икономическата ангажираност на МСЕ, като се увеличи финансирането, отчасти чрез насърчаване на дейности за разполагане на всеобхватните мрежи и на системата от връзки към мрежата TEN-T в граничните райони.

⁽¹⁾ COR-2016-00007.

8. Затова търсенето и предлагането на финансова подкрепа за създаването, развитието или възобновяването на трансграничните транспортни връзки е въпрос от основно значение. Целта следва да бъде по-уеднаквено третиране на държавите по отношение на реда и условията за съфинансиране. Държавите членки имат във всички случаи важна роля по отношение на финансирането на дейностите.

9. Мрежата TEN-T е от съществено значение за устойчивото развитие на европейските региони. По-голямата част от финансовите средства се използват за основните коридори на мрежата TEN-T. Не трябва обаче да се пренебрегват връзките с всеобхватните местни и регионални мрежи. Отправената от Европейската комисия през октомври 2016 г. покана за представяне на оферти по линия на Механизма за свързване на Европа, конкретно за трансгранични връзки, се приветства горещо като първа стъпка.

10. Тази покана за представяне на оферти за изграждане на липсващи връзки по линия на МСЕ е добър пример за възможен резултат от междуинституционалното сътрудничество между Европейската комисия, Европейския парламент, Европейския комитет на регионите, държавите членки и автономните области или засегнатите региони с цел определяне на общите предизвикателства в граничните региони, набелязване на възможни решения и осигуряване на необходимите средства за справяне с тези предизвикателства. Това сътрудничество може да се използва за изготвяне на заключения относно бъдещата структура на МСЕ след 2020 г. и да служи като модел за провеждане на сходни дейности в други области на политиката на ЕС.

11. Преразглеждането на многогодишната финансова рамка на ЕС в края на 2016 г. и текущите дебати относно бъдещото структуриране на политиката на сближаване след 2020 г. предлагат чудесна възможност да се направят нови предложения за подкрепа от страна на ЕС за изграждане на липсваща инфраструктура в граничните региони. По силата на принципа на субсидиарност най-подходящото решение би било да се позволи финансиране на тази инфраструктура (включително на такава от по-малък мащаб) в рамките на програми за трансгранично сътрудничество (Interreg A) и следователно да се увеличат средствата, които им се отпускат.

12. Проучването на тема „Потенциалът на изграждането на липсващите звена в дребната по мащаб инфраструктура в европейските гранични региони за растеж и заетост“⁽²⁾ представя редица конкретни случаи, които подкрепят тази теза.

Възможности за икономическо развитие

13. Граничните региони често се възприемат като периферни, но могат да бъдат и икономически центрове. Една добре функционираща система за мобилност е предпоставка за регионалния икономически растеж, териториалното сближаване и развитието на потенциала на трансграничните функционални зони. Именно в граничните региони все още има значително поле за подобрения в икономическото развитие и растежа на заетостта.

14. Посочва, че много гранични региони се възползват от трансграничната търговия. По-добър достъп и по-добро качество на връзките с помощта на автомобилния, железопътния и водния транспорт косвено ще допринесат за разрешаването на социално-икономическите проблеми, по-специално за намаляването на безработицата и за повишаването на качеството на живот на населението. Тези аспекти трябва да имат приоритетен характер по отношение на достъпа до механизъм за финансиране с гранично значение.

15. Туризмът може да служи като стимул за подобряване на инфраструктурата. От друга страна, подобряването на инфраструктурата може да доведе и до увеличаване на туризма. Подобни катализатори би следвало да се използват за развитие. Целесъобразно е, по-специално, да не се пренебрегва ролята на трансграничните велосипедни мрежи при насърчаването на туризма.

16. При трансграничните връзки развитието на пазарното търсене може да отнеме повече време. Освен това по-високите разходи правят по-несигурно постигането на баланс между разходи и ползи, особено в началния период. Това изисква внимание при финансовия инженеринг на проектите. Той е от съществено значение и по отношение на възвръщаемостта на инвестициите и поради последиците за икономическата дейност от инвестиции в инфраструктура, направени в рамките на програмите за трансгранично сътрудничество и на програмите за развитие на транспорта. Различната комбинация от източници на финансиране, размерът на собствения принос, процентът на финансиране за дейности и разходите за участниците в консорциума са все фактори от решаващо значение от гледна точка на проектите. С оглед на това Комитетът препоръчва, когато проектите за благоустройство на транспортните структури са от значение и за двете държави, за всеки граничен район да бъдат приемани единни насоки и правила, общи за държавите членки, с цел още по-ефективна финансова допустимост на проектите.

⁽²⁾ <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/Potential-missing-link.pdf>

Инфраструктура и услуги

17. При преодоляването на липсващите звена става въпрос за изграждане на инфраструктура, но и за улесняване на услуги, като напр. нови връзки на обществения транспорт и превоза на товари. Може да става въпрос и за възобновяване на съществуваща линия. Основна роля за осъществимостта на нови връзки има търсенето на пазара.

18. За попълването на липсващите трансгранични връзки е необходимо интегрално обвързване както на транспорта на стоки и превоза на пътници, така и на всички видове транспорт — автомобилен, железопътен и воден. Специално внимание следва да се отдели на изграждането на безпрепятствена трансгранична система за издаване на билети и за информация, благоприятстваща интермодалността. За целта от съществено значение са участието и координацията на различните предприятия, опериращи по въпросните връзки, по-специално на държавните предприятия, както и на държавите и регионите в рамките на техните правомощия.

19. Първа стъпка в това отношение е по-доброто съгласуване на разписанията на обществения транспорт в граничните региони. Втора стъпка би могла да бъде предоставянето на трансгранични концесии за обществения транспорт.

20. Бавните видове транспорт като велосипедния могат да играят важна роля в граничните региони. В много случаи велосипедът представлява вид транспорт, допълващ обществения транспорт; той се използва все повече, особено в градовете, страдащи от задръствания. За тази цел са необходими трансграничен подход и качествена трансгранична мрежа от инфраструктури за велосипеден транспорт. Развитието на мрежата от европейски велосипедни маршрути ще допринесе и за подобряването на достъпността на туристическите дестинации и в този смисъл може да се счита за социална и икономическа цел.

21. В селските и по-слаборазвитите в икономическо отношение райони е препоръчително интегрираното планиране, за да се премахнат затрудненията пред достъпа до местоработата и съоръженията.

Необходимо е многостепенно трансгранично сътрудничество.

22. Граничните пунктове трябва да са разположени не само по основната инфраструктурна мрежа, но и по всеобхватните мрежи. Това не само създава възможност за по-гъвкав транспорт между дома и работното място, но и прави достъпни работните места от двете страни на границата. За да се създаде безпрепятствена система за мобилност, е необходимо по-тясно трансгранично сътрудничество между всички равнища на управление и всички заинтересовани партньори.

23. Това изисква и съвместна политическа инициатива от страна на Европейския парламент, Европейската комисия, Европейския комитет на регионите и държавите членки, която може да включва следните елементи:

- използване на текущия трансграничен преглед на Европейската комисия за премахване на съществуващите пречки пред трансграничните транспортни решения. Комитетът на регионите е ангажиран да играе активна роля за преодоляване на тези пречки,
- създаване на платформа за оценяване на съществуващите проекти и разпространение на насоки и добри практики,
- разработване на общ портфейл от проекти във връзка с транспортната инфраструктура в граничните региони, със силната подкрепа на ГД „Мобилност и транспорт“ на Европейската комисия, който да насърчава обмена на знания и сътрудничеството за справяне с предизвикателствата на трансграничната мобилност,
- използване на програми по Interreg A, за да се улеснят по-доброто планиране на трансгранични инфраструктури, съоръжения и интегрирането на услуги и по-широкото използване на Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) за реализирането на трансгранични инвестиции, включително на границите между държавите членки и трети държави, и по-специално за развитието на трансгранични отсечки на транспортната инфраструктура, както и на други структури за трансгранично сътрудничество, които чрез своите институционални дейности допринасят за това планиране.

24. В рамките на инициативата може да се създаде общ портфейл от проекти във връзка с транспортната инфраструктура и уеднаквяването на оперативните правила в граничните региони, който може да бъде наблюдаван и подкрепян в политически план.

ГД „Мобилност и транспорт“ може да изпълнява координираща роля по отношение на инициативите, обмена на знания и сътрудничеството във връзка с трансграничната мобилност и портфейла от проекти.

25. Interreg може да предложи повече от финансиране. Тази инициатива може да улесни и по-доброто планиране на трансгранична инфраструктура и съоръжения. Сътрудничеството посредством съвместните структури на Interreg A (европейско трансгранично сътрудничество) може да играе важна роля за координирането на подходите и намирането на решения на проблемите, свързани с трансграничната мобилност.

26. Усвояването на инвестициите може да се подобри чрез засилено използване на Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС). Тя предлага предимства и за развитието на трансгранични отсечки от транспортни инфраструктури.

Гражданско участие на ранен етап

27. Гражданите следва да бъдат привличани на ранен етап в разработването на трансгранични проекти. Това е от съществено значение за успешното осъществяване на проектите и допринася за възприемането им от обществеността. По този начин се разширява и информираността на гражданите за възможностите, които предоставят граничните зони.

28. При развитието на трансграничните връзки следва да се отчита промяната на нагласите спрямо отворените граници, в частност поради бежанската криза, безработицата и надигащата се вълна на национализъм.

29. Следва да се насърчават инициативи за интегриране на населението в граничните райони на държавите — членки на ЕС с обща граница, както и в граничните райони със съседните на ЕС държави. Развитието на транспортните връзки би могло да допринесе за по-доброто взаимно опознаване. Тези подобрения ще сближат гражданите и предприятията и ще повлияят благоприятно върху качеството на живот на гражданите от двете страни на границата.

Необходимо е хармонизиране на техническите и регулаторните аспекти.

30. За ефикасното свързване на трансграничната инфраструктура и за осигуряване на уеднаквен подход към тях от страна на различните заинтересовани държави е необходимо да бъдат хармонизирани техническите и регулаторните аспекти и аспектите, свързани с финансирането. Преди всичко трябва да бъдат стандартизирани железопътните линии и връзки, напр. електрифицирането и европейските системи за безопасност (ERTMS), както и да се решат проблемите, свързани с различните съществуващи стандарти в много източноевропейски държави за ширината на междурелсието на железопътните линии. В областта на хармонизирането на техническите аспекти следва да се спомене и премахване на пречките пред комуникацията и разпространението на информация, както и създаването на обща платформа за предоставяне на информация на ползвателите, продажбата на билети по интернет и модернизацията на предаването на данни за инфраструктурата. За постигането на тези цели от съществено значение са участието и координацията на държавните управляващи органи на железопътните инфраструктури с правомощия по отношение на въпросните трансгранични връзки.

31. Освен техническото хармонизиране е нужно и хармонизиране на законодателството и на процедурите за издаване на разрешение, включително и с цел хармонизиране на графика за извършване на трансграничните дейности. Трансграничното отдаване на концесия на обществения транспорт може да ускори подобряването на системата за трансгранична мобилност. Би трябвало да се работи в много по-голяма степен с трансграничните регионални транспортни зони и органите, компетентни в областта на трансграничния транспорт.

32. Прилагането и евентуалното разширяване на предложението на Люксембург за въвеждане на „инструмент за определянето и прилагането на специфични разпоредби в трансграничните региони“ би позволило правни и технически разпоредби на една държава да се прилагат в граничеща с нея държава в случай на малки участъци на трансграничните транспортни връзки. Това би могло да доведе до намаляване на техническите пречки и разходи. КР призовава Комисията да разгледа предложението за европейска трансгранична конвенция за въвеждане на специфични разпоредби в пограничните региони, да оцени възможното използване на тази конвенция и да представи предложение относно реда и условията за прилагането ѝ.

Инфраструктурата отваря границите и привлича финансиране

33. По-голямата част (95 %) от средствата на ЕС (TEN-T-MCE) отиват за основните коридори на TEN-T. Малките проекти за всеобхватна мрежа и дейностите по свързването с TEN-T, въпреки че са от основно значение за разрешаването на конкретни проблеми и за развитието на трансграничните отношения и икономики, често не са допустими за (съ) финансиране, включително и за финансиране на национално равнище. Това отчасти се дължи на местоположението край границата. Вътрешните линии и връзки често имат по-голям обем.

34. Съгласувани пакети от относително малки проекти могат да допринесат в значителна степен за отстраняване на пречките в граничните региони. Затова в европейския дневен ред на по-малките трансгранични инфраструктурни проекти трябва да се отреди същият приоритет, както и на по-големите проекти по TEN-T. Редом с инфраструктурните дейности е целесъобразно да се подчертаят инициативите за развитие на координирани услуги и инициативи между съседни държави,

насочени към управление на търсенето на мобилност, като например дейностите, насочени към ограничаване на използването на частни превозни средства и насърчаване на използването на колективни или съвместни форми на мобилност. Успоредно с ресурсите на Съюза, инвестициите в инфраструктура изискват и собствен принос. Малките и големите проекти, финансирани от фондове на ЕС (ЕСИ фондове), изискват партньорите по проекта да участват със собствени средства. На равнището на държавите членки тези средства следва да бъдат допълнени с национално (съ)финансиране в различен размер, въз основа на разпределението на правомощията в съответната държава членка. Трансграничните проекти и финансовата стабилност на партньорите в консорциума са гаранция за успешното изпълнение и набиране на средства.

35. По отношение на превоза на стоки може да е целесъобразно да се насърчават дейности за хармонизиране на правилата за движението по пътищата, като се реализират инициативи за намаляване на въздействието върху пътната мрежа на действащите в някои държави ограничения и се насърчава развитието на интермодални терминали за железопътен и автомобилен транспорт, които да обслужват трансграничния трафик.

36. Алтернативни модели на финансиране биха могли да бъдат от полза. В този контекст от съществено значение е опростяването на правилата за възлагането на обществени поръчки и за държавната помощ. При планирането на използването на преки ресурси на Съюза може да възникне несигурност още на етапа на разработване на проекта във връзка с гаранциите за собствения принос на държавните и недържавните участници. С оглед на мащаба на инвестициите в инфраструктура заслужава да се обмисли възможността за създаване на фонд за собствени ресурси, предназначен за развитие на транспорта и помощ за разработване на проекти, както и на общи и национални фондове. В случай на проекти за трансгранично сътрудничество пред партньорствата могат да възникнат проблеми още на етап планиране поради липсата на собствен принос.

37. Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) предлага възможности за новаторско финансиране на проекти за мобилност и инфраструктура в граничните региони. Затова КР приветства засилената ориентация на ЕФСИ 2.0 към финансирането на по-голям брой трансгранични и устойчиви проекти.

38. ЕФСИ функционира по-добре при наличието на трансгранични финансови организации или сътрудничество. Следва да се проучи въпросът, доколко ЕГТС биха могли да бъдат подходящи структури за подкрепа от ЕФСИ и/или ЕИБ и как да се използват максимално.

39. По отношение на ЕФСИ е целесъобразно да се разработят допълнителни финансови инструменти във връзка с гаранциите, така че да се насърчи извършването на дейности от трансграничен интерес, които въпреки че са от основно значение от гледна точка на мрежите и подобряването на мобилността и услугите, са с ниска възвръщаемост.

40. Електрифицирането на съществуващата железопътна инфраструктура, експлоатирана в добри условия, може да бъде обект на координирано използване на ЕФСИ.

Значение на географската обусловеност и съотношението между разходите и ползите

41. Не всички гранични региони имат едни и същи характеристики и се намират на едно и също ниво. Някои гранични региони са метрополни, а други — с преобладаващо селски характер. Географското положение и естествените бариери оказват влияние върху възможностите за реализирането на адекватни и ефикасни трансгранични връзки, като освен това са и фактори, които следва да насърчават регионите с преобладаващо селски характер или периферните региони, които се намират в стратегическа позиция, но които разполагат с много малко трансгранични връзки. Поради разликите в развитието на различните региони редица икономически и социални явления — по-специално състоянието на заетостта — в регионите, граничещи с трети страни, оказват значително въздействие върху усилията за икономическо развитие на граничните региони.

42. В регионите, в които влизат и островни територии, фериботите често са единствената връзка с околните райони. Необходимо е да им се отдели специално внимание.

43. Трябва да се обърне специално внимание на трансграничните планински региони. Някои планински вериги представляват гранични бариери с труден достъп, които изискват извършването на подходящи и скъпи преустройства (виадукти, тунели и др.). По-добрите железопътни връзки в планинските райони могат значително да намалят емисиите на CO₂ и да подобрят качеството на въздуха, както и да повишат туристическия потенциал и по този начин да допринесат за демографската и екологичната жизнеспособност на планинските региони.

44. При разработването и вземането на решения във връзка с трансгранични проекти трябва да се прави анализ на разходите и ползите и да се предприемат подготвителни действия, които да гарантират успеха на разработваните проекти. Една инфраструктурна връзка, напр. железопътна линия, често е твърде скъпа. По време на изпълнението на проектите следва да се помисли за тръжните, правните и финансовите процедури и процедурите за анализ на съществуващите рискове, които процедури често се различават в отделните държави членки. В процеса на вземане на решение трябва да се отчитат и експлоатационните разходи, свързани с железопътната връзка.

45. Не бива да се възприемат само краткосрочни бизнес модели, а трябва да се взема предвид стратегическата стойност на новите връзки, които могат да действат като катализатор за развитие в (периферните) гранични региони. По тази причина при трансграничните проекти следва да се вземат предвид, още на етапа на планиране и анализ на разходите за инфраструктурата, стратегиите за развитие на транспорта, приети от държавите членки, както и свързаните с тях национални стратегии за развитие, насочени към опазване на околната среда, технологичните изследвания и иновациите, и да се осигури съгласуваност с тях.

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

Становище на Европейския комитет на регионите — Съживяване на пристанищните градове и пристанищните зони

(2017/C 207/06)

Докладчик: Stanisław Szwabski (PL/EA), член на Градския съвет на Гдиня

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. подчертава, че пристанищните градове и пристанищните зони са съществен елемент от икономиката на Европейския съюз (ЕС), който в условията на нарастваща глобализация оказва силно въздействие върху възможностите за икономическо възстановяване, подобряване на ефективността, стимулиране на иновациите и гарантиране на конкурентоспособност в дългосрочен план;
2. отбелязва, че технологичните промени в морското корабоплаване и корабоплаването по вътрешни водни пътища водят до географска концентрация на пристанищните операции и се отразяват на значението на множество средни и малки пристанища, което води до загуба на икономическите им функции и западането на пристанищни зони и свързаните с тях градски райони;
3. насочва вниманието към факта, че тенденцията към либерализация на управлението на пристанищата е важен фактор за повишаването на тяхната ефективност, което от своя страна спомага за конкурентоспособността на европейския транспортен сектор. В този контекст отбелязва притесненията относно либерализацията, тъй като с нея потенциално се затруднява предоставянето от страна на пристанищата на услуги от общ икономически интерес (както и поемането на други функции на пристанищата, които са от съществено значение за функционирането и развитието на системите град—пристанище). Съгласно член 345 от ДФЕС обаче договорите по никакъв начин не засягат разпоредбите в държавите членки, отнасящи се до режима на собственост върху имущество, и разпоредбите на ЕС не налагат на пристанищните власти конкретен модел на управление на пристанищата;
4. счита, че предприетите досега действия на местно и регионално равнище за съживяване на пристанищните градове и пристанищните зони, включително островите, се нуждаят от по-интензивна и по-целенасочена подкрепа посредством мерки по линия на политиката на сближаване и други области на политика на ЕС, в духа на Териториалната програма, Програмата за градовете, Лайпцигската харта и Пакта от Амстердам, и като се използват свързаните с тях възможности;
5. приветства реда и условията за прилагане, установени в член 15 от Регламента относно пристанищата, и без да поставя под въпрос постигнатото споразумение, приканва Европейската комисия да предвиди допълнителни насоки по отношение на неговото прилагане. Посочва, че търговските пристанищни операции се извършват от частни оператори и че пристанищните власти трябва да се консултират с частните оператори относно развитието на пристанищата;
6. призовава пристанищните власти, корабните дружества, органите за управление на водните пътища, операторите на частни терминали и техните европейски и регионални сдружения към диалог с местните и регионалните органи на крайбрежните, островните и крайречните райони с цел разработване на гъвкави компромисни решения, които да допринасят за съживяване на всички видове морски и вътрешни пристанища, пристанищни градове и зони;

ПРОБЛЕМИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА**Значение на пристанищата и пристанищните градове за европейската икономика**

7. съзнава, че морските пристанища, и по-специално 104-те основни пристанища от мрежата TEN-T продължават да са основни входни пунктове в европейското икономическо пространство и техните връзки с пристанища и пристанищни градове с международно значение (например в Китай) са от решаващо значение за запазването и укрепването на конкурентоспособността на европейската икономика, а с това — и за просперитета и социалния мир;
8. съзнава, че вътрешните пристанища, и особено 79-те вътрешни пристанища от основната и широкообхватна мрежа на TEN-T, функционират като възлови точки за регионалните и местните икономики. Те служат като ефективни мултиmodalни възли по европейските вътрешни водни коридори. Те са връзката между интерконтиненталния/морския транспортен участък и наземните видове транспорт (железопътен, автомобилен и ВВТ); те служат като по-широк вход към морските пристанища;

9. подчертава, че някои европейски местни власти, особено тези в селските и островните райони, изпълняват функцията и на пристанищни власти с широк спектър от отговорности за подпомагане на крайбрежните общности, насърчаване на икономическото развитие и развитието на функциониращи и устойчиви морски пристанища. Регионалните и местните власти могат да предприемат важни публични интервенции в ефективното управление на пристанищата;
10. извлича съответни заключения от многобройните емпирични проучвания, в които се потвърждава и документира, че установените в течение на векове взаимовръзки между европейските пристанища и пристанищни градове се променят драстично през последните години в резултат на увеличаването на размерите на търговските и пътническите кораби, както и на нарастващото използване на контейнери и географската концентрация на пристанищни функции;
11. отбелязва, че въпреки общото нарастване на морския транспорт редица европейски пристанищни градове и свързаните с тях региони губят икономически функции и работни места и че пристанищните зони във вътрешността на градовете западат;
12. отново изтъква, че поради настоящия забавен икономически цикъл и икономическите прогнози важни предпоставки за бъдещия икономически растеж са по-нататъшните иновации, автоматизация и цифровизация, както и оползотворяването на потенциала на новите континентални устойчиви пазари, като кръговата икономика и биоикономиката;
13. подчертава необходимостта от стабилен инвестиционен климат и непрекъснато финансиране от ЕС за иновационни проекти и инициативи. Подкрепя инициативи и идеи „отдолу нагоре“, като дългосрочната европейска платформа за ВВТ между заинтересованите страни от публичната и частната сфера и държавните институции в подкрепа на научноизследователската дейност и иновациите с цел подобряване на връзките пристанище—град и повишаване на иновационния капацитет на сектора;
14. отбелязва по-специално, че в резултат на глобализацията положителните външни ефекти, създавани от пристанищата, дори когато става въпрос за най-големите пристанища, се изместват в отдалечени (включително извъневропейски) региони и градове. От друга страна приветства диверсификацията на западнали преди време пристанища като центрове, привличащи нови форми на икономическа дейност с положителни въздействия на местно равнище;
15. припомня, че с оглед на необходимостта от намаляване на натоварванията по пътищата и целта на ЕС за прехвърляне на 30 % от автомобилните превози към железопътния и водния транспорт до 2030 г. (Бяла книга за транспорта, 2011 г., COM(2011) 144 final), развитата мрежа на вътрешните водни пътища и многобройните вътрешни пристанища биха могли да придобият по-голямо значение за по-доброто свързване на морските пристанища с хинтерланда;
16. припомня също така ролята на средно големите пристанища, включени в мрежата TEN-T, както и на малките пристанища, разположени на островите, архипелагите и в най-отдалечените региони, като двигатели на икономическия растеж; Те са и от решаващо значение за териториалното сближаване в ЕС. Затова те трябва да имат много по-добър достъп до финансиране от Механизма за свързване на Европа (MSE);
17. отбелязва, че повишаването на ефективността и конкурентоспособността на морските и вътрешните пристанища, по-доброто функциониране на пристанищните градове и съживяването на пристанищните зони са от основно значение за решаването на настоящите проблеми, свързани с развитието на ЕС, неговите държави членки и региони, както и за глобалната реиндустриализация;
18. счита освен това, че по-голямата подкрепа за модернизиране на пристанищните градове и пристанищните зони в рамките на политиката на сближаване и други секторни политики би могла да се превърне в катализатор за икономическото, социалното и териториалното развитие на ЕС;

ПРЕПОРЪКИ

Форми на взаимоотношенията „пристанище — пристанищен град“

19. посочва, че както морските, така и вътрешните пристанища и пристанищни градове в Европа се различават значително по отношение на своята големина, географско местоположение, потенциал и специализация в товарообработването, свързаните с това икономически функции, както и значението на пристанището за икономиката на съответния град;
20. отбелязва, че във връзките между по-малките, средните и големите крайбрежни градове и пристанищата с малка, средна или голяма по обхват обработка на товари се открояват различни видове проблеми, които изискват различни

подходи, и приканва Европейската комисия, когато предлага политически мерки за справяне с тези проблеми, да вземе предвид тези различия, както и мненията на заинтересованите страни в морската икономика и на местните и регионалните власти в крайбрежните региони в съответствие с принципа на субсидиарност;

21. отбелязва, че доминацията на пристанищата спрямо пристанищните градове и обратно обикновено води до дисбаланси в развитието на системата „пристанище — пристанищен град“ в ущърб на двете страни. В съответствие с Териториалната програма към този проблем може да се подходи чрез съвместни проекти на икономическите оператори от морския сектор, промишлеността, сектора на услугите и местните и регионалните власти, подкрепяни със законодателни и финансови инструменти в рамките на координирани секторни политики на ЕС;

Интегриран подход за модернизирание на пристанищните градове и пристанищните зони

22. отчита факта, че пристанищните зони са особен вид зони, в които многобройни икономически дейности и свързаните с тях нужди и интереси са съсредоточени в изключително малко пространство, изграждайки сложна териториална, икономическа и социална структура, което води до неизбежни противоречия и конфликти, изискващи специфичен интегриран, партньорски подход на няколко равнища;

23. посочва, че редица европейски пристанища, особено тези, които датират от XIX век, на практика представляват пристанищно-промишлени зони, в които са съсредоточени голям брой производствени инсталации, нуждаещи се от достъп до вода, или свързани с обработката на доставяни в пристанищата суровини и полуготови продукти, както и многобройни услуги, свързани с корабоплаването, обработката на товари и други пристанищни дейности, като риболов и аквакултури, рекреация и производство на енергия;

24. посочва необходимостта от осигуряване на добра координация между пристанищата в една и съща административно-териториална единица, както и от по-задълбочено сътрудничество между пристанищата с излаз на едно и също море, независимо от региона, към който принадлежат;

25. подчертава необходимостта от подобряване на институционалните отношения между пристанищните зони и пристанищните градове и препоръчва да се създадат комисии за интеграция на пристанищата и градовете, като се следват добрите практики на европейските пристанища, в които съществуват подобни комисии, съставени от местните, регионалните и пристанищните власти;

26. призовава форумите относно коридорите по TEN-T да разгледат въпроса за връзките между пристанищните градове и пристанищните зони и препоръчва да се създадат специални платформи за пристанищните градове, определени като „възли“;

27. подчертава, че при модернизирането на пристанищните градове и зони в рамките на един интегриран подход би трябвало да се имат предвид следните многобройни фактори: стратегическо управление на пристанищните градове, синергии между пристанищните градове и в конфигурацията „пристанище — пристанищен град — крайбрежен регион“, публични стимули и инвестиции, диверсифициране на икономическата структура на пристанищните градове и зони, връзки със сухоземния транспорт и транспорта по вътрешните водни пътища, връзки с железопътния транспорт, екологични проблеми, териториално устройство на пристанищата, градовете и крайбрежните зони и включване на пристанищата в социалния живот на градовете;

28. обръща внимание на факта, че необходимостта от балансирано развитие на пристанищните градове изисква иновативни и интегрирани решения, които следва да съответстват на принципите на интегрираното развитие на градовете в ЕС и да отчитат икономическите, социалните и екологичните аспекти на тези зони;

Необходимост от синергии в отношенията „пристанище—град“

29. констатира, че въпреки наблюдаваната тенденция съвременните терминали за контейнери и товари в наспино състояние да се изместват все по-често извън пристанищните зони, разположени в градовете или нерядко в близост до центъра на града, синергиите между пристанището и града се променят, но не отслабват, по-специално по отношение на транспортните връзки между пристанищата и хинтерланда, телекомуникационните и електропреносните инфраструктури, достъпа до градски услуги, квалифицираната работна сила, гарантирането на сигурността, силно специализираните пристанищни услуги и бизнес средата;

30. подчертава, че синергийните ефекти в отношенията между пристанищата и градовете следва да бъдат проучени и засилени. При необходимост мерки с незадължителна юридическа сила, като напр. създаването на подходящи условия за обмен на опит, съобщения, кодекси за поведение или насоки, могат да послужат като полезни инструменти;

Стимули и публични инвестиции в пристанищните зони

31. отбелязва, че пристанищните зони, в които обработката на товари или крайбрежната промишлена дейност са били ограничени или преустановени, представляват, от една страна, значителна тежест за пристанищните градове, но от друга крият големи възможности за развитие. Това, кой от тези два аспекта ще преобладава, зависи основно от естеството на системата „пристанище—град“;

32. посочва, че нефункциониращите пристанищни и крайбрежни промишлени зони почти винаги изискват скъпа, продължителна и трудна от техническа и екологична гледна точка рехабилитация, а прилежащите райони се нуждаят от социална рехабилитация, което е безусловна и необходима предпоставка, за да станат подобни територии пригодни за инвестиции. Инвестициите за подобряване и насърчаване на преобразуванията може да са от основно значение.

33. призовава в хода на прилагането на Програмата за градовете и Пакта от Амстердам да бъдат създадени инструменти, които да дадат възможност за правна и финансова подкрепа за техническото и екологичното възстановяване на тези зони;

34. Пристанищата са също важни фактори в икономически, културен и исторически план за селските, островните и периферните райони. Разрастването на туризма, круизите и ветроходството, които позволяват максимално използване на природното и културното наследство, са от ключово значение за растежа. Във все повече селски, островни или отдалечени общности значението на съживяването на градския център и инвестициите може да придобиват още по-голямо значение;

35. предлага в нефункциониращите пристанищни и крайбрежни промишлени зони да се даде възможност за институционални решения по подобие на специалните икономически зони, като при това трябва да се зачитат принципите на субсидиарност, както и на прозрачност при финансирането, и да бъдат установени ясни критерии за държавна помощ;

36. обръща внимание и на възможността за използване на придобития досега опит, както и на изготвените на европейско и национално равнище концепции в областта на публично-частните партньорства, по-специално по отношение на градските крайбрежни райони;

Частни инвестиции в пристанищните зони

37. отбелязва, че пристанищата са част от публичната транспортна инфраструктура на ЕС и все още се управляват основно от националните, регионалните и местните власти, което би трябвало да се запази с оглед на по-доброто и по-балансирано икономическо развитие в целия ЕС;

38. отчита факта, че за съживяване на пристанищните зони и произтичащото от това икономическо съживяване на пристанищните градове са необходими финансови ресурси, които значително надхвърлят възможностите на публичните бюджети, поради което част от тях би трябвало да се предоставят посредством частни инвестиции, и следователно и от финансови институции. Затова призовава публичните власти на всички равнища в Европа да осигурят политически микс, който е привлекателен за подобни инвестиции. По този начин публичните бюджети, особено тези, които са поставени под сериозен натиск, могат да бъдат по-добре насочени към онези случаи, в които пазарните сили сами по себе си не могат да осигурят адекватни решения;

39. подчертава, че за постигането на баланс между общото благо и частните интереси, с оглед на различното значение на пристанищата и пристанищните градове за ЕС, както и предвид различните степени на развитие, са необходими подход, съобразен с всеки отделен случай, и търсене на компромиси, което в дългосрочен план ще донесе ползи за всички заинтересовани страни;

40. призовава Европейската комисия да разработи решения, които да позволят частни инвестиции в пристанищните зони, при което трябва да се гарантират икономическата свобода, равното третиране на икономическите субекти, финансовата прозрачност, както и ясни критерии за държавна помощ, и да бъдат взети предвид дългосрочните регионални и местни интереси;

Функционална диверсификация на пристанищните градове и пристанищните зони

41. отбелязва, че позицията на редица европейски пристанища и пристанищни градове в националната и регионалната селищна, транспортна и икономическа структура се променя вследствие на нарастващата глобализация и технологичните промени в морския и сухоземния транспорт;

42. смята, че тези промени водят не само до отслабване на икономическата база, но и до функционална диверсификация на градовете и техните местни общности, което налага модернизиране на нефункциониращите пристанищни и крайбрежни

промишлени зони; подчертава, че новите икономически функции на пристанищата и пристанищните градове невинаги изискват крайбрежно разположение, но въпреки това инвеститорите ги предпочитат поради добрия достъп до вътрешността на града, съществуващата инфраструктура и привлекателността от гледна точка на ландшафта и културата;

43. изтъква в частност, че редица европейски, както морски, така и вътрешни пристанища съхраняват значими културни ценности, поради което са необходими специфични мерки, отговарящи на съответните им характеристики, в рамките на програми и проекти за запазване на европейското културно наследство;

44. счита, че в рамките на програмите и инструментите за модернизиране на нефункциониращите пристанищни и крайбрежни промишлени зони би трябвало да се подпомагат както публични, така и частни проекти, които да имат за цел по-доброто използване на тези зони, дори в случаите, когато проектите не са свързани с морската икономика и водния транспорт;

Значение на транспортните връзки на пристанищата с пристанищните градове и хинтерланда

45. посочва, че ограниченията, препятстващи развитието на европейските морски пристанища, до голяма степен се дължат на незадоволителните транспортни връзки с хинтерланда, което възпрепятства ефективността на транспортните и логистичните вериги. Ето защо насърчава по-доброто свързване на пристанищата и пристанищните зони с всички останали видове транспорт, особено с връзките на железопътния транспорт, и установяването в тях на дейности с добавена стойност, за да се допринесе за устойчивото развитие на тези територии;

46. подчертава, че с оглед на интегрираната логистика, изграждането на ефективна транспортна мрежа задължително изисква създаването на сухоzemни логистични платформи за складирането, сортирането и съхранението на стоките, както и за задоволяване на потребностите на интермодалността;

47. смята, че Европейската комисия би трябвало — преди всичко посредством създаването на правна рамка, но и посредством нови инструменти за финансиране, да подкрепя проекти, които целят подобряване на свързването на съществуващите и запланиваните пристанища с хинтерланда, както и връзките с отдалечените, островните и най-отдалечените райони; за тази цел би трябвало да се модернизируют наличните в рамките на TEN-T и TEN-R транспортни връзки, както и трансевропейската енергийна мрежа (TEN-E) и трансевропейската мрежа в областта на телекомуникационната инфраструктура (TEN-Telecom), при което следва да се отчитат потребностите и интересите на пристанищните градове в областта на градския и регионалния транспорт;

48. с природните си дадености крайбрежните региони, особено тези, в които са разположени пристанища, имат голям потенциал да се превърнат в центрове за високи постижения в областта на възобновяемата енергия, устойчивия туризъм и творческите индустрии. Крайбрежните зони обаче често са разположени в периферни и най-отдалечени райони, изискващи изграждането на инфраструктура, която да ги свърже с основната част от единния пазар на ЕС и останалата част от територията на техните собствени региони;

Екологични аспекти на функционирането и развитието на пристанищата и пристанищните градове

49. отбелязва, че функционирането и разширяването на пристанищата води до редица сериозни екологични проблеми, които засягат не само самите пристанищни градове, но и цели крайбрежни и естуарни райони: нарушения на природния баланс на крайбрежието и неговото застрояване, замърсяване на водата, разрушаване на водни екосистеми, а на местно равнище: генериране на (опасни) отпадъци, опасност от замърсяване с бактерии, шум и емисии на вредни вещества;

50. посочва, че нефункциониращите пристанищни и крайбрежни промишлени зони обикновено са силно замърсени и изискват възстановяване на околната среда, за което би трябвало да се предоставят специални помощи в рамките на програми и проекти в областта на околната среда на различни равнища, включително от програми за опазване на околната среда, както и от програми за защита на морските и речните брегове. Това се отнася по-специално за терминалите за суров нефт, нефтени продукти, природен газ и свързаните с тях инсталации за преработка, свързани с особен риск за околната среда;

51. подчертава, че изграждането на нови терминали за претоварване, по правило разположени далеч от наличните пристанищни зони, обикновено води до значителни екологични щети, което изисква особено внимателно планиране с участието на местните и регионалните власти, заинтересованите обществени групи, както и екологични организации, с цел тези щети да се сведат до минимум и при необходимост да се гарантират компенсаторни мерки;

52. оценката на риска и системите за управление на безопасността в подкрепа на работната сила са от решаващо значение за продължаващата експлоатация на портове, яхтени пристанища и пристанища. Не трябва да се допуска да пострада репутацията на пристанищата на ЕС и околните райони в това отношение;

53. припомня, че с Директива 2014/94/ЕС се въвежда задължението за инсталиране на инфраструктура за алтернативни горива в пристанищата, т.е. до 31 декември 2025 г. трябва да се осигури наличие на ВПП (втечен природен газ) и електроенергия на кея. Тези нови разпоредби са напълно обосновани от гледна точка на околната среда и здравето на населението на пристанищните градове, но се нуждаят от европейска финансова подкрепа, която би трябвало да бъде включена в транспортния пакет още на този етап, но най-вече в следващото планиране за периода след 2020 г.;

54. посочва, че проблематиката, свързана с околната среда, би трябвало да се превърне в постоянен елемент на всички програми и проекти на ЕС за съживяване на пристанищните градове и зони в съответствие с програмите и проектите за опазване на околната среда, по-специално насочените към опазване на морската и водната среда;

Включване на пристанищата в живота на пристанищните градове

55. отбелязва, че поради техническите и икономическите условия в миналото исторически развилите се пристанищни зони обикновено граничат непосредствено с градските райони, а понякога дори са и най-привлекателната им част;

56. отчита факта, че поради изместването на редица функции към периферията на града централните части на много европейски градове се нуждаят от техническа, икономическа и социална модернизация, за да станат по-привлекателни за техните жители, за търговията, общественото хранене, културните, както и за публичните и обществените институции;

57. смята, че за изискваните възстановяване градски центрове, както и за нефункциониращите пристанищни и крайбрежни промишлени зони би могло да се изготви интегрирана концепция, тъй като и едните, и другите се нуждаят от модернизирани и подкрепа в съответствие с принципите на Програмата за градовете и на Пакта от Амстердам;

58. подчертава, че участието на местното население и превръщането на поне част от преустроените зони в обществени площи, които могат да бъдат използвани както от местните жители, така и от туристите, е от решаващо значение за успеха на такива проекти;

59. отбелязва, че при възстановяването на пристанищните зони би трябвало да се използват в по-голяма степен програми и проекти на ЕС, държавите членки и регионите за оформяне на общественото пространство и за подпомагане на местните общности;

Стратегическо планиране и териториално устройство — морета, брегова линия, пристанищни градове и пристанищни зони

60. счита, че за успешното модернизиране на пристанищните градове и пристанищните зони са необходими тясно сътрудничество между всички (частни, публични и обществени) групи интереси, както и новаторски решения в областта на стратегическото планиране и териториалното устройство на крайбрежните зони на местно и регионално равнище по отношение на морските басейни, вътрешните водни пътища, пристанищните градове и крайбрежните зони;

61. отчита факта, че разнородните правила и процедури за стратегическото планиране и териториалното устройство и управлението на пристанищните зони сериозно затрудняват тяхното съживяване, поради което са необходими подкрепа, обмен на опит и евентуално „меко“ регулиране на равнището на ЕС;

Проблемите на различните по големина пристанищни градове и пристанищни зони и Програмата на ЕС за градовете и Пактът от Амстердам

62. призовава в Програмата на ЕС за градовете да се отчетат географските и функционалните различия между градовете, и по-специално на специфичните проблеми на развитието на пристанищните градове; смята, че в по-нататъшната работа по изпълнението това би трябвало да се подобри;

63. изразява задоволството си от факта, че и в двата документа се взема предвид принципът на партньорство, както и изключително важното участие на местните власти, организациите на гражданското общество, институциите, които генерират знания и иновации, както и предприятията;

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ПРЕПОРЪКИ

64. счита, че макар че проблемите на пристанищата и пристанищните градове попадат предимно сред отговорностите на местните и регионалните власти, могат да се извлекат ползи от ефективно сътрудничество на равнището на ЕС; важно е да продължи изграждането на различните трансевропейски мрежи — TEN-T, TEN-E и TEN-Telecom, като се поставя особен акцент върху модернизирането на транспортните връзки, сред които приоритет е TEN-R, без да се изключва създаването на нови;

65. препоръчва предизвикателствата, свързани с развитието на пристанищата и пристанищните градове, да бъдат взети предвид в действията на ЕС в областта на транспорта, морската икономика, както и опазването на морската и водната среда;
66. освен това препоръчва особеностите на функционирането и развитието на пристанищните градове да бъдат отразени в бъдещата работа по изпълнението на Програмата за градовете и Пакта от Амстердам;
67. препоръчва да се разширят и подобрят връзките на пристанищата и пристанищните градове в периферните региони с железопътния транспорт.

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

Становище на Европейския комитет на регионите — Рамка за партньорство с трети държави в областта на миграцията

(2017/C 207/07)

<p>Докладчик: Peter Bossman (SL/ПЕС), кмет на община Пиран</p> <p>Отправен документ: Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета и Европейската инвестиционна банка относно създаването на нова рамка за партньорство с трети държави в рамките на европейската програма за миграцията</p> <p align="center">COM(2016) 385 final</p>

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

Общ контекст

По данни на ВКБООН по света има над 60 милиона бежанци и разселени лица, половината от които идват от два региона: Близкия изток и Африка.

Според оценките на Международната организация по миграция през 2015 г. в Европа са пристигнали над 1,2 милиона мигранти по море и почти 35 000 по суша. За сравнение, през цялата 2014 г. пристигналите по суша и море са били 280 000 души. Тези данни не включват лицата, които са влезли в Европа, без да бъдат засечени.

Макар че споразумението на ЕС с Турция значително намали броя на мигрантите, идващи по море от Турция, потокът от северното крайбрежие на Африка отново се увеличи. Нигер в Западна Африка е главният кръстопът за мигрантите от Западна и Централна Африка: според оценките, към май 2016 г. над 16 000 души седмично преминават през Нигер по пътя си на север. Според някои оценки в Либия има хиляди мигранти, търсещи начин да влязат в Европа.

Комитетът на регионите се застъпва активно за възприемането на цялостен подход към миграцията, който да позволи по-децентрализирано и ефективно управление на миграционните движения. КР споделя напълно констатацията на Програмата на ООН за устойчиво развитие, че международната миграция е многоизмерна реалност от огромно значение за развитието на държавите на произход, транзитно преминаване и дестинация, която изисква съгласувани и всеобхватни ответни мерки.

Освен това КР е ангажиран с изпълнението на задълженията, произтичащи от четирите стълба на управлението на миграцията съгласно Европейската програма за миграцията от 2015 г.: намаляване на стимулите за нерегламентирана миграция, подобряване на управлението на границите и сигурността на външните граници на ЕС, в това число усилия за предотвратяване на рисковете за мигрантите, придвижващи се по море, прилагане на силна обща политика в областта на убежището и въвеждане на нова политика за законната миграция.

КР вече е отбелязвал, че ЕС трябва да търси решение на първопричините за нерегламентираната миграция, в това число икономически или социални проблеми, там, където е техният източник.

КР подкрепя регионалното и местното сътрудничество за гарантиране на безопасна, организирана и законна миграция, при пълно спазване на правата на човека и хуманно отношение към мигрантите, независимо от техния статут, на бежанците и на разселените лица, както се подчертава в Програмата на ООН за устойчиво развитие до 2030 г.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства съобщението относно създаването на нова рамка за партньорство, тъй като в него се изтъква фактът, че миграцията е сложен проблем, на който трябва да се търсят решения на различни равнища. Отбелязва, че убежището е основно право на човека, гарантирано от международното право и международните задължения, които са обвързващи за

всички държави членки. С оглед на това призовава ЕС и държавите членки да създадат сигурни законни пътища за бежанците, като хуманитарни коридори, хуманитарни визи и укрепване на правото на събиране на семейството. Държавите членки следва да проучат възможността да се позволи подаване на молби за предоставяне на убежище в техните посолства и консулски служби;

2. отчита факта, че съобщението включва иновативен подход, основан най-вече на сътрудничеството с трети държави, който взема предвид както интересите на ЕС, така и интересите на партньорските държави, с цел да се осигури по-добро управление на миграцията;

3. подкрепя и признава необходимостта ЕС да говори с един глас и да привлече за участие всички заинтересовани страни и институции. Местните и регионалните власти могат и трябва да играят роля в общите усилия, наред с тези на европейско и национално равнище и третите държави, за изпълнение на всеобхватните партньорства в областта на миграцията (пактове), по-специално регионите и общините с голяма диаспора от страните, които са включени в рамката за партньорство;

4. споделя мнението, че е необходимо да се положат много повече усилия, тъй като ЕС все още е изправен пред хуманитарна криза. Третите държави и партньорите на ЕС осигуряват подслон на милиони бежанци, много от които непридружени ненавършили пълнолетие лица, принудени да напуснат домовете си, както и на много икономически мигранти, които желаят да дойдат в Европа. С оглед на това международното сътрудничество между ЕС и трети държави трябва да придобие ново измерение и да въведе допълнителни инструменти, разработени така, че да отговарят на възникналите в последно време и бъдещите предизвикателства, свързани с миграцията;

5. призовава ЕС да насърчи всички участници — държавите членки, институциите на ЕС и ключови трети държави, да работят съвместно като партньори, за да въведат ред в миграционните потоци и да предотвратят опасните пътувания по море на търсещи убежище лица и икономически мигранти без документи, попаднали в ръцете на трафикантите на хора. Същевременно КР съзнава, че е спешно необходимо да се вземат мерки за справяне със и премахване на първопричините за нерегламентираната миграция и принудителното разселване в страните на произход. Международното, националното, регионалното и местното сътрудничество е от решаващо значение за реализирането на обща европейска миграционна политика в съответствие с европейската програма за миграцията;

6. отчита факта, че политиката за миграцията и политиката за развитие са тясно свързани. Тази връзка беше основна част от дискусиите във връзка с Програмата на ООН за развитие след 2015 г., за която беше взето решение през септември 2015 г. в Ню Йорк. Ефективното и хуманно управление на миграцията трябва да бъде утвърдено като ключов фактор за успешното изпълнение на програмата. КР съзнава ползите и възможностите, които безопасната, организирана и законна имиграция предлага на мигрантите, държавите на произход, транзитно преминаване и дестинация. Изтъква също така колко е важно диаспорите да се привлекат за участие в развитието на техните държави на произход. Комитетът съзнава и пагубното въздействие на нерегламентираната миграция върху мигрантите и задължението на държавите на произход да приемат своите граждани в рамките на процедурите за връщане и обратно приемане, в съответствие с Директивата на ЕС относно връщането и международните инструменти;

7. отново заявява подкрепата си за представената през 2015 г. европейска програма за миграцията, в която са набелязани основните действия, които трябва да бъдат предприети паралелно за справяне както с външните, така и с вътрешните аспекти на настоящото миграционно предизвикателство. Външният аспект на програмата е съсредоточен върху партньорствата с трети държави за формулиране на реалистични и постижими цели за намаляване на броя на лица, принуждавани да напуснат родните си места, като се вземат предвид първопричините за нерегламентираната миграция;

8. споделя мнението, че освен вече предприетите от ЕС мерки, като срещата на върха във Валета, изявлението на ЕС и Турция, диалозите на високо равнище относно миграцията, преразгледаната европейска политика за съседство и срещата с лидерите на страните от Западните Балкани, е необходимо допълнително укрепване на стратегическия, дългосрочен подход на ЕС към третите държави и засилване на вътрешната съгласуваност и координацията с държавите — членки на ЕС. Необходим е по-координиран, систематичен и структуриран подход за постигане на максимална синергия и ефект на лоста на вътрешните и външните политики на Съюза. Също така трябва да се гарантира прекият достъп на местните и регионалните власти до фондовете по линия на европейската политика за съседство, както и до други фондове, засягащи Средиземноморския регион;

9. споделя мнението, че наред с намаляването на възможностите за нерегламентирана миграция и незаконно влизане в ЕС Съюзът трябва да разработи последователни, надеждни и ефективни политики за обратно приемане и връщане съвместно с държавите на произход, които да включват участието на имигрантските общности в страните от Съюза, при спазване на правата на човека и принципа на забрана за връщане, и като се отчита реалният капацитет на държавите на произход или транзитно преминаване да гарантират правата на приетите обратно и върнатите лица;

10. Без да се засягат международните задължения за предоставяне на закрила на търсещите убежище лица и лицата, имащи право на други форми на международна закрила, независимо дали са влезли в ЕС по регламентиран начин, КР призовава за създаването на горещи точки в трети държави за лицата, търсещи международна закрила. Тези горещи точки следва да бъдат разположени в трети държави, да бъдат управлявани от ЕС и международни организации (ВКБООН) и да имат задачата да разглеждат легитимността на молбите за предоставяне на убежище. За лицата, на които се признае правото на убежище или международна закрила, следва да се предоставя транспорт с обичайни превозни средства към европейските държави по техен избор, с цел да се предотвратят пътуванията с нелегални плователни средства, управлявани от трафиканти;

11. споделя мнението, че ЕС трябва да създаде пътища, по които хората да идват законно в ЕС — за да търсят международна закрила или работа, образование, участие в научни изследвания или инвестиционни възможности;

12. призовава ЕС и ЕК да настояват за по-добро сътрудничество между различните органи и агенции за борба с трафикантите и контрабандистите — Frontex, НАТО, EUNAVFORMED, Европейския център за контрабандата на мигранти в Европол, и за по-добро споделяне на разузнавателни данни между тях и агенциите на държавите членки;

13. призовава ЕС да предостави допълнителна подкрепа на организации, като Международната организация по миграция (МОМ), оказващи помощ за връщането на мигранти, които достигат до страни на транзитно преминаване и установяват, че са били измамени, или просто не желаят да продължат към ЕС;

Рамката за партньорство — ново всеобхватно сътрудничество с трети държави по въпросите на миграцията

14. приветства факта, че крайната цел на рамката за партньорство е последователен и адаптиран съобразно условията ангажимент, при който Съюзът и неговите държави членки действат координирано, като обединяват инструменти, начини и лостове за постигане на всеобхватни партньорства (пактове) с трети държави за по-добро управление на миграцията при пълно спазване на задълженията на всички партньори в областта на хуманитарното право и правата на човека;

15. напълно подкрепя краткосрочната цел за спасяване на човешки живот в Средиземно море и призовава за дългосрочна цел за сътрудничество с партньорските държави с цел предотвратяване на опасните пътувания по море, които са под контрола на организирани престъпни групи; подкрепя целта за въвеждане на стимули в подкрепа на връщането и обратното приемане в страните на произход и за създаване на възможности за мигрантите и бежанците да оцелеят възможно най-близо до домовете си. Следва да се даде приоритет на уязвимите кандидати, и особено на непридружените ненавършили пълнолетие лица, чиито висши интереси следва винаги да бъдат първостепенна грижа в съответствие с решенията на Съда на Европейския съюз; във връзка с това настоява Европейската комисия да продължи да работи по въпроса за непридружените ненавършили пълнолетие лица в миграционния процес — аспект, за чието управление в много случаи носят отговорност регионите. Поради това Комитетът очаква с интерес новата всеобхватна стратегия на Комисията, която трябва да бъде приложена като последващо действие във връзка с Плана за действие относно непридружени ненавършили пълнолетие лица (2011 — 2014 г.), така че да се вземе предвид положението на изчезналите или непридружените деца.

16. отново изтъква ангажимента на ЕС да потърси решение на дългосрочните икономически, социални и демографски предизвикателства и недостига на работна ръка в ЕС посредством нови целенасочени политики за законна миграция в съответствие с европейската програма за миграцията и други ключови инструменти на миграционната политика. Това може да се постигне и като се подкрепят основателните стремежи на дългосрочно пребиваващите лица да участват и да дават своя принос за обществения и политическия живот. Миграцията от трети държави може да осигури устойчив растеж на икономиката на ЕС, а Европа се нуждае от квалифицирани хора, за да гарантира своята конкурентоспособност на световно равнище. В същото време партньорските държави се опасават от изтичане на мозъци. Кръговата миграция би могла да бъде решение за избягването на опасността от изтичане на мозъци в партньорските държави;

17. напомня на Съвета, че КР може да улесни диалога и сътрудничеството с местните и регионалните власти в държавите на произход и транзитно преминаване на мигрантите, например посредством съществуващите органи и платформи (ARLEM, CORLEAP, съвместните консултативни комитети и работните групи). Това сътрудничество е необходимо условие за изпълнението на мерките, предшествващи заминаването, които подготвят мигрантите, преди да дойдат законно в ЕС, или бежанците преди презаселването им от партньорските държави, в които са намерили подслон понастоящем (като Турция, Ливан и Йордания);

18. предлага да се улесни обменът на информация между местните и регионалните власти в ЕС и тези в държавите на произход на икономическите мигранти, което би ограничило значително стимулите за нерегламентирана миграция; този обмен на информация следва да включва повишаване на осведомеността относно споразуменията за обратно приемане,

информирани на хората, които искат да дойдат в ЕС, за реалните възможности за работа в Съюза, опасностите, свързани с нерегламентираните пътища за миграция, реалната ситуация по отношение на правилата и разпоредбите, свързани с международната закрила, които често се изопачават с цел мигрантите да бъдат подмамени да се оставят в ръцете на трафикантите; възможностите за заетост; съществуващите социални помощи и др.;

19. споделя мнението, че политиката на ЕС за развитие следва да включва положителни стимули, чрез които да се поощряват страните, които изпълняват своето международно задължение да приемат обратно собствените си граждани, и тези, които сътрудничат при управлението на миграцията от трети държави, както и страните, предприемащи действия за приемане при адекватни условия на лица, бягащи от конфликти и преследване;

20. споделя мнението, че за успеха на този нов подход е необходимо съчетаване на положителни и отрицателни стимули за партньорските държави. В същото време е необходимо да се постигне правилен баланс между стимулите за управление на миграцията и помощта на ЕС за развитие в световен план. Помощта не следва да зависи изцяло от изпълнението на задълженията по споразуменията за обратно приемане с трети държави, тъй като това може да изложи на риск постигането на целите за устойчиво развитие и залегналите в Договора от Лисабон ангажименти за премахване на крайната бедност и неравенството. Следва да се прави ясно разграничение между способността и желанието на партньорските държави да си сътрудничат с ЕС в областта на управлението на миграцията, тъй като това са два съвсем различни аспекта. Във връзка с това КР счита, че използването на официална помощ за развитие следва да е съсредоточено върху проекти в областта на сигурността и управлението на границите само когато те носят очевидни ползи на получателите. Партньорските държави, които не са в състояние да прилагат споразуменията в областта на миграцията, би следвало да продължат да се ползват от финансовите и останалите инструменти, които имат за цел да осигурят функционирането на пактовете на ЕС в областта на миграцията;

21. с оглед на това призовава настоятелно ЕС да се опитва да договаря съобразени с конкретните условия споразумения за партньорство с трети страни, които наистина да отговарят на техните нужди, опасения и възможности, вземайки предвид факта, че различните партньори са изправени пред различни предизвикателства и обстоятелства;

22. насърчава държавите — членки на ЕС, които поддържат традиционно тесни (исторически, културни, икономически и др.) връзки с определени страни, да ги използват, за да стимулират сътрудничеството със и между тези държави с цел да се улеснят обратното приемане и реинтеграцията на приеманите обратно лица;

23. насърчава Европейската комисия да финализира възможно най-бързо новите приоритети за партньорство с Йордания и Ливан след прегледа на европейската политика за съседство през 2015 г. Заедно с Турция, Ливан и Йордания осигуряват подслон на по-голямата част от 5-те милиона сирийски бежанци. В Йордания понастоящем един от всеки девет души е бежанец от гражданската война в Сирия — т.е. почти 700 000 души от общо 6,7 милиона жители. В Ливан тази цифра е 1,1 милиона от 4,6 милиона жители, а в Турция — над 2,5 милиона от 79,5 милиона жители;

24. изразява безпокойство във връзка със споразумението между ЕС и Турция относно бежанците от 18 март 2016 г., по-конкретно поради редица сериозни проблеми в областта на правата на човека, свързани със задържането на търсещи убежища лица в „горещи точки“ на гръцките острови в Егейско море, както и с оглед на връщането на търсещи убежище лица в Турция като „първа страна на убежище“ и „сигурна трета държава“, и предвид опасенията, че Турция може да връща бежанци в Сирия. КР е обезпокоен и от бавния темп на изграждане на капацитета на гръцката система за убежище да администрира процеса на предоставяне на убежище в „горещите точки“, забавянията в предоставянето на подкрепа на Гърция, много ниското към момента равнище на презаселване на бежанци от Турция и закъсненията в отпускането на финансова помощ от ЕС за усилията на Турция в подкрепа на сирийските бежанци;

25. се отнася критично към утвърждаването, без реални гаранции, на 16-те приоритетни държави, набелязани в съобщението за новите споразумения, тъй като не всички от тях могат да се считат за „сигурни трети държави“ и/или имат приемливи резултати в областта на правата на човека. Дори ако правилото за „сигурна трета държава“ не се прилага в тези споразумения, примерът с Турция е тревожен сигнал в това отношение; Трябва да се създадат механизми за контрол на приема в тези страни от страна на ЕС.

26. очаква с интерес приемането на стратегическото съобщение за Тунис. Продължаването на мирния и демократичен постреволюционен преход на страната към икономическа стабилност и сигурност ще изпрати много положителен сигнал към региона и с оглед на това следва да бъде подкрепено от ЕС;

27. припомня, че ситуацията в Либия изисква специално внимание и стратегически действия и приветства предвидения в съобщението ангажимент в това отношение. КР подчертава значението на сътрудничеството с либийските МРВ и отправя искане към ЕК да окаже пълна подкрепа на усилията на КР и ARLEM да насърчават инициативите за сътрудничество между МРВ в ЕС и Либия, на които беше даден ход на последната пленарна сесия на ARLEM в Никозия (инициативата от Никозия);

28. приветства акцента върху сътрудничеството с държавите на транзитно преминаване, които обикновено понасят значителна финансова тежест — особено на местно и регионално равнище — при приема на търсещи убежище лица и мигранти с нередовен статут. В декларацията на ООН от Ню Йорк за бежанците и мигрантите, приета през септември 2016 г., беше признат фактът, че големите потоци от бежанци и мигранти оказват непропорционално въздействие върху съседните държави и държавите на транзитно преминаване и подлагат на изпитание техните възможности. С оглед на това местните и регионалните власти в държавите на транзитно преминаване следва да се ползват от подкрепа за изграждане на капацитет, финансова помощ и споделяне на информация от страна на ЕС. Комитетът призовава ЕС да въведе механизми в подкрепа на прякото партньорско сътрудничество между местните и регионалните власти от ЕС и от партньорските държави, с цел да се повиши капацитетът за планиране и управление на местно и регионално равнище;

29. споделя мнението, че съвместните усилия за ефективно връщане и обратно приемане на неполучилите убежище лица и мигрантите с нередовен статут ще бъдат съществена част от всеки пакт. Местните и регионалните власти са в челните редици на политиките в областта на миграцията, с много ключови отговорности, като предоставяне на достъп до пазара на труда, жилишно настаняване, образование и здравеопазване, които се отразяват пряко на капацитета им да реинтегрират върнатите лица и така да гарантират социално сближаване и устойчиви общества. Ежедневните проблеми, свързани с настаняването, интеграцията и реинтеграцията на мигрантите, се усещат най-вече на местно и регионално равнище. С оглед на това пактовете следва да имат за цел да повишат ефективността и устойчивостта на процеса на връщане и да осигурят адекватно финансиране за доброволните връщания, както и да окажат подкрепа на държавите на произход при реинтеграцията на приетите обратно техни граждани;

30. счита, че многостепенното управление е най-подходящият начин за създаване на необходимия набор от мерки и инициативи за постигане на оптимални резултати при приема, интеграцията и реинтеграцията на мигрантите;

31. припомня, че местните и регионалните власти в ЕС и в трети държави трябва да обменят най-добри практики по всички аспекти на миграцията, включително, но не само, политиките за интеграция и реинтеграция, мерките срещу нерегламентираната миграция, разпознаването на ранните предупредителни признаци и/или ранната превенция на кризисни ситуации, борбата с трафика на хора и незаконното превеждане на мигранти през граница (в съответствие с Плана за действие на ЕС срещу контрабандата на мигранти (2015—2020 г.), Протокола на ООН срещу незаконния трафик на мигранти по суша, море и въздух, Стратегията на ЕС за премахване на трафика на хора за периода 2012—2016 г. и Протокола от Палермо). КР е в добра позиция да достига до градовете и регионите в партньорските държави с цел улесняване и насърчаване на обмена на новаторски идеи и практики и стимулиране на по-ефективно участие на местните и регионалните власти в разработването и прилагането на политиките в областта на миграцията и интеграцията, в съответствие с принципите на многостепенно управление и субсидиарност;

32. споделя мнението, че експертният опит и ресурсите на държавите членки са от първостепенно значение за успешното реализиране на пактовете и че ефективното сътрудничество зависи от мрежите от европейски експерти по места, включително такива, които са запознати с местното и регионалното измерение на миграцията. С оглед на това приветства разполагането на европейски служители за връзка по въпросите на миграцията в приоритетни държави на произход и транзитно преминаване, които да спомогнат за координиране на сътрудничеството в ЕС за борба с контрабандата на мигранти, и настоятелно призовава държавите членки бързо да назначат подходящи за тази задача експерти.

Финансова помощ

33. подкрепя използването на съществуващите финансови инструменти и доверителни фондове за постигане на краткосрочните цели на пакта, но във връзка с това призовава държавите — членки на ЕС, незабавно да дадат своя принос към тези фондове, както беше договорено;

34. изтъква колко е важно да се оползотворят синергиите между съществуващите фондове, като Механизма за бежанците в Турция (3 милиарда евро), Извънредния доверителен фонд на ЕС за Африка (1,8 милиарда евро), Регионални доверителен фонд на ЕС в отговор на кризата в Сирия (1 милиард евро), както и други финансови инструменти, по линия на които биха могли да бъдат осигурени до 8 милиарда евро през периода 2016—2020 г. за изпълнение на пактовете. Следва да се проучат и евентуални синергии със структурните фондове;

35. приветства предложението на Комисията за амбициозен план за външни инвестиции, с който да се потърси решение на първопричините за нерегламентираната миграция и да се подкрепят усилията на партньорските държави да се справят с последиците от нерегламентираната миграция в Африка и в съседните на ЕС държави, като същевременно се допринесе за постигането на други цели на ООН за развитие, и призовава Комисията да разработи възможно най-бързо този инструмент в тесен диалог с държавите — членки на ЕС, и международните партньори;

36. приветства предложени пакети, съдържащи план за външни инвестиции за Африка и съседните на ЕС държави, който има за цел да се мобилизират инвестиции (чрез подобряване на бизнес средата и въвеждане на „едно гише“ за подаване на искания за финансиране на инвестиции и за финансиране от частния сектор) и да се насърчи създаването на работни места в партньорските държави;

37. приветства засилването на техническата помощ и подкрепата на ЕС за икономическите и структурните реформи за подобряване на бизнес средата. КР призовава по-специално предложената техническа помощ да включва местните власти и дружества, помагайки им да разработват по-голям брой приемливи за финансиране проекти, имащи за цел подобряване на цялостната бизнес среда, и да ги представят на международната инвеститорска общност;

38. е убеден в краткосрочното и дългосрочното въздействие на предложени инвестиционен план за подобряването на устойчивото развитие на държавите — партньорки на ЕС, които са основни държави на произход на мигранти или държави на транзитно преминаване на търсещи убежище лица и мигранти с нередовен статут. С оглед на това предложеният план е пряко насочен към първопричините за нерегламентираната миграция и ще спомогне за ограничаване на стимулите за участие в нея;

39. признава значението на ЕС, държавите членки, третите държави, международните финансови институции, европейските двустранни институции за развитие, както и на частния сектор, с оглед на приноса им към плана за инвестиции. Приветства инициативата на ЕК да представи амбициозен план за външни инвестиции, чиято цел е да мобилизира 62 милиарда евро като принос за изпълнението на целите на ООН за развитие и за справянето с първопричините за миграцията;

40. във връзка с това призовава инициативата на Комисията да бъде приложена чрез подписването на специално споразумение с държавите членки и други международни партньори, с което те да се ангажират да предоставят суми, съответстващи на общия размер на вноските, предоставени от ЕС, като стимули за нови публични и частни инвестиции;

41. приветства представения през септември план, който се основава на три стълба: мобилизиране на частни инвестиции, засилване на техническата помощ и подобряване на общата бизнес среда; изразява съжаление за това, че местните и регионалните власти не са упоменати в съобщението, и подчертава колко е важно предоставянето на помощи и ресурси на местните и регионалните власти. Вторият стълб очевидно трябва да включва и МРВ, а КР следва да бъде партньор в неговото изпълнение. Атласът на децентрализираното сътрудничество на КР би могъл да бъде полезен инструмент за идентифициране на проектите, които се нуждаят от финансиране и от потенциални партньори за сътрудничество. Призовава за това местните и регионалните власти да бъдат представени в управленската структура на плана за външни инвестиции;

42. с оглед на това настоятелно призовава ЕК да включи КР в разработването на плана в качеството му на представител на местните и регионалните власти в ЕС, много от които имат обширен опит в сътрудничеството за развитие;

43. настоятелно призовава Комисията да проучи начини за ангажиране на различни групи на диаспорите в държавите — членки на ЕС, като партньори за финансиране на инвестиции в техните държави на произход. През 2013 г. мигрантите от развиващите се страни са изпратили в своите страни над 400 милиарда евро. Тези парични преводи имат тенденцията да са по-стабилни от другите частни капиталови потоци, като се има предвид, че по време на неотдавнашната глобална финансова криза те отчетоха спад от едва 5 % и бързо се връщат на нивата отпреди кризата. Добър пример за потенциала на паричните преводи е фактът, че през 2013 г. паричните преводи, изпратени от диаспората в Сенегал, са възлезли на 10 % от БВП на страната.

Ролята на местните и регионалните власти за предоставяне на информация

44. отново изтъква, че МРВ както в ЕС, така и в третите държави могат и трябва да играят роля в общите усилия, наред с европейското и националното равнище и третите държави, за изпълнение на партньорствата в областта на миграцията. По-конкретно МРВ трябва да играят роля за повишаване на осведомеността и предоставяне на необходимата информация на гражданите в държавите на произход, транзитно преминаване и дестинация;

45. потенциалните мигранти трябва да бъдат запознати с рисковете и опасностите, с които ще се сблъскат при опита си да влязат в Европа по нерегламентиран начин. Те трябва да бъдат информирани и за условията и структурите в държавите на дестинация, включително за пазара на труда, достъпа до съответните обучения и езикови курсове, и условията за събиране на семействата. Потенциалните мигранти следва да бъдат запознати с културните различия между държавата им на произход и държавата на дестинация и да бъдат предупредени какъв тип поведение и практики са неприемливи;

46. хората и предприятията в държавите на дестинация следва да бъдат информирани за ползите от миграцията и да бъдат подходящо обучени да допринасят за интеграцията на мигрантите. Такава информация може да се предоставя най-добре на местно и регионално равнище, тъй като тези органи са най-близо до гражданите. Добрите политики за законна миграция и дългосрочна интеграция на местно и регионално равнище позволяват да се противодейства на явления, като расизма и ксенофобията;

47. припомня, че макар и в увода на предложената рамка за партньорство да се споменава необходимостта от укрепване на изграждането на капацитет на местно равнище посредством политиките за развитие и съседство, тя не съдържа повече подробности за конкретни мерки в отговор на тези нужди. КР може и следва да бъде партньор в усилията за изграждане на капацитет на местно и регионално равнище в партньорските държави;

48. подчертава необходимостта от инвестиране в местния капацитет и в действия на равнището на местните и регионалните власти в партньорските държави. Местните власти следва да бъдат партньори в рамките на всички стълбове на плана за външни инвестиции и КР подкрепя предложението на PLATFORMA за сътрудничество между градове в ЕС и градове в партньорски държави като ключов инструмент за прилагане на новия подход, изграждане на капацитет и споделяне на технически експертен опит в управлението на миграцията на местно равнище; във връзка с това счита, че планът за външни инвестиции следва да финансира прякото сътрудничество между отделните градове и региони;

49. изтъква, че сътрудничеството между ЕС, държавите членки, МРВ в ЕС и МРВ в държавите на произход и транзитно преминаване на мигрантите може да допринесе за по-ефективното управление на миграцията, което ще е от полза за всички. За тази цел е необходимо ЕС и държавите членки да оказват както финансова, така и политическа подкрепа на МРВ.

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

Становище на Европейския комитет на регионите — Предложение за нов европейски консенсус за развитие — Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще

(2017/C 207/08)

Докладчик: Jesús Gamallo Aller (ES/ЕНП), генерален директор по външни отношения и отношения с ЕС, регионално правителство на Галисия

Отправен документ: Съобщение на Комисията относно Предложение за нов европейски консенсус за развитие — Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще

COM(2016) 740 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Въведение

1. отбелязва, че Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, приета от Организацията на обединените нации през септември 2015 г., определя амбициозна нова рамка за изпълнение на ангажиментите, като призовава всички държави да положат усилия за преминаване към приобщаващи и устойчиви стратегии за развитие както на национално, така и на международно равнище;
2. посочва, че Програмата до 2030 г. от самото начало е дефинирана като универсална, т.е. задължаваща всяка една от страните, включително ЕС и неговите държави членки, да преразгледат националните си политики и международните си ангажименти, за да ги приведат в съответствие с целите и задачите на Програмата до 2030 г.; при все това обръща внимание на факта, че тази задача трябва да се изпълнява не само на национално равнище, но и в рамките на политиките и компетенциите на регионалните и местните власти на ЕС;
3. подчертава, че ЕС и неговите държави членки трябва да играят съществена роля в разработването и прилагането на Програмата до 2030 г.; в този смисъл оценява като положителен постигнатия напредък чрез съобщенията относно *„Следващи стъпки за устойчиво европейско бъдеще: европейски действия за устойчивост“* и *„Глобалната стратегия за външната политика и политиката на сигурност на ЕС“*;
4. счита, че Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие трябва да се възприема като програма на много равнища и с множество участници, която призовава и ангажира всички публични власти на различните им равнища (местно, регионално, национално и международно), както и други обществени участници, извън правителствената сфера; обръща същевременно внимание на факта, че много от целите и задачите на Програмата до 2030 г. засягат пряко областите на дейност и компетентност на поднационалните власти, така че за тяхното изпълнение е необходимо да се насърчава пълноценното участие на регионите и на местните власти в транспонирането на ЦУР и в изготвянето на политиките за постигането им;
5. изразява съгласие с Комисията относно необходимостта от установяване на нов консенсус за развитието, който преразглежда и актуализира договорения през 2005 г., за да се намери отговор на предизвикателствата, съдържащи се в Програмата до 2030 г., както и на промените, настъпили в международната среда и в системата за сътрудничество за развитие;
6. споделя мнението на Комисията, че най-добрият начин да се постигне напредък по Програмата до 2030 г. е да се задълбочи координацията на политиките за сътрудничество между ЕС и неговите държави членки; набляга при все това, предвид цялостния характер на Програмата до 2030 г. и взаимосвързаността на нейните цели, че е необходимо да се насърчава напредъкът по отношение на съгласуваността на политиките както на равнището на Общността, така и в държавите членки;

Глобални предизвикателства и Програмата до 2030 г.

7. посочва, че ускоряването на глобализацията създаде по-интегриран и сложен свят, с промени в естеството и разпределението на властта на международно равнище, по-голяма разнородност сред развиващите се страни, ново разпределение на световната бедност, увеличаване на неравенствата в рамките на държавите и разширяване на пространството на международните обществени блага; счита, че Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие представлява ясно намерение да се отговори на горепосочените промени и на предизвикателствата, свързани с насърчаване на развитието през следващите десетилетия;

8. посочва универсалния характер на Програмата до 2030 г., който налага всички държави и общества да направят усилие за сътрудничество, за да опитат да приведат политиките си в съответствие с целите на Програмата; обръща при все това внимание на необходимостта тези усилия да бъдат направени на всички равнища на публичните действия, в т.ч. регионалните и местните власти;

9. потвърждава, че намеренията, заложи в ЦУР, налагат да се излезе извън работната рамка на официалната помощ за развитие (ОПР); дава си сметка, че макар и ОПР да продължава да бъде от съществено значение като източник на финансиране на най-бедните страни и като катализатор на промени в други категории страни, новата програма налага по-широка перспектива, включваща други потоци и инструменти, които са извън периметъра на ОПР;

10. счита, че необходимостта от мобилизиране на средства и капацитет извън помощта налага да се предприеме по-стратегически подход спрямо различните схеми и условия, съществуващи в международен мащаб; макар че сътрудничеството Север—Юг ще продължава да играе важна роля в бъдеще, е необходимо то да се развива по по-координиран начин със схемите за сътрудничество Юг—Юг или триъгълната схема; в същия ред на мисли обръща внимание на съществената роля, която може да има децентрализираното сътрудничество в новата програма за насърчаване на обмена на опит между заинтересованите страни на поднационално равнище в областта на техните специфични компетенции; смята в заключение, че сътрудничеството между ЕС и държавите членки трябва да използва в по-голяма степен различните механизми за регионално и многостранно сътрудничество, в съответствие с логиката на действие на няколко равнища, на която се основава Програмата до 2030 г.;

11. счита, че от гледна точка на своите амбиции и всеобхватния си характер Програмата до 2030 г. изисква участието на повече и по-разнообразни участници в нейна подкрепа, включително местните и регионалните власти, както и организациите на гражданското общество, предприятия, фондации, университети или изследователски центрове, наред с другото, за да се мобилизира и капитализира добавената стойност, която всеки един от тях е натрупал въз основа на своя опит и сфера на действие;

Отговорът на ЕС

12. подкрепя намерението за силна и активна ангажираност на ЕС и неговите държави членки с изпълнението на Програмата до 2030 г., поради което е необходимо да се насърчава съгласувано интегриране на ЦУР във всички публични политики, прилагани в ЕС на различни равнища — общностно, национално, регионално и местно — и подчертава необходимостта от постепенно привеждане в съответствие на политиките и стимулите, с които работят участниците, със заложените в Програмата цели;

13. отбелязва, че външната дейност на ЕС има ключова роля за постигането на ЦУР и във връзка с това приветства постигнатия напредък за ефективно изпълнение на тази задача, в съответствие с приоритетите, определени в Договора за Европейския съюз (ДЕС — член 21, параграф 2) и Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС — член 208); подкрепя намерението на Комисията да направи така, че новият консенсус за развитие да допринесе за ефективното осъществяване на приоритетите на външната дейност на Европейския съюз, така както са определени в Глобалната стратегия за външната политика и политика на сигурност на Европейския съюз;

14. подкрепя намерението на Комисията да подобри координацията между политиката за развитие и другите общностни политики, които се прилагат на международно равнище, като например в областта на хуманитарната помощ, търговията, регионалната интеграция, здравеопазването, образованието, енергетиката, рибарството, селското стопанство, околната среда, науката и технологиите, миграцията и убежището или европейската политика за съседство; подчертава при все това, че не е достатъчно само да се подобри координацията на политиките, а трябва също да се увеличи степента на съгласуваност на тези политики с целите за развитие, договорени на международно равнище;

15. споделя мнението на Комисията, че за да бъде ефективен, отговорът трябва да бъде общ и да отговаря на споделени критерии от страна на Европейския съюз; подчертава при все това, че тази координация трябва да се осъществява не само между ЕС и държавите членки, но и между тях и местните и регионалните власти, които притежават част от правомощията, необходими за реалното изпълнение на ЦУР;

16. подкрепя намерението на Комисията да обвърже сътрудничеството за развитие на Европейския съюз и държавите членки с подход, основан на правата, който превръща хората в пълноценни участници и адресати на усилията за развитие; смята също, че този подход е съвместим с ЦУР и принципа, заложен в Програмата до 2030 г., а именно никога да не бъде забравен, и да се направи така, че напредъкът в областта на развитието да достигне до най-беззащитните и най-уязвимите сектори на обществото;

17. споделя акцента, който Комисията поставя върху равенството между половете, което е същността на подхода, основан на правата, и трябва да ръководи цялата дейност на ЕС и неговите държави членки в областта на сътрудничеството за развитие, както и на децентрализираното сътрудничество, което означава да се работи не само за отстраняване на съществуващите неравенства, но и за насърчаване на правата на жените, тяхното овластяване и достъпа им до образование на всички равнища;

Общите ни приоритети

18. смята, че една от главните цели на политиката за развитие на ЕС и държавите членки е да подкрепят страните в борбата им срещу бедността, в т.ч. подобряване на предоставянето и качеството на основните обществени услуги за цялото население, както е предвидено в Програмата до 2030 г.; обръща обаче внимание на факта, че голяма част от тези услуги се предоставя от децентрализираните администрации и че е изключително важно местните и регионалните власти да бъдат подкрепяни в изпълнението на ЦУР;

19. одобрява целта на Програмата до 2030 г., а именно изграждането на приобщаващи общества чрез борба срещу неравенството и насърчаване на социалното сближаване; същевременно счита, че децентрализираната администрация играе основна роля за идентифициране и коригиране на процесите на социално изключване и маргинализация, които са в основата на неравенството;

20. отбелязва, че е важно да се изградят мирни и добре управлявани общества, като се изкоренят несигурността и насилието и се укрепят ефективните и прозрачни институции; обръща внимание на необходимостта този процес да се изгради от най-близката до гражданите териториална основа, подкрепяйки подобряването на работата на местните и регионалните институции, за да се улесни по този начин установяването на механизмите за участие и демократичен контрол от страна на гражданите, ангажирани с изпълнението на заложеното в Програмата до 2030 г. по отношение на целите за устойчиво развитие, така че обучението по глобално гражданство да се превърне в неизменна част от политиките и стратегиите на различните правителствени или неправителствени участници и заинтересовани страни, участващи в международната система за сътрудничество за развитие;

21. споделя целта на Програмата до 2030 г. да осигури условията на екологична устойчивост на процесите на развитие, като подобри управлението на природните ресурси и защитата на най-уязвимите екосистеми; местните и регионалните власти отново са ключът за осъществяването на тези политики, съвместявайки устойчивостта с икономическия и социалния прогрес на засегнатите общности; тази цел е изключително целесъобразна с оглед на ЦУР 11, която повдига въпроса за необходимостта „градовете и населените места да станат приобщаващи, сигурни, издръжливи и устойчиви“;

22. счита, че е важно страните да се насърчават да поемат по пътя на приобщаващо и устойчиво икономическо развитие, способно да генерира достойни работни места, така както се предлага в Програмата до 2030 г.; обръща внимание на ролята, която могат да имат местните и регионалните власти за насърчаване на тези процеси, създавайки производствена база върху добре определени териториални основи чрез партньорства между заинтересованите лица, в т.ч. малките и средните предприятия на местно равнище;

23. обръща в заключение внимание на важната роля на децентрализираната публична администрация в страните партньори за конкретизиране на Програмата до 2030 г.; акцентира на ролята, която може да има децентрализираното сътрудничество за трансфера на опит и капацитет между тези участници; настоява новият консенсус за развитие да признае и насърчи потенциала на този вид сътрудничество;

Партньорство: Европейският съюз като движеща сила за изпълнението на Програмата до 2030 г.

24. отбелязва, че макар и всяка страна да трябва да отговаря за собственото си развитие, постигането на ЦУР може да се превърне в реалност само ако се създаде Световен алианс, който включва всички държави, многостранните институции и останалите социални участници, и в рамките на който да се работи в сътрудничество за изготвянето на приобщаващи и устойчиви стратегии за развитие, както е посочено в Програмата до 2030 г.; същевременно заявява отново, че местните и регионалните власти трябва да бъдат част от това усилие за сътрудничество, допринасяйки с капацитет и собствени ресурси в областта им на действие;

25. акцентира на съществената роля, която може да има децентрализираното сътрудничество за формирането на партньорства с множество участници, насочени към насърчаване на промените в развиващите се страни, в съответствие с препоръките на Програмата до 2030 г.; приносят на тази форма на сътрудничество и взаимното й допълване с други механизми трябва да бъдат признати в новия консенсус за развитие;

26. подчертава, че е целесъобразно Европейският съюз и неговите държави членки да улесняват процесите на координация, разпределение на задачите и съгласуваността между участниците в рамките на този Световен алианс; счита, че тази цел ще бъде постигната по-лесно, ако Европейският съюз и неговите държави членки укрепят съвместното програмиране в областта на сътрудничеството за развитие на основата на обща визия, договорена със страните партньори; обръща при все това внимание на необходимостта от участие на местните и регионалните власти в този процес на диалог и съгласуване;

27. счита във връзка с това, че усилието за координация трябва да се изразява в оперативен план в привеждането в действие на общи примерни програми в страните партньори; подчертава също така, че е важно да се действа, когато е възможно, посредством съвместни действия на национално, регионално или международно равнище, за да се подобри кумулативното въздействие от дейността на Европейския съюз и неговите държави членки; подчертава освен това, че участниците в децентрализираното сътрудничество трябва да участват и в процесите на определяне и изпълнение на тези програми, както и в мониторинга и оценката им;
28. настоятелно призовава, когато е възможно, в страните партньори да се използват форми на сътрудничество, като например пряко подпомагане на бюджета или доверителни фондове на ЕС, които улесняват координацията между различните участници и дават възможност за по-интегрирано и гъвкаво използване на средствата в страните партньори;
29. изразява съгласие с Комисията относно целесъобразността от масовото мобилизиране на публични и частни, национални и международни средства за целите на Програмата до 2030 г., така както е посочено в Програмата за действие от Акра; счита, че във връзка с това е важно да се използват публични средства с цел мобилизиране и привличане на частни средства за развитието чрез използването на иновативни финансови инструменти и различни форми на смесено финансиране (комбинация от дарения и кредити); при все това отбелязва, че е важно да се гарантира по адекватен начин, че мобилизираните средства: i) имат ясна цел, насочена към развитието; ii) отговарят на приоритетите на страната партньор; iii) имат ясна допълняемост спрямо публичните средства; и iv) подлежат на ефикасни механизми за контрол на тяхното използване/предназначение и на поэтапни проверки на напредъка в постигането на поставените цели за развитие;
30. подчертава, че за сътрудничеството за развитие е важно ЕС и държавите членки да организират, мобилизират и включат максимален брой участници в подкрепа на ЦУР, включително местните и регионалните власти, частния сектор, гражданското общество и академичните среди, наред с други, като всеки допринесе със съответните си умения, опит и средства; обръща внимание на факта, че децентрализираното сътрудничество е изключително подходяща форма на сътрудничество за насърчаване и организиране на този вид партньорства с множество участници с териториална основа; призовава Комисията и държавите членки да оказват подкрепа, за да могат местните и регионалните публични власти да интегрират ЦУР в своите политики; подчертава, че децентрализираното сътрудничество е особено подходяща област за създаване на пространства за глобалното гражданство, с цел гражданите да дискутират целите за устойчиво развитие, да участват в публичните политики за тяхното постигане, както и в мониторинга на изпълнението на Програмата до 2030 г.;
31. подчертава значението на укрепването на техническия и институционалния капацитет на страните партньори, за да могат да насърчат прехода към разработването на приобщаващи и устойчиви стратегии, както се изисква в Програмата до 2030 г.; обръща внимание на необходимостта този процес да обхване и децентрализираната администрация на страните партньори;
32. подчертава, че е целесъобразно в рамките на сътрудничеството за развитие ЕС и неговите държави членки да разпределят средствата си по силата на ясни и прозрачни правила, отчитайки потребностите, структурните недостатъци и капацитета за мобилизиране на алтернативни средства на страните партньори; настоява също така използването на средствата и дейностите да отговарят на принципа никой да не бъде забравен;
33. посочва, че в съответствие с горепосоченото страните с най-ниски доходи, и по-специално най-слаборазвитите страни, както и тези с нестабилни правителства или в ситуации след конфликт трябва да бъдат приоритетни получатели при най-добри преференциални условия на международната помощ от ЕС и неговите държави членки;
34. предупреждава обаче, че много страни със средни доходи страдат от сериозни структурни ограничения, имат много различни вътрешни ситуации, нестабилни институции и разпокъсани общества; сътрудничеството за развитие, в т.ч. финансовото сътрудничество, може да бъде полезно, за да даде възможност на тези страни да преодолеят слабостите си и да насърчат процеса на устойчиво развитие, което би подобрило капацитета им да участват активно в изпълнението на Програмата до 2030 г.;
35. счита, че съобразената с правилата миграция може да има ефекта на лост на прогреса както за държавата на произход, така и за тази на дестинация, освен че може да бъде полезна за самите мигранти; счита, че правилното управление на миграцията трябва да бъде част от целите на дейностите за развитие, в опит да се намери регламентиран отговор и подходяща подкрепа за защита на човешките права на мигрантите по миграционния път и в държавата на дестинация и да им бъдат предложени възможности в държавите им на произход, с цел облекчаване на натиска от неконтролираните миграционни потоци;
36. отбелязва, че инструментариумът на сътрудничеството за развитие излиза от конкретната сфера на международната помощ и включва средства, които, макар и да не са измерими като ОПР, имат потенциал за създаване на възможности за развитие; счита, че сътрудничеството за развитие на ЕС и неговите държави членки трябва да включва активно тази палитра

от инструменти и да адаптира използваните източници и инструменти към специфичните условия във всяка една от страните партньори, включително в страните със средни доходи;

37. подкрепя предложението на Комисията да стартира амбициозен план за външни инвестиции, за да се опита да мобилизира частни инвестиции, да укрепи техническата помощ за правилно формулиране на проектите на местните власти и на предприятията и да създаде добър бизнес климат, при което надлежно да бъдат вземани предвид приоритетите на местните и регионалните власти за териториалното развитие; счита, че планът трябва да бъде приведен в съответствие с целите, заложи в Програмата до 2030 г., и да улесни участието на местните и регионалните власти с цел правилното му прилагане;

38. изразява съгласие с Комисията, че е важно да се подкрепят програмите за регионална интеграция, за да се даде възможност за укрепване на процесите на развитие на съответните страни и да се подобри предоставянето на регионални обществени блага с цел по-ефективно изпълнение на Програмата до 2030 г.; приема, че е необходимо преразглеждане на политиката за съседство в съответствие с новите приоритети, произтичащи от Програмата до 2030 г.; същевременно посочва, че е необходимо, в рамките на тази политика, да се укрепи сътрудничеството между регионите посредством подходящи мерки за подкрепа;

Подобряване на въздействието на Европейския съюз

39. подчертава необходимостта от продължаване на усилията за подобряване на ефективността на сътрудничеството за развитие, прилагайки договореното на срещите на върха в Рим, Париж, Акра и Пусан; същевременно счита, че е важно да се подкрепи развитието на институционалния капацитет в страните партньори и наред с останалото те да се насърчават в своите национални документи за планиране да вземат предвид и най-важните приоритети на местните и регионалните власти, за да може усилията за сътрудничество да дадат своя резултат и да отразят потребностите на съответния район и неговите жители;

40. отбелязва, че сътрудничеството за развитие не може само по себе си да финансира промените, които се изискват в Програмата до 2030 г.; подчерта във връзка с това, че е необходимо ЕС и държавите членки да използват сътрудничеството като механизъм за мобилизиране на допълнителни средства от други източници и като катализатор за промяна на стимулите и насърчаване на положителни промени в развиващите се страни;

41. припомня, че ако страните от ЕС искат да бъдат надежден участник на международната сцена, те трябва да спазват ангажиментите си; счита във връзка с това, че те следва да се стремят да постигнат поставените от ЕС цели в рамките на международната програма за финансиране на развитието; освен това одобрява факта, че страните трябва да спазват ангажиментите, поети по силата на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, в т.ч. споразуменията в областта на финансирането за околната среда;

42. потвърждава, че е целесъобразно сътрудничеството да се адаптира към периметъра на инструментите и действията, които, извън помощта, се използват в международната система в подкрепа на процесите за развитие; във връзка с това счита, че е целесъобразно да се продължат усилията на ОИСР, за да се създаде нова методика за измерване в областта на финансирането на развитието, в т.ч. създаването на обща официална подкрепа за устойчиво развитие;

43. признава, че за много от проблемите, за които се споменава в Програмата до 2030 г., липсват ефективни технически отговори, поради което е необходимо да се търсят алтернативни решения, основаващи се на креативността, насърчаването на знанията и технологичните и социалните иновации; счита във връзка с това, че децентрализираното сътрудничество може да играе важна роля, като предава натрупания на местно и регионално равнище опит;

44. отбелязва, че Програмата до 2030 г. няма да може да бъде осъществена, ако не се подобри значително съгласуваността на политиките, като се отчита въздействието на всички публични политики върху целите за развитие; набляга освен това на факта, че напредъкът по отношение на съгласуването трябва да се постига както между различните сегменти на публичната дейност (в хоризонтален план), така и между различните равнища на управление (местно, регионално, национално и общностно) посредством подход на цялостно управление (whole-of-government) в публичните политики и програми в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план;

45. обръща внимание на необходимостта от това всички действащи лица в областта на сътрудничеството на ЕС да участват в усилието за прозрачност във връзка с ресурсите, мобилизирани от всеки от тях; счита, че публичните власти (на общностно, национално, регионално и местно равнище) трябва да бъдат главни действащи лица в това усилие като средство за подобряване на отчетността и качеството на техните действия;

46. счита, че обвързването на действията за промяна с територията, в съчетание с участието на заинтересованите лица, които съжителстват на тази територия, и с подкрепата на децентрализираното сътрудничество, може да се окаже най-добрият начин за насърчаване на наситен и машабен процес на преход към приобщаващи и устойчиви модели за развитие;

47. във връзка с посоченото по-горе Комитетът на регионите отправя отново своето предложение да допринесе за изпълнението на Програмата до 2030 г. и обмена на знания и опит с останалите публични власти и с техните партньори в развиващите се държави посредством платформата за информация и обсъждане на местните и регионалните власти в областта на развитието, провеждания на всеки две години диалог по въпросите на децентрализираното сътрудничество и международните форуми на Евро-Средиземноморската асамблея на регионалните и местните власти (ARLEM) и годишната Конференция на регионалните и местните власти за Източното партньорство (CORLEAP). Комитетът на регионите би искал да насърчава и координира децентрализираното сътрудничество между местните и регионалните власти на Европейския съюз и местните и регионалните власти на съседните държави в рамките на конкретни инициативи, като Инициативата от Никозия за Либия;

48. счита за важно да се развива стабилна комуникационна политика в областта на устойчивото развитие, така че да се изгражда по-информирано мнение за предизвикателствата и приложимите политики и да се стига до по-осъзната и активна подкрепа от страна на гражданите, разбирайки сътрудничеството за развитие и ангажимента към Програмата до 2030 г. като инвестиция за бъдещето; необходимо е също така значението на целите на сътрудничеството за развитие да достигне до европейските граждани чрез представяне на взаимните ползи от тази политика, като създаването на регионални зони на стабилност; и накрая е необходимо да се даде видимост на действията на различните заинтересовани страни, участващи в процеса, в това число на местните и регионалните власти, а в техните рамки — на най-отдалечените региони, които от години развиват успешни политики на сътрудничество със съседните им страни;

Последващи мерки по отношение на нашите ангажименти

49. подкрепя идеята всички действащи лица в областта на сътрудничеството да приспособят постепенно системите си за докладване и показателите си за мониторинг към съдържанието на Програмата до 2030 г.; приветства също така изготвянето на съвместни обобщени доклади, в които да се отчита напредъкът по Програмата до 2030 г. и които да бъдат представени на Политическия форум на високо равнище на ООН; призовава местните и регионалните власти да участват активно в изготвянето на тези доклади, отчитайки се за проведените дейности в техните области на компетентност и чрез децентрализираното сътрудничество;

50. изразява съгласие с необходимостта от укрепване на статистическите системи, за да се гарантира мониторингът на Програмата до 2030 г.; обръща внимание на необходимостта укрепването да обхване също регионалната и местната информация, за да се гарантира напредък във всички сектори и територии.

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

**Становище на Европейския комитет на регионите — Ефективна система за управление на водите:
подход, насочен към иновативни решения**

(2017/C 207/09)

Докладчик: Cees Loggen (NL/АЛЦЕ), член на Изпълнителния съвет на провинция Северна Холандия

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. отбелязва, че наличието на чиста вода в достатъчни количества, като източник на живот, е от основно значение за нашето здраве и благоденствие. Водата предлага много възможности за развитие, но същевременно представлява и заплаха. Наводненията, сушата и лошото качество на водата застрашават живота, здравето и благоденствието ни;
2. приветства Европейската комисия за това, че през 2000 г. представи Рамковата директива за водите (РДВ), която — допълнена от по-специфично общностно законодателство⁽¹⁾ — рационализира голяма част от действащите разпоредби, определи подход към управлението на водите, основан на речните басейни, и въведе амбициозни дългосрочни цели за управление на водите;
3. е в течение на работата на Европейската комисия върху следните елементи на европейската политика за водите:
 - а) преразглеждане на Рамковата директива за водите (2000/60/ЕО) през 2019 г.: Службата на ЕП за парламентарни изследвания (ЕPRS) публикува анализ, озаглавен „Законодателство в областта на водите — доклад относно цената на отказа от Европа“. В него са посочени проблемите, свързани с прилагането;
 - б) мерки, включително предложение за законодателен инструмент за развиване на повторното използване на водата: повторното използване на водата е съществен елемент от европейския екологично-промишлен пейзаж. Инициативата за насърчаване на повторното използване на водата е ключов фактор в Плана за действие за кръговата икономика, което неизбежно налага законодателно предложение относно минималните изисквания за повторно използваните води, например за напояване и подхранване на подпочвените води;
 - в) предстоящо преразглеждане на Директивата за питейната вода (98/83/ЕО) през 2017 г. (ДПВ): консултациите и подготовителните проучвания показаха необходимост от подобряване на политиката на ЕС в областта на питейните води по отношение на прилагането на правото на човека на достъп до вода и санитарна инфраструктура;
 - г) евентуално преразглеждане на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води (91/271/ЕО) (ДПГОВ);
4. привлича вниманието върху факта, че в повечето държави членки местните и регионалните власти имат институционални и политически отговорности и правомощия в областта на управлението на водите и следователно отговарят за прилагането на повечето директиви на ЕС за водите. Освен това местните и регионалните власти често отговарят за области на политика, които са от значение за устойчивото управление на водите, включително по отношение на териториалното устройство, инфраструктурата, политиката за мобилност, разрешителните, селското стопанство и управлението на ландшафта, водоснабдяването, опазването на повърхностните и подземните води, приспособяването към изменението на климата и защитата от наводнения;
5. взема под внимание заключенията на Съвета относно устойчивото управление на водите от 17 октомври 2016 г. Комитетът подкрепя заключенията на Съвета, че водата е основен приоритет и изразява съгласие с разбирането, че задачите, свързани с водата, се различават в отделните държави — членки на ЕС, и че, следователно, е налице необходимост от гъвкавост в избора на решения, наред с другото, относно нуждата от изграждането на инфраструктури за регулиране на водните ресурси с цел постигане на добро състояние на околната среда и на водните обекти и задоволяване на търсенето;

⁽¹⁾ Директивата за подземните води (2006 г.), Директивата относно стандартите за качество на околната среда (2008 г.), Директивата за градските отпадъчни води (1991 г.), Директивата за нитратите (1991 г.), новата Директива за водите за къпане (2006 г.), Директивата за питейната вода (1998 г.), Директивата за наводненията (2007 г.), Рамковата директива за морска стратегия (2008 г.) и две решения на Комисията (2005 и 2008 г.) относно екологичното състояние.

6. обръща внимание на спазването на принципите на субсидиарност и пропорционалност. Националният, регионалният и местният контекст е от решаващо значение, например при мерки във връзка с повторното използване на вода или за подобряване на ефективността от страна на търсенето (икономии на вода), поради различаващата се степен на наличност на водни ресурси. Поради това е важно, изхождайки от една европейска рамка, да се предоставя възможност за разглеждане на тази проблематика на национално, регионално и местно равнище и за предприемане на необходимите мерки на тези равнища;
7. отбелязва много амбициозната доброволна програма за водите в градските райони до 2030 г., изготвена на конференцията в Леуварден през февруари 2016 г., посветена на градовете и водите, и насърчава европейските градове да се присъединят към нея;
8. подкрепя намерението на Европейската комисия през 2017 г., в контекста на прилагането на Плана за действие за кръговата икономика, да представи предложение за минимални изисквания относно повторното използване на водата и за преразглеждане на Директивата за питейната вода (в рамките на REFIT)⁽²⁾, обаче отбелязва, че трябва да се следи те да не доведат до евентуални непропорционални отрицателни последици за други сектори, като например селското стопанство;
9. подчертава, че трябва да се вземат предвид разликите между регионите от гледна точка на наличието на водни ресурси. Не следва да се налага задължение за повторно използване на водата, ако то не е оправдано. Като цяло повторното използване на водата може да предложи решения в регионите, където наличието на водни ресурси е проблем;
10. призовава във връзка с това, в рамките на балансиран и съгласуван подход, Европейската комисия да гарантира, че повторното използване на водата се прилага само като допълнителна възможност за снабдяване с вода и е съпътствано от повишаване на ефективността по отношение на търсенето, както и че възможните последици от намаляването на водните ресурси ще бъдат анализирани и взети предвид;
11. счита, че е от съществено значение с това становище по собствена инициатива местните и регионалните власти да отправят препоръки за подобряване на прилагането на законодателството на ЕС в областта на водите и да продължат и занапред да участват активно в бъдещата европейска политика за водите;

Контекст и обхват на становището

12. се е произнасял неколккратно по въпроси, свързани с управлението на водите. Настоящото становище по собствена инициатива е продължение на предходни становища на КР, като например:
- а) становище относно „Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2000/60/ЕО и 2008/105/ЕО по отношение на приоритетните вещества в областта на политиката за водите“, CDR 1120/2012⁽³⁾;
- б) становище относно „Седма програма на Европейския съюз за действие за околната среда“, CdR 593/2013⁽⁴⁾;
- в) становище относно „Възлагане на концесионни договори“, CdR 100/2012⁽⁵⁾;
- г) становище относно „Ролята на регионалните и местните власти за насърчаване на устойчиво управление на водите“, CdR 5/2011⁽⁶⁾;
13. подчертава, че що се отнася до въздействието на изменението на климата върху управлението на водите, политическите мерки на местно, регионално, национално равнище и на равнището на ЕС трябва да бъдат тясно свързани и съгласувани с мерките в рамките на стратегията на ЕС за приспособяване към изменението на климата. Във връзка с това се позовава на становището си относно „Към нова стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата посредством интегриран подход“, CdR 2430/2016;
14. отчита широкия обхват на политиката за водите и в настоящото становище по собствена инициатива се съсредоточава върху управлението на вътрешните води, по-специално върху качеството на водата, недостига на прясна вода, както и защитата от наводнения. Управлението на морските и океанските води, а следователно и Рамковата директива за морска стратегия и Директивата относно акваториалното устройство, които бяха разгледани в предишни становища на КР, не се разглеждат в настоящото становище;

Значението на доброто управление на водите

15. предвид изменението на климата и по-нататъшното интензифициране на земеползването, привлича вниманието върху големите предизвикателства, свързани с управлението на водите, пред които сме изправени:

⁽²⁾ Работна програма на Комисията за 2017 г., COM(2016) 710 final, приложение I.

⁽³⁾ ОВ С 17, 19.1.2013 г., стр. 91.

⁽⁴⁾ ОВ С 218, 30.7.2013 г., стр. 53.

⁽⁵⁾ ОВ С 277, 13.9.2012 г., стр. 74.

⁽⁶⁾ ОВ L 259, 2.9.2011 г., стр. 13.

- а) в краткосрочен план нарастващата променливост на режима на валежите увеличава риска от наводнения и засушавания; повишаването на температурата на водата и променливостта на екстремните явления, включително наводненията и засушаванията, оказват влияние върху качеството на водата; аналогично, промените в количеството и качеството на водата засягат нейното наличие, стабилност и достъпност и оказват въздействие върху функционирането и експлоатацията на съществуващите инфраструктури и практиките на управление;
- б) в средносрочен план предизвикателството е да се постигнат ефективно желаните цели за качество на водите;
- в) в по-дългосрочен план най-голямото предизвикателство са последиците от повишаването на морското равнище и недостигът на (прясна) вода, които ще имат големи социално-икономически последици, като емиграцията от райони, където морето ще залее сушата, и/или от областите, в които вследствие на недостига вече няма да има прясна вода; предвижданите промени по отношение на валежите и температурата вероятно също ще повлияят върху честотата на наводненията, което ще окаже голямо въздействие в социално-икономически план и върху здравето;

16. привлича вниманието върху значителната икономическа стойност на водния сектор и икономическото значение на доброто управление на водите. Няколко примера:

- а) доставянето, пречистването и разпределянето на вода в глобален план е важен катализатор за нашето общество: то гарантира прехраната, хигиената, здравето и благосъстоянието ни. От цялата световна икономика в размер на приблизително 70 трилиона евро, около 63 трилиона евро зависят пряко от водата ⁽⁷⁾;
- б) според неотдавнашен доклад на ООН 1 милиард работни места в целия свят, т.е. 40 % от общия брой работни места, зависят в голяма степен от водата, а още 1 милиард работни места частично зависят от нея. Това означава, че 80 % от всички работни места в света зависят от водата ⁽⁸⁾;
- в) в европейския воден сектор оперират 9 000 МСП и той осигурява 600 000 работни места само в предприятията за комунални услуги ⁽⁹⁾;
- г) според изчисленията общата брутна добавена стойност на сектора за водоснабдяване и канализация през 2010 г. е достигнала 44 млрд. евро и през същата година той е осигурявал около 500 000 работни места ⁽¹⁰⁾;
- д) наводненията през последните 15 години са причинили най-малко 25 млрд. евро застрахователни щети, без да се смятат незастрахованите щети. Само през 2014 г. по предварителни изчисления щетите възлизат на приблизително 5 млрд. евро. Според прогнозите, до 2050 г. приблизителният им годишен размер ще нарасне пет пъти ⁽¹¹⁾.

Необходимост от друг вид политика

17. счита, че тъй като все още съществуват много неясноти относно размера и въздействието на бъдещите проблеми, свързани с водата, а и правните рамки се различават, една политика, основана на „проектна концепция“, може да се счита за добра отправна точка за подобряване на връзките между различните институции и за проучване на нови новаторски пътища за разработване на политика, позволяващи сътрудничество между различните сектори чрез търсене на полезни взаимодействия и избягване на конфликти. Целесъобразно е да се приложи т.нар. „адаптивна политика“. В таблицата по-долу са показани различните варианти.

		Стандарти и ценности	
		съвпадащи	променливи
Знания	консенсус	планирана политика	преговори относно стандартите
	противоречия	преговори относно знанията	адаптивна политика

⁽⁷⁾ WssTP Water Vision 2030, „The Value of Water: Towards a Future proof model for a European water-smart society“, октомври 2016 г. <http://wsstp.eu/publications/>

⁽⁸⁾ Световен доклад на ООН относно управлението на водите, 2016 г.

⁽⁹⁾ COM(2012) 216 final.

⁽¹⁰⁾ Евростат (2013 г.), COM(2014) 363 final.

⁽¹¹⁾ Forzieri, G. и др., „Multi-hazard assessment in Europe under climate change“ (Оценка на свързания с различни опасности риск в Европа в условията на изменение на климата), Climatic Change, юли 2016 г., том 137, брой 1, стр. 105–119.

18. призовава Комисията, в рамките на предстоящото преразглеждане на Директивата за питейната вода, да проучи мерките, свързани с повторното използване на водата, евентуалното преразглеждане на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води и, в по-дългосрочен план, с преразглеждането на Рамковата директива за водите, както и възможните варианти за действия за адаптивна политика в рамките на политиката за водите. Проучването би следвало да се съсредоточи върху основните предпоставки за провеждането на адаптивна политика, а именно всеобхватност, обмен на информация, гъвкавост и диференциация по отношение на усилията и иновациите. Когато се проучват възможности за нова политика, Комисията следва да се консултира с местните и регионалните власти, за да се гарантира, че бъдещите предложения ще бъдат в техен интерес и ще подкрепят техните правомощия, вместо да ги ограничават.

Интегрална политика

19. призовава Европейската комисия да трансформира своите до голяма степен секторни политики за водите в интегрална политика и да заложи в това отношение на интегрирането на управлението на водите като хоризонтален елемент в други области на политиката, тясно свързани с този ресурс, каквито са консумацията от човека, енергетиката, земеделието, рибарството, туризмът, околната среда и т.н.;

20. смята, че принципът на предпазливост и принципът „замърсителят плаща“ следва да продължат да се използват като отправна точка в областта на политиката за водите. Въпреки това при диференциран подход всички възможности следва да останат открити, за да могат да се изберат най-ефективните и ефикасни решения, така че — в изключителни случаи — да е възможно отклонение от изходната точка; споменатите решения ще се реализират посредством иновативни, конкретни и екологично устойчиви научни подходи;

21. посочва във връзка с това, че енергията и енергийните разходи могат да се окажат сериозна пречка за прилагането на иновации, нетрадиционни решения за справяне с недостига на вода, като преноса на вода към засегнати от суша райони или инсталации за обезсоляване, и подчертава, че в този контекст при разработването на политиките на ЕС трябва да се вземе под внимание използването на енергия от възобновяеми източници, както и потенциалът на самата вода като източник на енергия;

22. обръща внимание върху нарастващата употреба на лекарствени продукти, като напр. антибиотици, чиито активни вещества, преминавайки през канализацията, попадат в повърхностните води. Това води до необходимост от по-големи усилия за производство на питейна вода от повърхностни води, а може да доведе и до по-висок риск от резистентност към бактерии. Решението на този проблем се съдържа в подход, основан на дифузни източници на отпадъчни лекарствени продукти: медицински отпадъци и лекарствени вещества в урината и фекалиите;

23. насърчава държавите членки и местните и регионалните власти да включат в своите политики за водата концепцията за екологосъобразна инфраструктура и мерки за естествено задържане на водите (МЕЗВ) в допълнение или като алтернатива на традиционните структурни мерки (напр. намаляване на хидро-морфологичния натиск в речните басейни), в своите оперативни програми по ЕСИФ (напр. за възстановяване на влажни зони и гори) или в градоустройството (напр. за съхранение на дъждовна вода (за повторна употреба), или с цел увеличаване на задържането на вода за намаляване на последиците от наводнения);

24. привлича вниманието върху необходимостта от подобряване на управлението на водите, като се спомага за опазването на доставките на чиста вода в случай на природни бедствия⁽¹²⁾;

25. насърчава местните и регионалните власти да работят заедно със застрахователните дружества и националните власти, за да се гарантира, че всички домакинства, земеделски стопанства и предприятия, които биха могли да бъдат засегнати от наводнения, могат да бъдат застраховани на достъпна цена. Необходима е допълнителна работа и за да се гарантира, че всички заинтересовани страни признават, че изграждането на устойчивост още от самото начало е най-ефективният начин за минимизиране на рисковете и намаляване на дългосрочните разходи в резултат на природни бедствия;

Обмен на информация между създателите на политиките и тези, които ги изпълняват

26. отбелязва, че целите на различните области на политика са сами по себе си приемливи („планирана политика“). Необходимите мерки за изпълнението им обаче често се оказват в противоречие помежду си. Комитетът привлича вниманието върху факта, че в регионите и градовете, на чието равнище се осъществява прилагането на политиката, често трябва да се прави компромис между такива противоречащи си мерки;

27. призовава Европейската комисия да засили обмена на информация във възходяща посока от изпълнителите на политиката за водите, т.е. местните и регионалните власти, към създателите на политиките в Брюксел и да взема предвид информацията относно противоречащи си цели, например в своята нова политика или при внасянето на промени в нея;

⁽¹²⁾ CdR 2646/2014.

Преразглеждане и прилагане на действащото законодателство

28. очаква посредством планираното преразглеждане на Директивата за питейната вода да се подобрят механизмите за мониторинг и параметрите на анализите, да се осигури по-добър достъп до информация за качеството на питейната вода за гражданите, да се разреши проблемът с течовете, да се разработи регулаторна рамка за малки или индивидуални източници на питейна вода, да се предложат решения на проблемите, причинявани от материали в контакт с питейната вода и да се актуализират действащите дерогации от законодателството;

29. настоява бъдещото преразглеждане на Директивата за пречистването на градските отпадъчни води (ДПГОВ) да бъде насочено по-специално към подобряване на мониторинга, докладването и публичното разпространение на данни, и настоятелно препоръчва да се вземат предвид връзките с кръговата икономика и ефективното използване на ресурсите в ЕС; държавите членки би трябвало да бъдат облекчени по отношение на докладването, поне до степента, до която вече са изпълнили своите задължения;

30. приветства новия подход на Европейската комисия за оценяване на това „колко остава до постигането на съответствие“, съсредоточен върху оставащите пропуски при действително правилно събраните, свързани и пречистени отпадъчни води, които допълва официалната оценка на спазването на правните задължения, произтичащи от Директивата за пречистването на градските отпадъчни води (ДПГОВ); отбелязва със задоволство, че в своя Осми доклад за степента на изпълнение на ДПГОВ Европейската комисия за пръв път е обработила и включила резултати на регионално равнище и призовава Европейската комисия да продължи да използва както подхода „колко остава до постигането на съответствие“, така и регионалния подход, като ги доразвие в сътрудничество с местните и регионалните участници;

31. призовава Европейската комисия, държавите членки и местните и регионалните власти да намаляват недостига на вода и да продължат да повишават водната ефективност, по-специално чрез:

- a) ясно приоритизиране на управлението на потребностите от вода, ефикасното използване на водата за напояване, в сградите и в енергийния сектор;
- b) справяне с прекомерното водочерпене посредством преразглеждане на разрешителните или по-добро прилагане в съответствие с Рамковата директива за водите;
- v) предприемане на действия на възможно най-ранен етап в продуктовата политика, включително бъдещи законодателни разпоредби за повишаване на водната ефективност на уредите в работните планове в рамките на Директивата за екодизайна;
- г) по-нататъшна подкрепа на измерването на потреблението на вода за всички сектори и потребители;
- д) разрешаване на проблема, свързан със загубата на вода от течове, като се насърчават инвестициите в инфраструктура, финансирани също и посредством адекватно ценообразуване на водата и подходящи мерки за изпълнение;

Гъвкавост и диференциране на целите

32. отбелязва, че съществува напрежение между целите за качеството на водите и общата селскостопанска политика (ОСП) и призовава Европейската комисия да осигури по-добро съгласуване между тези две области на политика. ЕС следва да избягва задълбочаването на подобни противоречия и свързаната с тях административна тежест поради необходимостта от прилагане на потенциално противоречащо си законодателство. Вместо това трябва по-скоро да търси най-ефективните, рентабилни и взаимно подсилващи се компромиси;

33. счита, че е целесъобразно и необходимо в РДВ да се интегрира Директива 91/676/ЕИО от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници, за да се уеднаквят мерките за постигане на добро състояние на водните обекти и за подходящо снабдяване с питейна вода;

34. призовава Европейската комисия да проучи възможностите за по-гъвкава, диференцирана политика за водите. Необходима е гъвкавост поради несигурността относно бъдещите проблеми, свързани с водата. Следователно политиката за водите ще трябва неизбежно да адаптира своите цели и подходи с цел постигане на компромис между необходимата правна сигурност, за да се осигури възможност за дългосрочно планиране и многогодишни, капиталоемки инвестиции, от една страна, и необходимостта от адаптиране към новите условия, когато това е необходимо, от друга. Поради това е необходима диференциация на целите по време и място, за да се засили ефикасността на мерките и да се разшири подкрепата за тях ⁽¹³⁾, без това да води до намаляване на степента на амбиция;

⁽¹³⁾ Така например много по-ефективно е в даден речен басейн мерките срещу наводненията или за подобряване на качеството на водата да се прилагат в горната част на течението вместо в долната. От само себе си се разбира, че регионите по долното течение следва да дават своя принос за мерките, прилагани по горното течение.

35. призовава Европейската комисия да разработи алтернатива на принципа за мониторинг в РДВ, който се състои в класиране на даден воден обект в по-долен клас при несъответствие на един от качествените параметри („one out = all out“). Този принцип не дава достатъчно добра картина на действителното екологично и химично състояние и на вече предприетите усилия за подобряване на качеството на водите. За да се запази подкрепата за необходимите мерки, е необходимо да се разработи инструмент за мониторинг, който взема под внимание вече постигнатите резултати в държавите членки;

Научни изследвания и иновации

36. изразява убеденост, че освен иновациите в тази област на политика, от изключително значение са по-нататъшните технически иновации, за да се посрещнат настоящите и бъдещите предизвикателства, свързани с водите⁽¹⁴⁾. С цел подкрепа на този вид иновации подчертава потенциалната полза от европейска програма за действия за иновации в областта на водите на европейско равнище за постигането на устойчиво кръгово общество с интелигентен подход към водите. С подкрепата на Европейската комисия тази рамка ще спомогне държавите членки и местните и регионалните власти да бъдат насърчени да прилагат системни иновативни подходи и да създадат или да улесняват партньорства по проекти за иновации в областта на водите. Въпреки че днешните платформи за обмен на знания и възможностите за финансиране на иновациите са в процес на значително развитие и разширение, Комитетът вижда две препятствия пред въвеждането на иновационни решения. Затова той призовава Европейската комисия:

- а) да намали още повече административната тежест за получаване на достъп до европейските фондове за иновации посредством сътрудничество и инвестиции за предотвратяване на дългосрочни предизвикателства пред управлението на водите в ЕС. Следва да се отдели специално внимание на противоречащите си разпоредби в областта на държавната помощ и на трудния достъп на предприятията до фондовете за иновации;
- б) да проучи възможността за предвиждането на известен марж за експериментиране в случаите, когато ограничения, въведени от други области на политика, препятстват прилагането на иновативни решения.

Заклучение

37. подчертава, че управлението на водите е капиталоемка област на политика, в която се правят големи инвестиции. В бъдеще тези инвестиции ще нарастват още повече. Посредством разширяване на обхвата при дефинирането на проблемите и възможните решения и подобряването на вече подкрепеното от действащите разпоредби включване на сродни области на политика (напр. селско стопанство, енергетика и здравеопазване), може да се намали рискът от деинвестиране, да се разкрият нови възможности и по този начин да се създаде благоприятна почва за иновации. Предизвикателството се състои в приемането на информирани решения, които отчитат това, което искаме да запазим, като същевременно оставят достатъчно поле за действие за посрещането на все още неясните бъдещи предизвикателства, свързани с „управлението на извора на живот“ — *„Manage the source of life!“*.

Брюксел, 9 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите

Markku MARKKULA

⁽¹⁴⁾ Така напр. след вторично пречистване отпадъчните води са добър източник за производството на питейна вода, Предизвикателството се състои по-скоро във възприемането от страна на обществото.

Становище на Европейския комитет на регионите — „Към нова стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата посредством интегриран подход“

(2017/C 207/10)

Докладчик: Sirpa Hertell (FI/ЕНП), член на Градския съвет на Еспоо

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

1. подчертава, че много от първоначалните му препоръки относно стратегията на ЕС за адаптиране към изменението на климата (CoR 3752/2013) остават в сила и следва да бъдат разгледани във връзка с настоящото становище; обръща специално внимание на препоръките за установяване на по-пряка връзка между стратегията за адаптиране към изменението на климата и понятието за устойчивост на изменението на климата, за по-нататъшно развитие на понятието и оценките за „уязвимост“ на различните територии; препоръката да се акцентира повече на решенията за адаптиране, основани на екологосъобразна инфраструктура, както и на съображенията, свързани с биологичното разнообразие и екосистемите; припомня също така предупреждението, че може да се окаже необходимо да бъдат разработени и сценарии за адаптиране към повишението на температурата над 2 градуса, ако общите усилия в контекста на Парижкото споразумение се окажат неуспешни;

2. отчита, че продължава работата по всички осем области на действие на стратегията на ЕС за адаптиране към изменението на климата (САИК) и започват да проличават резултати (напр. приемането на национални стратегии за адаптация в 75 % от държавите — членки на ЕС, стартиране на инициативата „Кметовете се адаптират“, която вече е включена в Конвента на кметовете) и поради това очаква оценката и прегледа на САИК от страна на Европейската комисия. Подчертава, че това е постоянен процес, в рамките на който държавите членки също следва непрестанно да актуализират своите собствени стратегии, за да не изостават от развиващата се база знания и съответните правни рамки и международни споразумения;

A. УПРАВЛЕНИЕ

Укрепване на рамката за многостепенното управление

3. отчита, че макар и Европейската комисия и държавите членки да са ключови участници в създаването на политиката и регулаторните рамки, местните и регионалните власти са в авангарда на усилията за намаляване на уязвимостта на своите територии към различните въздействия от изменението на климата чрез конкретни мерки за адаптиране, и следователно подчертава, че от решаващо значение е да има добре функционираща рамка за многостепенно управление;

4. призовава Европейската комисия да насърчава по-тясното сътрудничество между различните равнища на управление (ЕС, държави членки, регионални и местни органи), за да се съгласуват приоритетите, да се сведат до минимум противоречивите или паралелните несъгласувани процеси, максимално да се увеличат полезните взаимодействия между стратегиите и плановете, разработени на равнището на ЕС и на национално равнище, и тези, разработени на регионално и местно равнище, и по този начин да се осигури по-голяма съгласуваност на политиката, но и координирани и взаимно допълващи се действия;

5. подкрепя инициативите на ЕС, като например Споразумението на кметовете за климата и енергетиката и новите партньорства по програмата на ЕС за градовете, които насърчават появата на координирани схеми за многостепенно управление и платформи за сътрудничество. За тях трябва да се предвиди роля при обсъждането на потребностите на градовете и регионите и подобряването на сътрудничеството; КР очаква също така своевременното създаване на партньорство по програмата за градовете относно тематичния приоритет за адаптиране към изменението на климата, включително неговото икономическо, социално и екологично измерение;

6. в това отношение подчертава необходимостта от по-голямо участие на градовете и регионите в изготвянето и прилагането на националните стратегии и плановете за адаптация. С оглед на това призовава държавите — членки на ЕС, да създадат подходящи институционални структури или платформи за насърчаване на непрекъснатите консултации и по-тясното сътрудничество (напр. чрез работни групи), като се вземат предвид особеностите на държавите членки, и отправя искане към Европейската комисия да подкрепя и насърчава това развитие;

7. счита, че съществената роля на регионите трябва да бъде по-добре отразена в прегледа на САИК (например чрез специална глава), а усилията им да получат по-голяма подкрепа. Наистина регионите играят координираща и посредническа роля в процеса на адаптиране, като гарантират, че приоритетите, определени от държавите членки, отговарят на нуждите и

очакванията по места и обратно. Те биха могли да действат и като катализатори, подкрепящи усилията, полагани от местните власти за укрепване на устойчивостта си срещу свързаните с климата рискове и рисковете от бедствия, например чрез изграждане на капацитет и използване на наличното финансиране — както се вижда от регионите, които вече участват в Конвента на кметовете като „координатори“. КР приканва Европейската комисия да признае поетите не само от местните, но и от регионалните власти отговорности и осъществяваните от тях действия в рамките на инициативата „Конвент на кметовете“ (напр. в духа на това, което понастоящем се прави по инициативата „Регионите се адаптират“);

8. подчертава, че в някои държави членки липсата на законодателно прескриптивна уредба се възприема от местните и регионалните органи като пречка за действия. Следователно те биха приветствали по-ясен мандат от страна на ЕС и националните власти за предприемане на действия за адаптиране. На национално равнище КР приветства неотдашните усилия, предприети от някои държави членки, за включване на съображения за адаптиране в специалното законодателство (напр. съгласно Рамковата директива за водите и Директивата за наводненията);

9. призовава Европейската комисия да проучи колко местни и регионални власти — в ЕС и във всяка държава членка, имат стратегия или план за адаптиране. Въз основа на проучването Европейската комисия, в сътрудничество с местните и регионалните власти, би могла да предложи общоевропейски и национални цели за насърчаване на допълнителното развитие на местните и регионалните стратегии/планове за адаптиране от местните и регионалните власти.

Б. УЧАСТИЕ И УПРАВЛЕНИЕ

Укрепване на участието на множество заинтересовани страни и разчупване на „тясно ведомственото“ мислене

10. подчертава, че в допълнение към една добре функционираща рамка за многостепенно управление, прегледът на САИК трябва да постави по-голям акцент върху необходимостта от участието на голям брой заинтересовани страни и прилагането на междусекторен (а не тясно ведомствен) подход за по-ефективно и интегрирано действие за адаптиране на местно равнище. Прегледът може да включва (или да насочва към) някои конкретни примери, които показват ползите от съвместната, а не изолираната работа за разработване на решения на регионално/местно равнище. Подобен подход на широко участие следва да бъде силно насърчаван и подкрепян, включително чрез финансирани от ЕС проекти (например по предстоящите покани за участие в LIFE или „Хоризонт 2020“);

11. подчертава значението на щателното проучване на факторите за успех и пречките пред различните форми на сътрудничество сред заинтересованите страни на местно/регионално равнище. Тази информация следва да доведе до практически препоръки, основаващи се на конкретни примери за (многостранни/публично-частни) партньорства, които следва да бъдат широко разпространявани, например чрез Европейската платформа за адаптиране към климата (Climate-ADAPT);

12. припомня, че е необходимо повишаване на осведомеността чрез всички възможни канали за комуникация, за необходимостта от предприемане на интегрирани действия за адаптиране и смекчаване, с оглед постигане на възможно най-голямо взаимодействие между двата аспекта на политиката в областта на климата и избягване на „несполучливото адаптиране“. Във връзка с това КР призовава Европейската комисия при прегледа да проучи новаторски механизми за повишаване на осведомеността, засилване на приемането сред местните и регионалните заинтересовани страни (включително гражданите и предприятията) и насърчаване на промяна в поведението;

Инвестиране в изграждането на капацитет и обмен на знания

13. подчертава значението на изграждането на допълнителен капацитет в европейските градове и региони и на преодоляването на пропуските в познанията им; смята, че добра основа за това е порталът Climate-ADAPT и свързаният с него инструмент за подпомагане на адаптирането на градската среда. Последният обаче трябва непрекъснато да се консолидира и обогатява, допълнително да се популяризира и по-добре да се обвърже с платформата на Конвента на кметовете и да се подобри удобството за ползването ѝ. КР приканва Комисията да се консултира с градовете и регионите, за да определят заедно как да се приспособи порталът на Climate-ADAPT така, че да отговаря най-добре на техните нужди, и за да решат дали този инструмент следва да бъде включен в уебсайта на Конвента на кметовете;

14. подчертава, че е необходимо да продължи събирането на примери за добри практики, проверени на място. Набелязаните добри практики в градовете и регионите трябва да се съхраняват в единно, общодостъпно и лесно за търсене хранилище (като например портала на Climate-ADAPT и/или каталог от показатели на уебсайта на Конвента на кметовете) за улесняване на споделянето на опит между партньорите. По-специално една такава база данни би трябвало да предлага подходящи инструменти за идентифициране на примерите, които се основават на подобни обстоятелства (напр. рискове от изменението на климата, гъстота на населението) или имат сходни географски характеристики (напр. местоположение непосредствено до или в близост до планини, река или море), с цел да се разработят типологии на адаптирането. КР е готов

да допринесе за идентифицирането на успешни регионални практики и мобилизирането на новаторски региони, като се започне с работата на неговата комисия ENVE и групата на КР „Посланици на Конвента“, която трябва да се доразшири и популяризира;

15. подчертава, че трансферът на знания трябва да бъде улеснен и чрез сътрудничество между градовете. Трябва да се идентифицират, насърчат и финансират по подходящ начин от Европейската комисия подходящи партньорски и наставнически действия. програмите за побратимяване, които вече бяха предложени от Конвента на кметовете, се доказаха като успешни и ценни и следователно следва да бъдат възпроизвеждани и разширени в бъдеще (напр. чрез годишни покани за подаване на заявления);

16. настоятелно призовава Европейската комисия да консолидира усилията за създаване на благоприятна рамка за изграждане на капацитет в градовете и регионите. Многообразието от инициативи на ЕС, инструменти и програми, които вече предлагат различни възможности за градовете и регионите за изграждане на капацитет (напр. работни срещи, семинари, наръчници), понастоящем предизвиква объркване сред ползвателите, за които са предназначени;

17. въпреки че са направени известни усилия, особено с неотдавнашното стартиране на нов портал за „one-stop shop“ (обслужване на едно гише) в рамките на програмата на ЕС за градско развитие — Комисията би трябвало да изясни особеностите, но също и взаимното допълване между различните услуги, които се предлагат на градовете и регионите в областта на адаптирането, и да се ангажира да попълни пропуските в знанията, които възникват по време на това идентифициране и съставяне. КР приканва Комисията в този процес:

- a) да използва по най-добрия начин важната инициатива на ЕС за градовете и регионите в областта на адаптирането, Споразумението на кметовете за климата и енергетиката и да я превърне в основната рамкова инициатива за действията в областта на климата по места;
- б) да продължи интегрирането на съображения за адаптиране в други съществуващи инициативи на ЕС с градско, регионално или селско измерение;
- в) да активизира полезното взаимодействие с други инициативи (напр. Регионите се адаптират, Under2MOU, кампанията „Устойчиви градове“), за да се използват техният опит и ноу-хау за гарантиране на по-голяма съгласуваност и стимулиране на съвместни действия в полза на градовете и регионите;
- г) да насърчава връзките с национални, регионални и местни инициативи, които си поставят амбициозни цели, независимо дали участват или не в някои от горепосочените инициативи, и предлагат възможности за свързване в мрежа и партньорства.

Разширяване на базата от знания за свързаните с климата рискове и уязвимост

18. отчита, че всички равнища на държавно управление, включително градовете и регионите, трябва добре да разбират климатичните рискове и слаби места на своите територии, за да ръководят процесите на вземане на решения и формирането на политиката. Във връзка с това КР призовава Комисията за по-нататъшна подкрепа на рамките за оценка на риска и уязвимите места на регионално и местно равнище, тъй като те представляват изходната точка за всяка стратегия за адаптиране и подкрепа на основаните на факти действия;

19. подчертава, че местните и регионалните власти редовно посочват като пречки пред действията за адаптиране 1) липсата на (достъп до) полезна и разбираема информация за климата и 2) липсата на експертни познания и опит в тълкуването на тази информация. Следователно е необходимо допълнителната помощ — чрез документиране и споделяне на добри практики, първо да ги насочва сред вече съществуващата информация и в следствие да им помага в намаляване на въздействията и тълкуването им за мащаба на града/региона;

20. приканва Комисията да продължи да подкрепя усилията на градовете и регионите в прогнозирането и оценката на риска за климата чрез укрепване на (научноизследователските) дейности, свързани с определянето на подходящи инструменти и методи (за моделиране на риска), разработването на сценарии за (макро)регионалното въздействие върху климата и създаването на мрежи за услуги, свързани с изменението на климата (в рамките на програма „Хоризонт 2020“), на международно, европейско и (под)национално равнище. Тези мрежи за услуги, свързани с климата, мобилизират съответните експерти и доставчици на данни (напр. научноизследователската общност) и правят достъпни и разбираеми за местните и регионалните политици съществуващата информация и знания.

21. подчертава значението на подкрепата за оповестяване на рисковете за климата като стимул за действията за адаптиране и инвестициите. Появяват се няколко нови доброволни и/или водени от частни партньори инициативи за оповестяване на климатичния риск, които могат да бъдат допълнително подкрепени и популяризирани от Комисията;

22. във връзка с това приветства инициативата на Комисията да проучи възможностите за сътрудничество със застрахователния сектор като основен доставчик на данни и потенциален инвеститор. Насърчава Комисията да направи оценка на застрахователните механизми, които биха могли да стимулират превенцията на риска и да подкрепят намаляването на вредите, и да работи със застрахователни дружества, за да се гарантира, че те споделят с публичния сектор своите знания и експертен опит относно моделирането на риска и управлението на риска от бедствия. Съществуващите успешни партньорства би трябвало да бъдат допълнително насърчени в прегледа, за да вдъхновят и мотивират другите. В този контекст подчертава също така, че обратно, градовете или регионите, считани за високорискови от застрахователите, също биха могли да се сблъскат с конкретни пречки, свързани с инвестициите и развитието, и приканва Европейската комисия да проучи в рамките на преразглеждането как могат да бъдат решени подобни проблеми;

Проучване на социално-икономическите ползи

23. счита, че при преразглеждането трябва допълнително да се популяризират предимствата на извършването на оценка на социално-икономическите последици от адаптирането. Този социално-икономически анализ направлява лицата, отговорни за вземането на решения, като им осигурява по-ясна представа за възможните разходи и ползи от действията за адаптиране — за разлика от бездействието, и следователно спомага за повишаване на информираността, разбиране на ограниченията на капацитета и установяване на икономически най-подходящите варианти на политика;

24. посочва, че градовете и регионите се нуждаят от допълнителна информация за различните съществуващи методи, които могат да се прилагат за такава оценка (напр. оценка на съотношението разходи—ползи, оценка въз основа на няколко критерия, решение на заинтересованите страни, експеримент и наблюдение), и тяхната приложимост при различни условия и поради това предлага Комисията да предостави подходяща подкрепа чрез своите референтни платформи Climate-ADAPT и Конвент на кметовете;

Мониторинг, отчитане и оценка на действията

25. подчертава необходимостта местните и регионалните власти да разполагат с подходящи инструменти и показатели за мониторинг, докладване и оценка, които да им предоставят информация и помощ за планирането на местните мерки за адаптиране. Последният би могъл отново да бъде популяризиран чрез референтните платформи за адаптирането (Climate-ADAPT и Конвент на кметовете);

26. изразява убеждението си, че е важно да се гарантира, че международните, европейските, националните и регионалните/местните рамки за мониторинг, докладване и оценка са взаимно съвместими и се надграждат — това ще гарантира съгласуваност и ще сведе до минимум тежестта върху градовете и регионите;

27. приветства напредъка, който е постигнат по тази цел след публикуването на САИК с разработването на „индекса за готовност за адаптиране“ за държавите — членки на ЕС, и на модела за мониторинг и докладване на Конвента на кметовете за градовете, които са го подписали, и изразява задоволство от силните връзки между двете, но счита, че все още е необходимо да се насърчава допълнително и да се ръководи тяхното използване (например чрез интернет страница на Конвента на кметовете);

28. подчертава, че следва да бъдат проучени допълнителните полезни взаимодействия с други партньорски инициативи, предложени успоредно на международно или европейско равнище (напр. „Регионите се адаптират“, CRAFT и „Устойчиви градове“), които разполагат със собствени системи за мониторинг, докладване и оценка, но посочва, че усилията за по-нататъшно хармонизиране или сътрудничество не бива да бъдат в ущърб на потребностите и интересите на градовете и регионите;

V. ФИНАНСИРАНЕ

Подкрепа за достъпа до публично финансиране

29. приветства съществуващите инструменти на ЕС за финансиране в подкрепа на действията на местно и регионално равнище в областта на климата (напр. европейските структурни и инвестиционни фондове, но също така „Хоризонт 2020“, LIFE, Фонд „Солидарност“ на ЕС, Инструмента за финансиране на природен капитал), но подчертава, че достъпът до тях остава най-голямото предизвикателство за градовете и регионите. Ето защо призовава Комисията да предостави на европейските местни и регионални власти 1) леснодостъпна и разбираема информация за фондове и финансовите инструменти, които са на разположение за разработването и прилагането на техните планове за действие и 2) допълнителни насоки и подкрепа за достъпа до и прилагането на съществуващите инструменти, както и възможността да се комбинират (напр. чрез индивидуално обучение);

30. припомня предложението си при оценката на разходите и ползите от капитала да се възприеме подход, основан на целия жизнен цикъл, с цел да се гарантира дългосрочна възвръщаемост, свързана с устойчиви спрямо изменението на климата инвестиции. Трябва да има изискване в отчетите и регистрите на риска да бъдат включвани икономическите, екологичните и социалните последици от действията и капиталовите инвестиции, които не отчитат изменението на климата, или последиците от липсата на действия;

31. надява се прегледът да постави по-силен акцент върху потенциалната роля на регионите за улесняване на достъпа до определени схеми за финансиране. Някои региони вече съдействат при управлението и преразпределянето на средства от структурните фондове на ЕС, като обвързват и обединяват по-малки проекти, разработени от общините на тяхна територия, или направо предлагат финансиране. Комитетът на регионите обаче подчертава, че все още са необходими допълнителни насоки в помощ на управляващите органи, за да използват пълния потенциал на съществуващите европейски фондове и новаторските финансови инструменти;

32. приканва Комисията да проучи по-задълбочено идеята за бърз достъп до финансовите инструменти за някои местни и регионални власти въз основа на фактори, като публично поемане на ангажимент за цялостно адаптиране (напр. като се присъединят към инициативата „Конвент на кметовете“), след извършване на цялостна оценка на риска и уязвимостта, или разработване на план за действие за адаптиране. Ако Комисията преразгледа предварителните условия за достъп до определени финансови средства или критериите за подбор и отпускане на безвъзмездни средства по различни програми (т.е. програмите „Хоризонт 2020“ и LIFE), това би могло да позволи и да насърчи „ускорен достъп“. Този подход би трябвало да се проучи по-задълбочено и в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове, като на всички управляващи органи се препоръча да възприемат вече посочения в някои регионални оперативни програми вариант да се даде приоритет на инициативите, предвидени в плановете за действие за устойчива енергетика (SEAP) и плановете за действия в областта на устойчивата енергетика и климата (SECAP), които са приети от общини, участващи в Конвента на кметовете;

Прецизиране на съществуващите финансови инструменти

33. приветства инициативата на Европейската комисия, в рамките на подготовката на следващата многогодишна финансова рамка (МФР), да се направи преглед на напредъка в използването на различните фондове на ЕС, както и на безвъзмездните средства и другите финансови инструменти (например поуки от програмата LIFE и от интегрирането на действията по климата в ЕСИ фондовете). Това би трябвало да спомогне за: 1) предлагане на правилното съчетание от общи и предназначени за адаптирането финансови инструменти, без да се намаляват необходимите бюджетни ресурси за смекчаване на последиците от изменението на климата, и 2) формулиране на препоръки за предстоящите покани за представяне на проекти (например по програмите LIFE и „Хоризонт 2020“), като по този начин се отстранят съществуващите пропуски в сферата на финансирането на действията за адаптиране към изменението на климата на местно равнище;

34. подчертава, че програмата LIFE, и по специално интегрираните проекти за действия за климата по линия на LIFE, се считат от градовете и регионите за един от основните финансови инструменти за изпитване, ръководене и демонстриране на действията за адаптация чрез междусекторен подход и в голям териториален мащаб (регионален, многорегионален, национален или транснационален), и вследствие на това горещо насърчава Комисията да я разшири и да продължи да я подкрепя;

Насърчаване на инвестициите

35. отчита, че много от регионите и градовете в Европа имат огромен неизползван потенциал за привличане на повече инвестиции, както и че много от тях срещат сериозни пречки за реализиране на инвестициите си;

36. счита, че Комисията следва да продължи да търси новаторски начини за насочване на инвестиции за мерки за адаптиране към местните и регионалните власти; призовава Комисията да им предостави подходящи експертни съвети, насоки и подкрепа за подготвянето на жизнеспособни инвестиции (например чрез Европейския консултантски център по въпросите на инвестициите или други целенасочени дейности за изграждане на капацитет) и да им осигури финансиране. По време на прегледа могат да се дадат примери за механизми за работа с частни инвеститори и сътрудничество със застрахователни дружества, а Комисията трябва да продължи да подкрепя пилотни инициативи, предприемани в тази посока;

Комбиниране и съчетаване на публични и частни средства

37. подчертава, че градовете и регионите би трябвало да бъдат подпомогнати да намерят комбинация от публични и частни средства от международни, европейски, национални и местни източници, която да е най-подходяща, с оглед на съответните местни условия, за финансиране на действията за адаптация. Както беше подчертано в междинния преглед на МФР за периода 2014—2020 г., Комисията трябва допълнително да проучи начините за справяне с останалите инвестиционни нужди чрез обединяването на европейски, национални и частни средства;

Г. ИЗЛИЗАНЕ на международната сцена

Международно предизвикателство, изискващо международен отговор

38. признава, че през последните години международният диалог по въпросите на климата се засили и доведе до нови международни споразумения, като Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия за периода 2015—2030 г., Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. и Парижкото споразумение относно изменението на климата, и във връзка с това приканва Комисията да впише своите действия в тези глобални рамки, да засили ролята си на пример за подражание, както и да спомогне за изграждането на взаимодействия между тях;

39. подчертава, че прегледът трябва по-добре да отразява трансграничния аспект на въпроса за управлението на свързаните с климата рискове. В това отношение макрорегионалното сътрудничество изглежда подходящ подход за постигане на напредък в адаптирането към изменението на климата в ЕС чрез насърчаване на обмена на информация и обединяване на усилията отвъд административните граници. Ето защо Комисията трябва да разгледа възможността за разширяване и оказване на допълнителна подкрепа на пилотните транснационални инициативи — като тези в регионите на река Дунав, Балтийско море, Алпите, Адриатическо и Йонийско море — с включването на други макрорегиони в Европа и извън нея;

40. приканва Комисията да постави по-силен акцент върху ползите на междурегионалното сътрудничество (и сътрудничеството между градовете). Във връзка с това новият Глобален конвент на кметовете за климата и енергетиката трябва да предостави и на други региони по света нови възможности за използване на европейския опит и примери, но също така да предложи на европейските местни и регионални власти възможността да се учат от партньорите си от други континенти;

41. изтъква, че предвид последните прогнози на РКООНИК за бъдещите миграционни потоци, прегледът трябва в детайли да разглежда връзката между адаптирането към изменението на климата и миграцията и с оглед на това да включва нова глава относно предизвикателствата и възможностите, свързани с миграцията, предизвикана от изменението на климата. В тази връзка Комисията трябва да проучи начините за допълнително подпомагане на градовете и регионите с оглед на мобилността и интеграцията на мигрантите и бежанците.

42. В заключение Комитетът на регионите би искал да изрази силното си желание да участва в консултативния процес със заинтересованите страни относно прегледа на САИК, който ще бъде извършен от Европейската комисия в началото на 2017 г., и счита, че препоръките, съдържащи се в настоящото становище, но също и в други становища по теми ⁽¹⁾, свързани с адаптирането, са добра основа за обмен в бъдеще.

Брюксел, 9 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

⁽¹⁾ „Ефективна система за управление на водите: подход за иновативни решения“ — докладчик: Cees Loggen
„Средносрочна оценка на Програмата LIFE“ — докладчик: Witold Stepień
„План за действие относно Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия за периода 2015—2030 г. — Основаващ се на информацията относно риска подход към бедствията във всички политики на ЕС“ — докладчик: Adam Banaszak
„Изпълнение на световното споразумение за климата — териториален подход на 22-рата конференция на страните по РКООНИК в Маракеш“ — докладчик: Francesco Pigliaru.

Становище на Европейския комитет на регионите — Подкрепа за младите европейски земеделски стопани

(2017/C 207/11)

Докладчик: Arnold Hatch (UK/EKP), член на Съвета на Общински район Крейгейвън**ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. отбелязва, че в ЕС само около 6 % от всички лица, отговарящи за земеделски стопанства, са под 35 години, а повече от половината са на възраст над 55 години. Нарастването на дела на хората в напреднала възраст е обща характеристика за населението на ЕС поради нарастващата продължителност на живота и намаляващата раждаемост. Тази тенденция обаче е по-силно изразена в селското стопанство в сравнение с други сектори на икономиката. Тъй като по-възрастните земеделски стопани живеят по-дълго и разполагат със значителни стимули да останат в селското стопанство, а с малко — да го напуснат, работната сила на Европа в селското стопанство постепенно застарява, което създава сериозни пречки за новите участници на пазара;
2. като цяло, нежеланието на възрастните земеделски стопани да прехвърлят своите земеделски стопанства също е повлияно от факта, че селското стопанство е начин на живот, свързан с местната общност, който продължава да се води и след законово регламентираната пенсионна възраст. В това отношение селското стопанство се различава от много други икономически дейности. Дейността често не се прехвърля, поради факта че за възрастните управители на стопанства е трудно да изоставят земеделските си стопанства и постепенно да прекъснат селскостопанската дейност, тъй като живеят и извършват земеделска дейност на едно и също място. Общото „изтичане на мозъци“ от селските райони изостря проблема, тъй като все по-добре образованата работна сила вече не се интересува от работа в селското стопанство;
3. счита, че много млади хора са склонни да смятат селското стопанство за нежелана професия поради ниските доходи, ниската възвръщаемост на инвестициите, дългото работно време, малкото възможности за отпуск — особено за животновъдите, както и многобройните свързани рискове и несигурността. Въпреки че прякото наследяване в рамките на едно и също семейство все още е най-често използваният механизъм за пръв достъп до земеделието, има данни за това, че се увеличава броят на новите участници, които не са наследили своите стопанства. Проблемът се усложнява от предизвикателствата пред селските райони — ограничен или затруднен достъп до транспорт, лоши комуникации, образователни, културни, социални или здравни услуги. За да останат в селските райони, младите хора се нуждаят от развита селска икономика с услуги и възможности за развлечения; в противен случай те често ще предпочетат да се преместят в градовете и да си намерят поминък, различен от селското стопанство;
4. счита, че недостигът на млади хора, които да се стремят към кариера в селското стопанство, е заплаха за икономическата и социалната устойчивост на селските райони. Подкрепата на младите земеделски стопани е необходимо условие, за да се запази селското стопанство на цялата територия на ЕС и да се съхранят селските общности с оглед постигането на целта за териториално сближаване, залегнала в Договора от Лисабон;
5. отново отправя своя призив към Комисията и държавите членки да бъдат по-активни в насърчаването и улесняване на установяването в селските райони на млади хора, по-специално на жени, посредством насърчаването на дейности, които помагат на земеделските стопани по-лесно да постигнат баланс между професионалния и личния живот⁽¹⁾;
6. счита, че трябва да се положат още усилия за идентифициране и преодоляване на пречките, с които жените продължават да се сблъскват при започването на дейност и изграждането на кариера в сектора;
7. отбелязва „Манифеста на младите земеделски стопани“, публикуван от Европейския съвет на младите земеделски производители през 2015 г., който призовава за: достъп до земя и кредити чрез публично подпомагане; регулиране за ограничаване на нелоялните търговски практики по веригата за доставки на храни; мерки за намаляване на нестабилността на доходите на младите земеделски стопани; правна защита на всички стандарти на ЕС в търговските преговори и повишаване на подкрепата за популяризиране на продукцията на производителите от ЕС; и подкрепа за достъп до земя, за да се защитават и опазват почвите и да се оптимизира земеползването от млади земеделски стопани за производството на храни;

⁽¹⁾ ОВ С 225, 27.7.2012 г., стр. 174.

8. споделя загрижеността, изразена в Декларацията от Корк 2.0 от 6 септември 2016 г., относно обезлюдяването на селските райони и отлива на млади хора и необходимостта да се гарантира, че селските райони и общности (райони, земеделски стопанства, села и малки градове) ще останат привлекателно място за живот и работа чрез подобряване на достъпа до услуги и възможности за гражданите в селските райони и насърчаване на предприемачеството в традиционните селски области, както и в нови сектори на икономиката;

Финанси

9. счита, че настоящата икономическа криза направи достъпа до кредити по-труден за много млади предприемачи от селските райони, които често нямат обезпечението, необходимо за гарантиране на техните заеми, и могат да се сблъскат с прекомерна бюрокрация;

10. приветства създаването на инструмент за гарантиране в земеделието, предложен от Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка през март 2015 г., който следва да улеснява достъпа на младите земеделски стопани до кредитиране;

11. приветства факта, че с реформата на ОСП за периода 2014—2020 г. се въведоха нови мерки за подпомагане на младите земеделски стопани при създаването на стопанства. Изразява загриженост обаче, че бюрокрацията и административните изисквания може да възпрепятстват използването на тези мерки. Не бива да се допуска прекомерни бюрократични разпоредби да възпрепятстват младите земеделски стопани да се възползват оптимално от новите мерки. В някои държави членки младите земеделски стопани създават например професионални граждански дружества. Ето защо предприемачите от Брюксел мерки следва да съответстват на такива местни правни и финансови структури;

12. настоятелно призовава държавите членки да се възползват от възможностите, предоставяни в рамките на новата ОСП, за подкрепа на младите земеделски стопани и обновяването на поколенията, като подпомагане съгласно членове 50 и 51 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

13. обръща внимание на възможностите за млади земеделски стопани, предлагани в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове ⁽²⁾, за разработване и прилагане на финансови инструменти под формата на заеми, гаранции или капиталови фондове, за да се осигури достъп до финансиране на нуждаещите се;

14. необходимо е обаче икономическото положение на младите земеделски стопани да бъде укрепено в максимална степен и по най-ефективен начин от момента на действителното поемане на стопанството. За да се укрепи икономическото положение на младите земеделски стопани при поемането на стопанство под формата на дружество, следва да бъде изменен член 50, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1307/2013. Затова Комитетът на регионите предлага, с оглед на евентуално бъдещо преразглеждане на регламента, изцяло да се заличи второто изречение от член 50, параграф 5 и той да гласи: „Плащането за млади земеделски стопани се отпуска на земеделски стопанин за срок от най-много пет години“. Освен това Комитетът призовава Европейската комисия да приложи междинно решение, което да позволи на младите земеделски производители да се възползват оптимално от тези мерки;

15. отбелязва, че в регламента „омнибус“, предложен през 2016 г., Комисията възнамерява да разшири възможността за използване на финансовия инструмент като вид подпомагане и на млади земеделски стопани, за да започнат стопанска дейност, което ще даде възможност за повишено равнище на финансиране за тази група, като се вземат предвид естеството на тези видове инструменти (съдържанието на помощта в заем или гаранция е много по-ниско, отколкото при безвъзмездните средства);

16. счита, че следва да се предоставя подкрепа на първо място за семейните земеделски стопанства на основание, че те създават добавена стойност и работни места и позволяват на новите поколения земеделски стопани да навлязат в сектора, тъй като по-лесно се прехвърлят работещи стопанства с разумни размери;

Достъп до земя и противодействие на „заграбването на земя“ ⁽³⁾

17. припомня изтъкнатото в доклада на Европейската комисия относно нуждите на младите земеделски стопани, че най-големият проблем, с който се сблъскват младите земеделски стопани и новите участници в селското стопанство, е да намерят земя за закупуване и аренда ⁽⁴⁾;

⁽²⁾ Уредено в членове 37—46 от Регламента за общоприложимите разпоредби (ЕС) № 1303/2013 и свързаните с него делегирани актове и актове за изпълнение.

⁽³⁾ „Заграбване на земи“ е изкупуването на обработваеми площи в голям мащаб без предварително съгласуване с местното население или без да се получи неговото съгласие. В крайна сметка това намалява възможностите на местните жители самостоятелно да управляват селскостопански предприятия.

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/2015/young-farmers/final-report-1_en.pdf.

18. отбелязва със загриженост, че селското стопанство все по-бързо се откъсва от модела на семейното стопанство, до такава степен, че 2014 г. беше определена за Международна година на семейното земеделие, за да се привлече световното внимание към въпроса. Счита, че тъй като земята обикновено е безопасна инвестиция за инвеститорите, които не се занимават със селско стопанство, достъпът до земя става все по-труден за младите земеделски стопани, желаещи да създадат земеделско стопанство;

19. призовава Европейската комисия да оцени прякото и косвеното въздействие от европейската политика върху концентрирането и заграбването на земи в Европа; например общата селскостопанска политика (ОСП) и субсидиите, раздадени по нея, изрично облагодетелстват големите стопанства и изтласкват малките, а могат да имат въздействие и върху други сектори по друг начин;

20. отбелязва, че няколко държави членки имат национални разпоредби, които предотвратяват принудителната концентрация и изкупуването на земя от чужденци, например чрез предоставяне на право на закупуване с предимство; счита, че в това отношение на държавите членки и регионите следва да бъдат предоставени повече правомощия за регулиране на земеделските земи и за определяне на ограничения, най-вече за справяне в Европа с явлението заграбване на земи и концентрация, което ограничава възможностите за младите земеделски стопани, когато започват дейност;

21. въпреки че Европейската комисия има много ограничен обхват на действие да се намесва в законодателството, определящо пазара на земя (което попада в обхвата на националната компетентност), биха могли да бъдат разгледани следните идеи:

- да се стимулира използването на възможностите за развитие на селските райони за подпомагане на нови дейности за насърчаване на мобилността на земи („банки“ за земя, инициативи за улесняване на продажбата и арендата на земеделска земя и други инициативи на местно равнище за насърчаване на достъпа до земя за нови участници),
- да се разшири обхватът на действията за подкрепа на нови модели селскостопански бизнес (по-специално новаторски форми на партньорства между земеделски стопани),
- да се насърчават по-активни национални политики с препоръки на ЕС относно достъпа до земя с най-добри практики (в зависимост от нивото на амбиция);

22. счита, че промишлеността, развлеченията и най-вече нарастващата урбанизация водят до бърза промяна на предназначението и изчезване на селскостопанските земи. Поради това смята, че местните общности следва да участват в решенията относно използването на земята и поради това следва да им се дадат допълнителни права и възможности;

Заетост и обучение

23. подчертава необходимостта да се предоставят на младите земеделски стопани дългосрочни перспективи с цел преодоляване на обезлюдяването на селските райони, призовава Комисията и държавите членки да въведат инициативи за подкрепа на предприемачеството, нововъзникващите сектори и пазара на труда в селското и горското стопанство за създаване на нови и запазване на съществуващите работни места в селското стопанство, както и за да станат те по-привлекателни за младите хора;

24. отбелязва, че потребностите от обучение и информация на младите земеделски стопани са значителни и много разнообразни: за някои млади земеделски стопани от първостепенно значение е необходимостта от технологични умения и умения, свързани с разработването на селскостопанска стратегия, а за други — предприемаческите умения — маркетинг, работа в мрежа, комуникация и финансови умения, за да запазят своите стопанства жизнеспособни. Те невини са наясно, че могат да се възползват от всички тези различни видове умения и често продължават да управляват стопанствата си по традиционния начин, без да виждат необходимост от промяна;

25. поради това счита, че следва да се положат усилия за повишаване на осведомеността относно тези възможности и ползите от повишаване на квалификацията в средното и висшето образование. В това отношение важна роля имат местните и регионалните власти, както и националните и европейските агенции;

26. подчертава, че младите земеделски стопани са едновременно и млади предприемачи и по тази причина изтъква важния потенциал на програмата „Еразъм за млади предприемачи“ (финансирана от рамковата програма COSME за конкурентоспособността на МСП). Програмата, позволяваща трансграничен обмен и предлагаща на новите предприемачи — или желаещите да станат такива — възможност да научат „тайните на занаята“ от вече утвърдени предприемачи, трябва да се насърчава по подходящ начин и да се прилага и в първичния сектор;

27. припомня, че в своето становище относно иновациите и модернизиратето на икономиката в селските райони Комитетът на регионите препоръчва модернизиратето на професионалното обучение в селските райони и адаптиратето му към условията на глобалната конкуренция и потребностите на местните предприятия и увеличаването на финансирането от ЕСФ за професионално обучение в селските райони ⁽⁵⁾.

Брюксел, 9 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

⁽⁵⁾ ОВ С 120, 5.4.2016 г., стр. 10.

Становище на Европейския комитет на регионите — Необходимост от и отправни точки за стратегия на ЕС относно въпроси, свързани с алкохола

(2017/C 207/12)

Докладчик: Ewa-May Karlsson (SE/АЛЦЕ) член на Общинския съвет на Винделн

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

ПРЕДПОСТАВКИ ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕТО НА ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С АЛКОХОЛА, НА РАВНИЩЕТО НА ЕС

Следва да се имат предвид принципът на субсидиарност, контекстът и проблематиката, свързана с работните места

1. препоръчва по принцип да се определят с научни критерии термините „прекомерна употреба“, „вредна употреба“ и „злоупотреба“;
2. отбелязва, че вредната употреба на алкохол е свързана с високи разходи за обществото; подчертава, че доброто състояние, здравето и качеството на живот на гражданите на ЕС имат приоритет пред икономическите интереси;
3. застъпва схващането, че съгласно Договора действията в областта на здравеопазването имат за цел подобряване на здравето на населението, насърчаване на научните изследвания и предотвратяване на заболявания и рискове за здравето — включително рискове, свързани с начина на живот, като напр. злоупотребата с алкохол;
4. признава особената уязвимост спрямо въздействието на алкохола по време на бременност, в детска и юношеска възраст, както и неврологичните вреди, които се дължат на разстройствата на развитието на нервната система;
5. обръща внимание, че при третирането на въпросите, свързани с алкохола, следва да се спазват принципите на субсидиарност и пропорционалност и че целта трябва да бъде да се допълват свързаните с това национални действия и инициативите на държавите членки в областта на здравната политика и да се насърчава сътрудничеството между държавите членки;
6. отбелязва, че следва да се вземат предвид типичните за различните нации модели на употреба на алкохол, здравето състояние на обществото и неравенствата по отношение на здравето, както и културният, географският и историческият контекст. Важно е да се отчитат различните условия и потребности в отделните региони и общини на Европа;
7. подчертава, че органите и институциите на ЕС имат важната роля да подкрепят по различни начини държавите членки в насърчаването на научните изследвания, както и при оценяването на стратегии, мерки, действия и на въздействието на законови промени и забрани;
8. признава значението на лозаро-винарския сектор, в който са заети 3 милиона души⁽¹⁾, и на пивоварния сектор с 2,3 милиона работни места по цялата производствена верига⁽²⁾, както и на сектора на спиртните напитки, който осигурява работа на повече от един милион души както в производството, така и в продажбите⁽³⁾. Освен това тези производства насърчават и туризма и по този начин допринасят за допълнителни работни места;

⁽¹⁾ <http://www.ceev.eu/about-the-eu-wine-sector>

⁽²⁾ http://www.brewersofeurope.org/uploads/mycms-files/documents/publications/2016/EU_economic_report_2016_web.pdf

⁽³⁾ <http://spirits.eu/spirits/a-spirit-of-growth/introduction-2>

Обществени, социални и икономически последици от злоупотребата с алкохол

9. отбелязва, че употребата на алкохол — дори пред употребата на тютюн — е най-значителният рисков фактор за глобалния проблем със заболяванията за хора на възраст между 15 и 49 години ⁽⁴⁾. Националните статистически данни показват, че употребата на алкохол във възрастовата група 15—64 години е причина за един от всеки седем смъртни случая при мъжете и за един от 13 смъртни случая сред жените ⁽⁵⁾;
10. съзнава факта, че рисковата употреба на алкохол и злоупотребата със и зависимостта от алкохол причиняват значителни икономически разходи под формата на производствени загуби (11,3 млрд. евро) и безработица (17,6 милиарда евро) ⁽⁶⁾;
11. подчертава, че преките социални разходи на свързаните с алкохола вреди в ЕС възлизат на 155,8 млрд. евро, като по-голямата част от тях (82,9 млрд. евро) са извън системата на здравеопазването ⁽⁷⁾. Ако се вземат предвид и вредите за трети страни, т.е. вредите, които могат да възникнат за обществото, за непълнолетните момичета и момчета, жените и мъжете в обкръжението на употребяващите алкохол, социалната цена на употребата на алкохол се удвоява ⁽⁸⁾;
12. изтъква настоятелно необходимостта от предприемане на действия за предотвратяване на насилието, като се обърне особено внимание на най-уязвимите групи и на специфични ситуации, като например сексуалното насилие в нощните заведения;
13. подчертава, че социалните разходи, свързани с алкохола, се оценяват на средно 1,3 % от БВП на дадена страна ⁽⁹⁾;
14. припомня, че злоупотребата с алкохол е рисков фактор за над 60 хронични заболявания. В ЕС хроничните заболявания нарастват и предизвикват разходи за здравеопазване в размер на около 700 милиарда евро годишно ⁽¹⁰⁾.

Бъдещото третиране на въпросите, свързани с алкохола, на равнището на ЕС

15. призовава за нова антиалкохолна стратегия на ЕС и желае да се гарантира, че органите на ЕС ще продължат и напред да укрепват необходимия за целта капацитет на държавите членки и ще осигуряват ефективна координация; поради това подкрепя искането на Съвета и на Европейския парламент за силно политическо лидерство по този въпрос ⁽¹¹⁾;
16. отбелязва, че съвместните действия на равнището на ЕС би трябвало да съдържат също и препоръки и позовавания на най-добри практики за засилване на националните, регионалните и местните дейности;
17. подчертава, че Европейската комисия следва да насърчава, а не да ограничава държавите членки, които избират да разширят превенцията на употребата на алкохол;
18. подчертава колко е важно местното и регионалното равнище да получат възможност да допринасят със своите компетентност и опит, тъй като те най-добре познават и могат да въздействат върху нуждите и предпоставките за избягване на злоупотребата с алкохол и за ограничаване на отрицателните последици от употребата на алкохол за обществото. Местното равнище е от особена важност, тъй като е най-близо до хората и техните общности;

⁽⁴⁾ http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0008/178163/E96726.pdf?ua=1.

⁽⁵⁾ http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0017/190430/Status-Report-on-Alcohol-and-Health-in-35-European-Countries.pdf.

⁽⁶⁾ Center of Addiction and Mental Health (2012) (Център за психично здраве и зависимости (2012 г.), *Alcohol consumption, alcohol dependence and attributable burden of disease in Europe* (Употреба на алкохол, алкохолна зависимост и свързаната с тях заболяемост в Европа).

⁽⁷⁾ Пак там.

⁽⁸⁾ Вж. бележка под линия 4.

⁽⁹⁾ http://ec.europa.eu/health/archive/ph_determinants/life_style/alcohol/documents/alcohol_europe_en.pdf.

Anderson P & Baumberg B (2006 г.). *Alcohol in Europe: A Public Health Perspective* („Алкохолът в Европа от гледна точка на общественото здравеопазване“). London: Institute of Alcohol Studies.

⁽¹⁰⁾ http://ec.europa.eu/health/major_chronic_diseases/docs/reflection_process_cd_en.pdf.

⁽¹¹⁾ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015XG1216\(01\)&from=DEhttp://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52012AE1250](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015XG1216(01)&from=DEhttp://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52012AE1250).

19. счита, че предлаганата от Комисията превенция на употребата на алкохол като част от ангажимента ѝ за борба с хроничните заболявания заслужава да бъде приветствана, но не е достатъчна, тъй като не се разглеждат аспекти на превенцията и вредите от алкохола за трети страни ⁽¹²⁾;
20. съвместните мерки на равнището на ЕС следва да включват препоръки, чиято цел е да се предотвратява злоупотребата с алкохол, а свързаните с нея рискове да не се използват като притегателен елемент за популяризирането на туристически дестинации;
21. смята, че е важно стратегическата работа по въпроси, свързани с алкохола, да се опира на текущата работа в тази област на международно ниво и да се координира с нея; във връзка с това подчертава, че в по-нататъшната работа следва да се търси засилване на синергията с плана за действие на СЗО ⁽¹³⁾ и с целите на ООН за устойчиво развитие;
22. отбелязва, че неправителствените организации със своите специализирани знания и опит на международно, национално, регионално и местно равнище са важни участници в сътрудничеството;

АКЦЕНТИ В БЪДЕЩОТО РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С АЛКОХОЛА, НА РАВНИЩЕТО НА ЕС

Необходимост от форуми за координация на равнището на ЕС

23. припомня, че през четирите години, изминали от периода на предходната антиалкохолна стратегия (2006—2012 г.) ⁽¹⁴⁾, работата и функционирането на създадените платформи за координация — Комитет по националните политики и действия по отношение на алкохола (CNAPA) и Европейски форум относно алкохола и здравето (ЕАНФ) — продължиха в известна степен. Тези и други форуми за разглеждане на свързаните с алкохола въпроси продължават да са необходими и напред. Тяхната компетентност и събиранят от тях опит следва да бъдат взети предвид и допълнително развити;
24. обръща внимание на факта, че през 2016 г. приключват както Планът за действие срещу употребата на алкохол сред младежите и срещу епизодичните алкохолни ексцесии, така и Съвместните действия за намаляване на свързаните с алкохола вреди (Joint Action on Reducing Alcohol Related Harm — RARHA); посочва, че е наложително Планът за действие да бъде продължен и/или да се създаде нов за непълнолетните и младите хора;
25. подчертава значението на подкрепата на ЕС за научните изследвания и за възможността знанията да бъдат по-бързо внедрявани в практически приложения и нови работни методи. Необходимо е да се проучи как тези мерки могат същевременно да допринесат за намаляване на неравнопоставеността по отношение на здравето;
26. приветства обмена на най-добри практики във и между държавите членки. Това е от стратегическо значение и стимулира към учене, разширяване на познанията и идентифицирането на общи проблеми. Мерките и действията следва да се основават на факти и практически опит в интерес на икономическата ефективност;
27. подчертава значението на едно целесъобразно наблюдение на развитието на мерките на политиката по отношение на алкохола. Съществуващите бази данни, основани на сравними, надеждни и стандартизирани показатели за наблюдение и анализ, трябва да бъдат допълнително развивани;
28. смята, че трябва да се създаде научна група в подкрепа на събирането на научно обосновани данни;

Маркетинг и реклама на алкохолни напитки

29. подчертава, че маркетингът и рекламата имат трансграничен характер, поради което сътрудничеството между държавите членки е от изключително значение;
30. счита, че мерките срещу влиянието на маркетинга и рекламата на алкохолни напитки върху децата и непълнолетните следва да бъдат от рестриктивно-принудителен характер, т.е. да забраняват както маркетинга, така и рекламата на алкохол, насочени към непълнолетните;

⁽¹²⁾ Понятието „вреди от алкохола за трети страни“ (alcohol's harm to others) се отнася за вреди, които могат да възникнат за обществото и за отделни лица в обкръжението на употребяващите алкохол.

⁽¹³⁾ Вж. бележка под линия 4.

⁽¹⁴⁾ Становище на Комитета на регионите относно „Стратегия на ЕС за подкрепа на държавите членки за намаляване на вредите, свързани с употребата на алкохол“ (ОВ С 197, 24.8.2007 г.).

31. изтъква, че е важно производителите и дистрибуторите на алкохолни напитки да спазват стриктно установената нормативна уредба в областта на маркетинга и рекламата;
32. призовава усилията за намаляване на повлияването на децата и младите хора от маркетинга и рекламата на алкохол да бъдат насочени и към рекламирането му в социалните медии и в интернет, както и продуктите, позиционирани и други продукти, свързани с марки алкохолни напитки. Във Финландия от 2015 г. насам е забранено състезания и игри да се използват за предлагането на алкохол на пазара. Рекламата на алкохолни напитки на обществени места и в социалните медии също е забранена ⁽¹⁵⁾;
33. отбелязва, че спонсорството на спортни и културни прояви представлява разрастващ се пазар и икономически ефективна маркетингова стратегия. По този начин на местата на провеждане на такива прояви и чрез телевизионни предавания младите хора са изложени на рекламата на алкохол;
34. отбелязва, че е важно във всички дейности, свързани с маркетинга и рекламата на алкохолни напитки, да се включва информация за рисковете от злоупотребата с тях;
35. съзнава факта, че в ЕС е налице висока степен на доброволно саморегулиране при маркетинга на алкохол. Във връзка с това има различни възгледи дали този самоконтрол действително намалява употребата на алкохол ⁽¹⁶⁾, като също така е ясно, че саморегулирането не е достатъчно, за да се предпазят бременните, децата и младите хора от отрицателните последици от алкохола ⁽¹⁷⁾;

Права на децата и младежите

36. отбелязва, че твърде много деца и млади хора растат в семейства, в които съществува зависимост от и злоупотреба с алкохол. Според приблизителни оценки в ЕС между пет и девет милиона деца живеят в семейства с вредна консумация на алкохол ⁽¹⁸⁾. Тези деца са изложени на риск от по-лоши условия за образование и здраве;
37. откроява, измежду областите на действие, които трябва да бъдат развивани в европейските държави, намаляването на приема на големи количества алкохол и на употребата на алкохол от младите хора с цел да се гарантира безопасна и здравословна среда за младите хора, и в този смисъл подчертава, че е важно да се насърчават модели за прекарване на свободното време и за празнуване без употреба на алкохол;
38. отчита особената уязвимост през периода на бременност и кърмене, тъй като употребата на алкохол от страна на майката води до увреждания на плода; алкохолът оказва въздействие върху растежа и развитието на плода във всеки момент на бременността и няма безопасно количество алкохол, което може да се консумира по време на бременността;
39. споделя виждането, че с Конвенцията за правата на детето се цели също предпазване на децата и младите хора от вредите, причинявани от алкохола. Член 33 задължава страните по Конвенцията да действат в интерес на детето и във всички решения, отнасящи се до деца, да вземат под внимание техните интереси;
40. счита, че от приоритетно значение са превантивните действия по време на бременност, в ранна детска и в юношеска възраст, които насърчават култура на превенция и укрепване на здравето;
41. посочва значението на училището като важно място за насърчване на здравето, където факторите за защита на децата могат да бъдат засилени, както и на ранен етап могат да бъдат разпознати злоупотребата с алкохол и децата в риск. Запознаването на децата в училище с опасностите, свързани с алкохола, трябва да се основава на научни доказателства, тъй като чисто информационните програми и действия не са достатъчно ефективни и всички участници в образователната общност — учениците, семейството и преподавателите — трябва да бъдат обхванати цялостно;

⁽¹⁵⁾ <http://www.finlex.fi/sv/esitykset/he/2013/20130070.pdf>

⁽¹⁶⁾ Babor, T. F. (2010). Alcohol: No Ordinary Commodity — a summary of the second edition. Addiction.

⁽¹⁷⁾ SAMY. (2003). Alcohol Advertising on Sports Television 2001 to 2003: Center on Alcohol Marketing and Youth, Madden, P. A., & Grube, J. W. (1994). The frequency and nature of alcohol and tobacco advertising in televised sports, 1990 through 1992. (Честотата и естеството на рекламите за тютюневи изделия и алкохол в предавания по телевизията спортни състезания, 1990—1992 г.) Am J Public Health.

⁽¹⁸⁾ http://ec.europa.eu/health/archive/ph_determinants/life_style/alcohol/documents/alcohol_europe_en.pdf, стр. 6.

42. смята за важно намаляването на злоупотребата с алкохол от страна на възрастните, включително чрез разяснителна дейност, тъй като примерът на възрастните е определящ за по-ефективната превантивна работа с подрастващите и младите хора. Информационните материали за възрастни и младежи трябва да се изготвят от независими, научни центрове. За целта е важно да се работи с хотелиерския и ресторантьорския сектор, за да се осигури обучение за отговорно предлагане на алкохолни напитки с цел да се намали до минимум прекомерният прием на алкохол сред възрастните;

43. счита за приоритетно осъществяването на програми за превенция в семейната среда, тъй като става въпрос за изключително важна среда за образование и възпитаване на децата и за предаване на стратегии, ценности, умения и способности;

Информация за потребителите — списък на съставките с данни за хранителната стойност и калориите

44. призовава институциите на ЕС да подобрят етикетирването на алкохола в ЕС и да завършат доклада относно включването на опаковките на алкохол в съществуващите разпоредби относно посочването на съставките, хранителната стойност и калориите; отбелязва правото на потребителите да знаят съдържанието на продуктите, за да могат да направят правилен избор при покупката;

45. призовава да се поставя специално предупреждение към бременни жени, деца, млади хора и шофьори, което е важно допълнение и инструмент, за да се обърне внимание на опасностите от алкохола и те да бъдат намалени. Предупреждението следва да бъде съобразено спрямо различните целеви групи. Приветства действията в тази област, които вече бяха предприети от някои производители и дистрибутори;

46. препоръчва да се обърне внимание на образователни и информационни кампании за повишаване на осведомеността относно опасностите от безпаметното напиване и да се предоставя информация за това къде могат да се получат съвети, помощ и лечение;

47. подчертава важната роля на медиите за точното информироване относно рисковете, свързани с употребата на алкохол;

Достъп до алкохол и продажба на евтин алкохол

48. изтъква, че групите в неравностойно социално-икономическо положение и младите хора са изложени на по-висок риск от здравословни проблеми, и предупреждава да не се допуска по-голяма неравнопоставеност по отношение на здравето. Проблематичен е прекалено евтиният и леснодостъпен алкохол, който може да допринесе за високото потребление на алкохол и да доведе до увреждане на черния дроб и преждевременна смърт⁽¹⁹⁾. Държавите членки могат да обмислят съвместни действия, включително проучвания, за забрана на продажбата на крайно евтин алкохол, включително продажбите по интернет;

49. отбелязва, че съществува връзка между достъпността на алкохола и размера на злоупотребата с алкохол и на вредите, свързани с употребата на алкохол. Научните изследвания показват, че по-лесният достъп до алкохол води до по-висока консумация, а по този начин и до по-честа поява на здравословни проблеми и вреди за здравето⁽²⁰⁾;

50. е на мнение, че държавите членки могат допълнително да направят по-строги разпоредбите и контрола по отношение на продажбите и покупките, без да се засяга приложимата в повечето държави членки възрастова граница от 18 години. Други възможности са ограничаването на броя на местата за продажба, забраната за употреба и продажба на обществени места в определени часови интервали, работното време и правата за сервиране на алкохол, както и по-отговорното сервиране на алкохол в заведенията чрез мерки за обучение на професионалистите, дистрибуторите и хотелиерите. Ограниченията следва да бъдат допълнени с контрол на спазването им;

Превенция на работното място

51. отбелязва, че опасната консумация на алкохол и злоупотребата със и зависимостта от алкохол могат да доведат до по-висока заболяемост и по-ниска трудова ефективност и има отрицателно въздействие и върху други лица. Лицата в нетрезво състояние представляват заплахата за безопасността и предизвикват 20—25 % от всички злополуки на работното място. Работното място е важно място за предотвратяване на употребата на алкохол във вредни количества⁽²¹⁾;

⁽¹⁹⁾ http://www.easl.eu/medias/EASLimg/News/3f9dd90221ef292_file.pdf

⁽²⁰⁾ Вж. бележка под линия 4.

⁽²¹⁾ http://ec.europa.eu/health/alcohol/docs/science_02_en.pdf.

52. посочва, че би трябвало да се разгледа възможността нарушителите да се включват в образователни и възпитателни програми като алтернатива на глобите и други мерки за контрол, по-специално ако предполагаемите нарушители не са навършили пълнолетие;

53. подчертава, че следва да се потърси решение на проблема с консумацията на алкохол на работното място чрез ранна намеса. На работните места следва да има инструкции как да се постъпва в подобни ситуации. Това би било добра здравна профилактика на работното място;

54. смята, че публичният сектор има авангардна роля при превенцията на прекомерната употреба на алкохол, в интерес на сигурна и безопасна работна среда, не на последно място затова, защото много от заетите в сектора предоставят важни социални услуги на гражданите;

Превенцията в здравеопазването и дългосрочните грижи

55. посочва, че съществува необходимост от ранен достъп до помощ, терапия и лечение и че е необходимо да се гарантира, че децата, чиито родители преминават терапия срещу алкохолна зависимост или злоупотреба с алкохол, получават съвет и подкрепа. Заболяванията могат да бъдат предотвратявани чрез здравословен начин на живот, като се предоставя помощ срещу опасната консумация на алкохол;

56. счита, че е необходимо в трудовата сфера да се насърчават споразуменията между синдикатите и работодателските организации, които приобщават работодателя към планираните мерки за превенция;

57. отбелязва, че често хора в трудоспособна възраст страдат от свързани с алкохола чернодробни заболявания. Освен това съществува медицинска връзка между злоупотребата с алкохол и редица други сериозни заболявания, като рак, сърдечно-съдови и психични заболявания ⁽²²⁾;

Безопасност на движението по пътищата

58. припомня, че определянето на пределни стойности на алкохола в кръвта, информирането, обучението и контролът допринасят за безопасността на движението по пътищата. Употребата на алкохол от шофьори е причина за 25 % от всички автомобилни катастрофи със загинали в ЕС ⁽²³⁾;

59. приветства представеното през 2014 г. от Комисията проучване относно блокиращите устройства при употреба на алкохол и произтичащото от тяхното използване намаляване на свързаните с алкохола пътнотранспортни произшествия ⁽²⁴⁾;

60. счита, че може да се направи още много, за да се повиши безопасността по пътищата в ЕС: това включва напр. проучване на пътнотранспортните произшествия, причинени от шофиране в нетрезво състояние, и обмен на опит между държавите членки относно ефективни мерки в тази област. Важно е начинаещите водачи на МПС да знаят до какви последици може да доведе шофирането след употреба на алкохол.

Брюксел, 9 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

⁽²²⁾ http://www.eurocare.org/library/updates/eurocare_eu_alcohol_strategy2

⁽²³⁾ http://ec.europa.eu/transport/road_safety/topics/behaviour/fitness_to_drive/index_en.htm

⁽²⁴⁾ https://ec.europa.eu/transport/road_safety/sites/roadsafety/files/pdf/behavior/study_alcohol_interlock.pdf

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

121-ВА ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, 8 И 9 ФЕВРУАРИ 2017 Г.

Становище на Европейския комитет на регионите — Реформа на общата европейска система за убежище — Вторият пакет и рамка на ЕС за презаселването

(2017/C 207/13)

Докладчик: Vincenzo Bianco (ПЕС/IT), кмет на Катания

Отправни документи: Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (преработен текст)

COM(2016) 465 final

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно стандартите, чрез които граждани на трети страни или лица без гражданство се определят за ползватели на международна закрила, относно уеднаквения статут на бежанците или на лицата, имащи право на субсидиарна закрила, и относно съдържанието на предоставената закрила и за изменение на Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 г. относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни

COM(2016) 466 final

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на обща процедура за международна защита в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС

COM(2016) 467 final

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка на Съюза за презаселване и за изменение на Регламент (ЕС) № 516/2014 на Европейския парламент и на Съвета

COM(2016) 468 final

I. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

COM(2016) 466 final (Стандартите за условията за предоставяне на закрила)

Изменение 1

Член 8.3 — Вътрешна закрила

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>При разглеждането на обстоятелството дали кандидатът има основателно опасение от преследване или дали е изложен на реална опасност от тежки посегателства, или дали има достъп до закрила срещу преследване или тежки посегателства в част от страната на произход в съответствие с параграф 1, решаващите органи вземат под внимание в момента, в който се произнасят по молбата, общите условия в тази част на държавата и личното положение на кандидата в съответствие с член 4. За тази цел решаващите органи гарантират, че се получава точна и актуална информация от всички съответни източници, включително наличната информация на равнището на Съюза за страната на произход и общия анализ на информацията за страната на произход, посочени в членове 8 и 10 от Регламент (ЕС) № XXX/XX [Регламента относно Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището], както и информацията и насоките, издадени от Върховния комисар за бежанците на Организацията на обединените нации.</p>	<p>При разглеждането на обстоятелството дали кандидатът има основателно опасение от преследване или дали е изложен на реална опасност от тежки посегателства, или дали има достъп до закрила срещу преследване или тежки посегателства в част от страната на произход в съответствие с параграф 1, решаващите органи вземат под внимание в момента, в който се произнасят по молбата, общите условия в тази част на държавата и личното положение на кандидата в съответствие с член 4. За тази цел решаващите органи гарантират, че се получава точна и актуална информация от всички съответни източници, включително наличната информация на равнището на Съюза за страната на произход и общия анализ на информацията за страната на произход, посочени в членове 8 и 10 от Регламент (ЕС) № XXX/XX [Регламента относно Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището], както и информацията и насоките, издадени от Върховния комисар за бежанците на Организацията на обединените нации. Ще могат да се оценяват също сведения и насоки, предоставяни от независими източници и експерти.</p>

Изложение на мотивите

Счита се, че независимите сведения и оценки могат да допринесат за осигуряването на данни, които не винаги могат да се получат от официалните източници.

Изменение 2

Член 15 — Преразглеждане на статут на бежанец

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>За да приложи член 14, параграф 1, решаващият орган преразглежда статута на бежанец по-специално:</p> <p>(1) когато в информацията на равнището на Съюза за страната на произход и общия анализ на информацията за страната на произход, посочени в членове 8 и 10 от Регламент (ЕС) № XXX/XX [Регламента относно Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището], се съобщава за значителна промяна в страната на произход, имаща отношение към нуждите на кандидата от закрила,</p> <p>(2) когато подновява за първи път разрешението за пребиваване, издадено на бежанец.</p>	<p>За да приложи член 14, параграф 1, решаващият орган преразглежда статута на бежанец по-специално:</p> <p>а) когато в информацията на равнището на Съюза за страната на произход и общия анализ на информацията за страната на произход, посочени в членове 8 и 10 от Регламент (ЕС) № XXX/XX [Регламента относно Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището], се съобщава за значителна промяна в страната на произход, имаща отношение към нуждите на кандидата от закрила,</p> <p>б) когато подновява за първи път разрешението за пребиваване, издадено на бежанец, по опростената процедура: в случай че в хода на опростената процедура бъдат установени елементи, каквито са предвидени в буква а) и които могат да доведат до отказ от подновяване на разрешението, опростената процедура трябва незабавно да бъде преобразувана в обикновена процедура и това да бъде съобщено на заинтересованата страна; във всички случаи остава възможността за обжалване на решението за неподновяване на разрешението.</p>

Изложение на мотивите

С предложението на Комисията се въвежда преразглеждане на предоставения на бежанците статут; това се прави а) служебно всеки път, когато Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO) съобщи за значителни промени на положението в страните на произход; б) периодично във всички случаи, дори когато не са докладвани промени; счита се обаче, че в този случай подновяването може и трябва да се извършва по опростената процедура, за да не се създава прекомерна тежест за бежанците и да не се поражда чувство на прекалена нестабилност.

COM(2016) 467 final (Обща процедура за международна закрила)**Изменение 3**

Член 7, параграф 4 — Запълнения на кандидатите

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Кандидатът информира решаващия орган на държавата членка, в която той трябва да се намира, за мястото си пребиваване или адреса си или за телефонния номер, на който решаващият орган или други компетентни органи могат да се свържат с него. Той уведомява решаващия орган за всякакви промени. Кандидатът получава всички съобщения на последното си място на пребиваване или на последния си адрес, който съответно е посочил, особено когато подава молба в съответствие с член 28.	Кандидатът информира решаващия орган на държавата членка, в която той трябва да се намира, за мястото си пребиваване или адреса си и за телефонния номер, на който решаващият орган или други компетентни органи могат да се свържат с него. Той уведомява решаващия орган за всякакви промени. Кандидатът получава всички съобщения на последното си място на пребиваване или на последния си адрес, който съответно е посочил, особено когато подава молба в съответствие с член 28.

Изложение на мотивите

Кандидатът би трябвало да съобщи на властите също така мястото си на пребиваване и адреса си, а не само телефонния номер, за да може да бъде своевременно информиран относно решенията, които засягат процедурата.

Изменение 4

Член 15.5 — Безплатна правна помощ и представителство (в процедурата по обжалване)

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Предоставянето на безплатна правна помощ и представителство в процедурата по обжалване може да се изключи, ако:</p> <p>(1) кандидатът разполага с достатъчно средства;</p> <p>(2) <i>се счита, че обжалването няма реални изгледи за успех;</i></p> <p>(3) <i>обжалването или преразглеждането е на второ или по-високо ниво на обжалване в зависимост от предвиденото в националното право, в това число повторни изслушвания или преразглеждания на жалби.</i></p> <p><i>Ако решението да не бъде предоставена безплатна правна помощ и представителство е взето от орган, който не е съд или правораздавателен орган, на основание, че се счита, че обжалването няма реални изгледи за успех, кандидатът разполага с право на ефективна правна защита пред съд или правораздавателен орган срещу това решение, като за тази цел той има право да поиска безплатна правна помощ и представителство.</i></p>	<p>Предоставянето на безплатна правна помощ и представителство в процедурата по обжалване може да се изключи, ако:</p> <p>а) кандидатът разполага с достатъчно средства;</p> <p><i>Ако се окаже, че обжалването е по чисто инструментални съображения или е явно неоснователно, съдията може да реши да откаже безплатната помощ и безплатното представяване на интересите, да ги ограничи или да отмени изплащането от държавата на хонорара на специалиста (ако това е било предвидено).</i></p>

Изложение на мотивите

Счита се, че особено по отношение на обжалването (както на първа, така и на втора инстанция и/или на по-горните инстанции), отказът на правото на правна помощ трябва да се основава на строг критерий, който да зависи минимално от случайността и свободата на преценка, и решението трябва непременно да се взема от съдията.

Изменение 5

Член 32, параграф 2 — Разглеждане на молбите

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>2. Решаващият орган взема решения по молбите за международна закрила след извършването на подходящо разглеждане за допустимост или основателност на молбата. Решаващият орган разглежда молбите обективно, безпристрастно и на индивидуална основа. За целите на разглеждането на молбата той взема предвид следното:</p> <p>(а) релевантните изявления и документи, представени от кандидата, включително информация за това дали кандидатът е бил или може да е обект на преследване или тежко посегателство;</p> <p>б) цялата релевантна, точна и актуална информация относно положението в страната на произход на кандидата към момента на вземането на решение по молбата, включително законовите и подзаконовите актове на страната на произход и начина, по който те се прилагат, както и всяка друга релевантна информация, получена от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, от Върховния комисар на ООН за бежанците и от съответните международни организации за защита на правата на човека, или от други източници;</p> <p>в) общия анализ на информацията относно страната на произход, посочен в член 10 от Регламент (ЕС) № XXX/XXX (Регламента за Агенцията на ЕС в областта на убежището);</p> <p>г) индивидуалното положение и личните обстоятелства на кандидата, включително фактори като произход, пол, възраст, сексуална ориентация и полова идентичност, за да може въз основа на личните обстоятелства на кандидата да се прецени дали действията, на които той е бил или може да бъде изложен, биха могли да се считат за преследване или тежко посегателство;</p> <p>д) дали дейностите, в които кандидатът е участвал след напускането на страната на произход, са били извършени от него единствено или основно с цел създаване на необходимите условия, за да кандидатства за международна закрила, така че да може да се прецени дали тези дейности биха изложили кандидата на преследване или тежко посегателство, ако бъде върнат в тази страна;</p>	<p>2. Решаващият орган взема решения по молбите за международна закрила след извършването на подходящо разглеждане за допустимост или основателност на молбата. Решаващият орган разглежда молбите обективно, безпристрастно и на индивидуална основа. За целите на разглеждането на молбата той взема предвид следното:</p> <p>а) релевантните изявления и документи, представени от кандидата, включително информация за това дали кандидатът е бил или може да е обект на преследване или тежко посегателство;</p> <p>б) цялата релевантна, точна и актуална информация относно положението в страната на произход на кандидата към момента на вземането на решение по молбата, включително законовите и подзаконовите актове на страната на произход и начина, по който те се прилагат, както и всяка друга релевантна информация, получена от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището, от Върховния комисар на ООН за бежанците и от съответните международни организации за защита на правата на човека, или от други източници;</p> <p>в) общия анализ на информацията относно страната на произход, посочен в член 10 от Регламент (ЕС) № XXX/XXX (Регламента за Агенцията на ЕС в областта на убежището);</p> <p>г) индивидуалното положение и личните обстоятелства на кандидата, включително фактори като произход, пол, възраст, сексуална ориентация и полова идентичност, за да може въз основа на личните обстоятелства на кандидата да се прецени дали действията, на които той е бил или може да бъде изложен, биха могли да се считат за преследване или тежко посегателство;</p> <p>д) дали дейностите, в които кандидатът е участвал след напускането на страната на произход, са били извършени от него единствено или основно с цел създаване на необходимите условия, за да кандидатства за международна закрила, така че да може да се прецени дали тези дейности биха изложили кандидата на преследване или тежко посегателство, ако бъде върнат в тази страна;</p>

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>е) дали разумно би могло да се очаква кандидатът да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство той би могъл да твърди, че притежава.</p>	<p>е) дали разумно би могло да се очаква кандидатът да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство той би могъл да твърди, че притежава;</p> <p>ж) <i>декларациите, в случай че са подкрепени от официални документи, и документите, представени от кандидата като доказателство за неговите предпочитания, семейни връзки, връзки с общността в държавата на произход, езикови или професионални умения, които могат да улеснят интеграцията в една или повече държави членки на местоназначение.</i></p>

Изложение на мотивите

Изменението е в съзвучие с текста на становището относно преразглеждането на Регламента „Дъблин“ (...), което комисия CIVEX вече прие и според което трябва да се отчитат предпочитанията и връзките на кандидатите, включително и при определянето на държавата членка, която ще поеме отговорност.

Изменение 6

Член 34 — Продължителност на процедурата по разглеждане

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>1. Разглеждането за допустимост на дадена молба в съответствие с член 36, параграф 1 не може да отнема повече от един месец от подаването на молбата.</p> <p><i>Срокът за извършването на такова разглеждане е десет работни дни, когато в съответствие с член 3, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕС) № XXX/XXX (Регламента „Дъблин“) държавата членка на първата молба прилага понятието за първа страна на убежище или за сигурна трета страна, посочени в член 36, параграф 1, букви а) и б).</i></p> <p>2. Решаващият орган осигурява процедурата по разглеждане на основателността да приключи във възможно най-кратък срок и не по-късно от шест месеца след подаването на молбата, без да се засягат точността и пълнотата на разглеждането.</p> <p>3. Решаващият орган може да удължи този шестмесечен срок със срок, не по-дълъг от три месеца, когато:</p> <p>а) несъразмерно голям брой граждани на трети държави или лица без гражданство кандидатстват едновременно за международна закрила, с което на практика се затруднява приключването на процедурата в шестмесечния срок;</p> <p>б) са засегнати сложни фактически или правни въпроси.</p>	<p>1. Разглеждането за допустимост на дадена молба в съответствие с член 36, параграф 1 не може да отнема повече от един месец от подаването на молбата.</p> <p>2. Решаващият орган осигурява процедурата по разглеждане на основателността да приключи във възможно най-кратък срок и не по-късно от шест месеца след подаването на молбата, без да се засягат точността и пълнотата на разглеждането.</p> <p>3. Решаващият орган може да удължи този шестмесечен срок със срок, не по-дълъг от още шест месеца, когато:</p> <p>а) несъразмерно голям брой граждани на трети държави или лица без гражданство кандидатстват едновременно за международна закрила, с което на практика се затруднява приключването на процедурата в шестмесечния срок;</p> <p>б) са засегнати сложни фактически или правни въпроси.</p>

Изложение на мотивите

Различията в сроковете могат да затруднят упражняването на правото на защита, като увеличат тежестта върху адвокатите, свързана с проверката и актуализирането на положението на техните подзащитни.

С оглед на възможни кризисни ситуации или прекалено голям наплив, въпреки извънредната подкрепа на EASO и другите държави членки, се препоръчва максималната продължителност на процедурата да се повиши от девет месеца до една година (като цяло).

Изменение 7

Член 36, параграф 2 — Решение по допустимостта на молбата

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Не се разглежда основателността на молба, когато молбата не се разглежда в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX (Регламента „Дъблин“), включително когато друга държава членка е предоставила международна закрила на кандидата или когато молбата е отхвърлена като недопустима в съответствие с параграф 1.</p>	<p>Не се разглежда основателността на молба, когато молбата не се разглежда в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX (Регламента „Дъблин“), включително когато друга държава членка е предоставила международна закрила на кандидата или когато молбата е отхвърлена като недопустима в съответствие с параграф 1 или когато въз основа на член 7 от Регламент (ЕС) XXX/XXX (Регламента „Дъблин“) кандидатът е изразил предпочитание към една или повече държави членки на местоназначение, в които, съгласно данните, предоставяни от EASO на всяко триесетие, не е достигнат таванът, предвиден в член 7 и член 35 от горепосочения регламент.</p>

Изложение на мотивите

И в този случай изменението е в съзвучие със становището относно предложението за преразглеждане на Регламента „Дъблин“, което комисия CIVEX вече прие; в упоменатия по-горе случай, въз основа на критерия за предпочитания/вързки, отговорността за разглеждането на заслугите на кандидата е на посочената държава членка, а не на страната на първо пристигане, която ще трябва да осигури само превоза на заинтересованото лице до компетентната държава.

Изменение 8

Член 39 — Мълчаливо оттегляне на молби

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>1. Решаващият орган отхвърля дадена молба поради отказ от нея, ако:</p> <p>[...]</p> <p>2. При обстоятелствата по параграф 1 решаващият орган преустановява разглеждането на молбата и изпраща писмено известие на кандидата на мястото на пребиваване или на адреса, посочени в член 7, параграф 4, като го информира, че разглеждането на молбата му е преустановено и че тя ще бъде окончателно отхвърлена поради отказ от нея, освен ако кандидатът не се свърже с решаващия орган в срок от един месец от датата на изпращане на писменото известие.</p> <p>3. Ако кандидатът се свърже с решаващия орган в този едномесечен срок и докаже, че неизпълнението на задълженията му се дължи на независещи от неговата воля обстоятелства, решаващият орган подновява разглеждането на молбата.</p>	<p>1. Решаващият орган отхвърля дадена молба поради отказ от нея, ако:</p> <p>[...]</p> <p>2. При обстоятелствата по параграф 1 решаващият орган преустановява разглеждането на молбата и изпраща писмено известие на кандидата на мястото на пребиваване или на адреса, посочени в член 7, параграф 4, като го информира, че разглеждането на молбата му е преустановено и че тя ще бъде окончателно отхвърлена поради отказ от нея, освен ако кандидатът не се свърже с решаващия орган в срок от два месеца от датата на изпращане на писменото известие.</p> <p>3. Ако кандидатът се свърже с решаващия орган в този двумесечен срок и докаже, че неизпълнението на задълженията му се дължи на независещи от неговата воля обстоятелства, решаващият орган подновява разглеждането на молбата.</p>

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
4. Ако кандидатът не се свърже с решаващия орган в този едномесечен срок и не докаже, че изпълнението на задълженията му се дължи на независещи от неговата воля обстоятелства, решаващият орган счита, че молбата е била мълчаливо оттеглена.	4. Ако кандидатът не се свърже с решаващия орган в този двумесечен срок и не докаже, че изпълнението на задълженията му се дължи на независещи от неговата воля обстоятелства, решаващият орган счита, че молбата е била мълчаливо оттеглена.

Изложение на мотивите

Счита се, че поради затруднения в комуникацията, с които може да се сблъска заинтересованото лице, трябва да се въведе по-дълга гаранция.

Изменение 9

Член 43 — Изключение от правото на оставане при последващи молби

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Без да се засяга принципът на забрана за връщане, държавите членки могат да предвидят изключение от правото на оставане на територията им чрез дерогация от член 54, параграф 1, когато:	Без да се засяга принципът на забрана за връщане, държавите членки могат да предвидят изключение от правото на оставане на територията им чрез дерогация от член 54, параграф 1, когато:
(1) последваща молба е била отхвърлена от решаващия орган като недопустима или явно неоснователна;	(а) последваща молба е била отхвърлена от решаващия орган като недопустима или явно неоснователна;
(2) втора или по-нататъшна последваща молба е отправена в някоя държава членка след постановяването на окончателно решение за отхвърляне на предишна последваща молба като недопустима, неоснователна или явно неоснователна.	б) втора или по-нататъшна последваща молба е отправена в някоя държава членка след постановяването на окончателно решение за отхвърляне на предишна последваща молба като недопустима, неоснователна или явно неоснователна; разпоредбата в буква б) не се прилага, в случай че предходната молба е представена преди влизането в сила на настоящия регламент и в конкретния случай, ако заинтересованата страна не е получила правна помощ;

Изложение на мотивите

Като се има предвид, че задълженията за информиране, представляване на интересите и помощ на всички равнища се въвеждат едва с настоящия пакет от предложения на Комисията, се счита, че държавите членки трябва да предоставят правото на оставане на тяхна територия, ако кандидатът не се е ползвал от правна помощ при подаването на първата си молба.

Изменение 10

Член 45, параграф 3 — Понятие за сигурна трета страна

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
След индивидуално разглеждане на молбата, решаващият орган счита дадена трета страна за сигурна трета страна за конкретен кандидат едва когато се увери в сигурността ѝ за конкретния кандидат в съответствие с критериите, определени в параграф 1, и установи, че:	След индивидуално разглеждане на молбата, решаващият орган счита дадена трета страна за сигурна трета страна за конкретен кандидат едва когато се увери в сигурността ѝ за конкретния кандидат в съответствие с критериите, определени в параграф 1, и установи, че:
(1) съществува връзка между кандидата и въпросната трета страна, въз основа на която би било разумно кандидатът да отиде в тази страна, включително защото кандидатът е минал транзитно през тази трета страна, която е географски близо до страната на произход на кандидата;	а) съществува връзка между кандидата и въпросната трета страна, въз основа на която би било разумно кандидатът да отиде в тази страна, включително защото кандидатът е прекарал в нея значителен период от време или има връзки с хора от своето селейство или от своята националност;

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
(2) кандидатът не е посочил сериозни причини, за да се счита, че страната не е сигурна трета страна с оглед на неговите конкретни обстоятелства.	б) кандидатът не е посочил сериозни причини, за да се счита, че страната не е сигурна трета страна с оглед на неговите конкретни обстоятелства.

Изложение на мотивите

Обикновеното преминаване през трета страна по пътя към ЕС (или оставането в нея само за времето, необходимо за подготовка на заминаването) не може да се разглежда като достатъчен критерий за изпращане на кандидата в съответната държава.

Изменение 11

Член 53, параграф 6 — Право на ефективна защита

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Кандидатите могат да подават жалби срещу всяко решение по параграф 1:	Кандидатите могат да подават жалби срещу всяко решение по параграф 1:
(1) в срок от една седмица в случай на решение за отхвърляне на последваща молба като недопустима или явно неоснователна;	(1) в срок от две седмици в случай на решение за отхвърляне на последваща молба като недопустима или явно неоснователна;
(2) в срок от две седмици в случай на решение за отхвърляне на молба като недопустима или в случай на решение за отхвърляне на молба поради изричното ѝ оттегляне или отказ от нея, или в случай на решение за отхвърляне на молба като неоснователна или явно неоснователна във връзка със статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила вследствие на ускорената процедура по разглеждане или процедура на границата, или докато кандидатът е задържан;	(2) в срок от две седмици в случай на решение за отхвърляне на молба като недопустима или в случай на решение за отхвърляне на молба поради изричното ѝ оттегляне или отказ от нея, или в случай на решение за отхвърляне на молба като неоснователна или явно неоснователна във връзка със статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила вследствие на ускорената процедура по разглеждане или процедура на границата, или докато кандидатът е задържан;
(3) в срок от един месец в случай на решение за отхвърляне на молба като неоснователна във връзка със статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, ако разглеждането не е ускорено, или в случай на решение за отнемане на международната закрила.	(3) в срок от един месец в случай на решение за отхвърляне на молба като неоснователна във връзка със статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, ако разглеждането не е ускорено, или в случай на решение за отнемане на международната закрила.
За целите на буква б) държавите членки могат да предвидят преразглеждане ex officio на решения, взети съгласно процедурата на границата.	За целите на буква б) държавите членки могат да предвидят преразглеждане ex officio на решения, взети съгласно процедурата на границата.
Сроковете, предвидени в настоящия параграф, започват да текат от датата, на която решението на решаващия орган е нотифицирано на кандидата, или от момента на назначаване на правен или друг съветник, ако кандидатът е подал искане за безплатна правна помощ и представителство.	Сроковете, предвидени в настоящия параграф, започват да текат от датата, на която решението на решаващия орган е нотифицирано на кандидата, или от момента на назначаване на правен или друг съветник, ако кандидатът е подал искане за безплатна правна помощ и представителство.

Изложение на мотивите

Счита се, че в светлината на решенията на съда на ЕС, трябва да се въведат минимални срокове, които да са съгласувани помежду си, а не да се различават.

COM(2016) 465 final (условия на приемане)

Изменение 12

Член 7, параграф 5 Пребиваване и свобода на движение

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Държавите членки задължават кандидатите да съобщават на компетентните органи настоящото си място на пребиваване или настоящия си адрес или телефонен номер, на който може да бъде осъществена връзка с тях, и да им съобщават всяка промяна на телефонния номер или адреса в най-кратък срок.	Държавите членки задължават кандидатите да съобщават на компетентните органи настоящото си място на пребиваване или настоящия си адрес и телефонен номер, на който може да бъде осъществена връзка с тях, и да им съобщават всяка промяна на телефонния номер или адреса в най-кратък срок.

Изложение на мотивите

Кандидатът би трябвало да съобщи на властите също така мястото си на пребиваване и адреса си, а не само телефонния номер, за да може да бъде своевременно информиран относно решенията, които засягат процедурата.

Изменение 13

Член 19 — Замяна, ограничаване или отнемане на материалните условия на приемане

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>1. По отношение на кандидатите, които имат задължението да се намират на тяхната територия в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“], държавите членки могат в ситуацията, описани в параграф 2:</p> <p>а) да заменят жилището, храната, облеклото и други предмети от първа необходимост, които не представляват храна, предоставяни под формата на финансова помощ или бонове, с материални условия на приемане, предоставяни в натура; или</p> <p>б) да ограничават или в изключителни и надлежно обосновани случаи да отнемат дневната финансова помощ.</p> <p>2. Параграф 1 се прилага, когато даден кандидат:</p> <p>а) напусне мястото на пребиваване, определено от компетентния орган, без да го е уведомил за това, или, ако се изисква разрешение за тази цел, без да го е получил, или се укрие; или</p> <p>б) не спазва задължението да се свързва с органите, не отговаря на исканията за предоставяне на информация или не се явява на личните интервюта във връзка с процедурата за предоставяне на убежище в разумен срок, определен от националното право; или</p> <p>в) е подал последваща молба, както е предвидено в член [4, параграф 2, буква и)] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите];</p> <p>г) е укрил финансови средства и следователно, без да има право, се е ползвал от материалните условия на приемане; или</p> <p>д) е нарушил сериозно правилника на центъра за настаняване или е имал поведение с прояви на сериозно насилие; или</p>	<p>1. По отношение на кандидатите, които имат задължението да се намират на тяхната територия в съответствие с Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“], държавите членки могат в ситуацията, описани в параграф 2:</p> <p>а) да заменят жилището, храната, облеклото и други предмети от първа необходимост, които не представляват храна, предоставяни под формата на финансова помощ или бонове, с материални условия на приемане, предоставяни в натура; или</p> <p>б) да ограничават дневната финансова помощ.</p> <p>2. Параграф 1 се прилага, когато даден кандидат:</p> <p>а) напусне мястото на пребиваване, определено от компетентния орган, без да го е уведомил за това, или, ако се изисква разрешение за тази цел, без да го е получил, или се укрие в продължение на разумен период от време, определен от националното право; или</p> <p>б) не спазва задължението да се свързва с органите, не отговаря на исканията за предоставяне на информация или не се явява на личните интервюта във връзка с процедурата за предоставяне на убежище в разумен срок, определен от националното право; или</p> <p>в) е подал последваща молба, както е предвидено в член [4, параграф 2, буква и)] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента за процедурите];</p> <p>г) е укрил финансови средства и следователно, без да има право, се е ползвал от материалните условия на приемане; или</p> <p>д) е нарушил сериозно правилника на центъра за настаняване или е имал поведение с прояви на сериозно насилие; или</p>

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>е) не се явява на задължителните мерки за интегриране; или</p> <p>(ж) не е изпълнил задължението, предвидено в член [4, параграф 1] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“], и е пътувал до друга държава членка без подходящо основание и е отправил молба в тази държава членка; или</p> <p>з) е върнат, след като се е укривал в друга държава членка.</p> <p>По отношение на букви а) и б), когато кандидатът бъде намерен или се яви доброволно пред компетентния орган, едно мотивирано по съответния начин решение, основано на причините за неговото изчезване, се взема по отношение на възстановяването на правото да ползва някои или всички материални условия на приемане, които са били заменени, отнети или ограничени.</p> <p>3. Решенията за замяна, ограничаване или отнемане на материалните условия на приемане се постановяват обективно и безпристрастно въз основа на всеки отделен случай и са мотивирани. Те се основават на особеното положение на съответното лице, особено по отношение на кандидатите със специални потребности за приемане, като се взема под внимание принципът на пропорционалност. Държавите членки осигуряват при всякакви обстоятелства достъп до медицински грижи в съответствие с член 18 и осигуряват достоен стандарт на живот за всички кандидати.</p> <p>4. Държавите членки гарантират, че материалните условия на приемане не се заменят, отнемат или ограничават, преди да бъде взето решение в съответствие с параграф 3.</p>	<p>е) не се явява на задължителните мерки за интегриране; или</p> <p>(ж) не е изпълнил задължението, предвидено в член [4, параграф 1] от Регламент (ЕС) № XXX/XXX [Регламента „Дъблин“], и е пътувал до друга държава членка без подходящо основание и е отправил молба в тази държава членка; или</p> <p>з) е върнат, след като се е укривал в друга държава членка.</p> <p>По отношение на букви а) и б), когато кандидатът бъде намерен или се яви доброволно пред компетентния орган, едно мотивирано по съответния начин решение, основано на причините за неговото изчезване, се взема по отношение на възстановяването на правото да ползва някои или всички материални условия на приемане, които са били заменени, отнети или ограничени.</p> <p>3. Решенията за замяна, ограничаване или отнемане на материалните условия на приемане се постановяват обективно и безпристрастно въз основа на всеки отделен случай и са мотивирани. Те се основават на особеното положение на съответното лице, особено по отношение на кандидатите със специални потребности за приемане, като се взема под внимание принципът на пропорционалност. Държавите членки осигуряват при всякакви обстоятелства достъп до медицински грижи в съответствие с член 18 и осигуряват достоен стандарт на живот за всички кандидати.</p> <p>4. Държавите членки гарантират, че материалните условия на приемане не се заменят, отнемат или ограничават, преди да бъде взето решение в съответствие с параграф 3.</p>

Изложение на мотивите

Счита се, че дадено отсъствие трябва да се обявява за укриване само ако е достатъчно продължително, така че спорадични отсъствия или такива по необходимост да не водят до прекомерни санкции. Що се отнася до финансовата помощ, предлага се тя само да бъде намалена, тъй като нейното пълно отменяне би могло да доведе до ситуации на социална нестабилност.

Изменение 14

Член 23 — Непридружени ненавършили пълнолетие

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Непридружени ненавършили пълнолетие лица</p> <p>Държавите членки взимат веднага щом е възможно и не по-късно от пет работни дни от момента, в който непридружен ненавършил пълнолетие отправи молба за международна закрила, необходимите мерки, за да гарантират, че настоятник/попечител представлява и помага на непридружения ненавършил пълнолетие, за да може той да се възползва от правата и да изпълнява задълженията, предвидени в настоящата директива.</p>	<p>Непридружени ненавършили пълнолетие лица</p> <p>Държавите членки взимат не по-късно от пет работни дни от момента, в който непридружен ненавършил пълнолетие отправи молба за международна закрила, или при първа възможност необходимите мерки, за да гарантират, че представител или гарант представлява и помага на непридружения ненавършил пълнолетие, за да може той да се възползва от правата и да изпълнява задълженията, предвидени в настоящата директива.</p>

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	<p><i>Държавите членки извършват необходимото с цел, през преходен период в изчакване назначаването на представител или гарант, всяка подходяща форма на представяване, предвидена в националното законодателство и на която може да се направи позоваване по стисъла на закона, в състояние да защити висшия интерес на ненавършилия пълнолетие за неотложните проблеми и в състояние да му нанесат непоправима вреда, да бъде достатъчна също и за целите на настоящата директива.</i></p>

Изложение на мотивите

Във време, когато се приемат многобройни непридружени ненавършили пълнолетие, може би не е разумно да се въвеждат задължителни срокове за определянето на гарант. Понятието „настойник/попечител“ и самият термин могат да бъдат подвеждащи и несъвместими със законите в много държави членки: отправяме искане вместо него да се използва думата „гарант“.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. подчертава необходимостта от всеобхватен и глобален подход, който да насърчава устойчивостта на политиките в областта на убежището и интеграцията на търсещите убежище лица и да приобщава целия ЕС в рамките на една система на ефективна солидарност, включително между държавите членки;
2. освен това подчертава изключително големия интерес на местните и регионалните власти — необходимите партньори на държавите членки и на Европейския съюз в управлението и приема на търсещите убежище лица, към справедливо и прозрачно регламентиране в тази област, при което се спазват условията за обществено съжителство и основните права на личността; освен това подчертава, че местните власти, които по принцип са гаранти на правата на гражданите, биха могли да изпълняват тази функция по-добре, ако разполагат с нормативни разпоредби на ЕС, на които да се позовават, и подходящи средства, с които да гарантират сигурността на гражданите и основните права на кандидатите за убежище;
3. отново изтъква, както вече беше подчертано в становището относно първия пакет от предложения, необходимостта от трайни решения, които да подхождат към въпроса по структуриран начин, изоставяйки илюзията, че се касае за единични спешни случаи; поради това, въпреки че оценява усилията на Комисията да предложи решения за спешната ситуация и произтичащия от нея политически натиск, счита, че е необходим по-задълбочен размисъл, който да достига до корените на проблема, като отчита международните задължения, правата на мигрантите и изискванията на различните управленски равнища във всички географски области на ЕС, без да възлага поради формални или принципни съображения прекомерна тежест на пограничните държави, на най-силно изложените държави или на най-желаните от кандидатите държави;
4. приветства доближаването и хармонизирането на условията за предоставяне на помощ на кандидатите, включително с цел възпиране на вторични движения в рамките на Европейския съюз; счита обаче, че подход, който се основава само на осигуряването на еднакви материални условия и санкции за неразрешени вторични движения, е неефективен;
5. счита, че за да се насърчи интеграцията и за да се отстранят, доколкото е възможно, първопричините за вторичните движения, е важно и необходимо да се отчитат действителните връзки, професионалните умения и предпочитанията на кандидатите към една или повече държави членки, както вече беше подчертано в становището относно първия пакет от предложения на Комисията и подчертава, че за тази цел е от значение в сътрудничество със заинтересованите лица да се събират съответните данни, които да улеснят тяхната социална и професионална интеграция;
6. въпреки че приветства ускоряването на процедурите за разглеждане на молбите за международна закрила, подчертава, че това не трябва да води до ограничаване на основните права и че съкратените процедури, предвидени в пакета от предложения, които трябва да се използват извънредно внимателно и след внимателна проверка на условията, които позволяват тяхното използване;
7. изразява сериозна загриженост относно регулаторното решение, прието по отношение на Общата рамка за презаселването — COM(2016) 468 final — (приемане на референтна рамка с акт на Съвета и изпълнението с решение на Комисията), което изключва Европейския парламент и е рядкост в тази област, за разлика от външната политика и политиката на сигурност;

8. приветства предложенията на Комисията, насочени към улесняване на достъпа до пазара на труда и обучение, включително професионално обучение, на лицата, ползващи се с международна закрила. Настоява също така Комисията и държавите членки да приемат гъвкави и ефективни механизми за признаване на дипломи и професионална квалификация, които да улеснят достъпа на кандидатите за международна закрила до пазара на труда;
9. приветства засилването на ролята на EASO в подкрепа на държавите членки;
10. приветства изричната разпоредба относно общото право на правна помощ, като подчертава нейното потенциално положително въздействие, включително върху намаляването на продължителността и броя на обжалванията в Съда;
11. препоръчва прилагането на мерки по отношение на условията за приемане да се подкрепя посредством предоставяне на по-добър достъп до финансови средства от ЕС и на повече такива средства, като се улеснява достъпът на регионите и местните власти, за които се налага да осигурят съответните условия за адекватно приемане на кандидатите за убежище и новопристигналите граждани;
12. приветства факта, че предложенията на Комисията по принцип отчитат интересите и благосъстоянието на непридружените ненавършили пълнолетие и, между другото, предвижда назначаването във възможно най-кратък срок на представител или гарант. Във време, когато ЕС приема голям брой непридружени ненавършили пълнолетие все пак може да се окаже необходимо да е се определят точни срокове за назначаването, което в много държави членки се извършва в рамките на съдебна процедура. Тази процедура е придружена от съответните процесуални гаранции, като назначаването на устен преводач, и от определени изисквания, наложени от разследването, които е възможно да не могат да бъдат спазени в сроковете, предложени от Комисията;
13. признава, че предложенията са в съответствие с принципа на субсидиарност, като в тях са разгледани изчерпателно проблеми от трансгранично естество, като солидарността между държавите членки, изграждането на по-интегрирана система за убежище и засилването на обмена на информация между държавите членки: цели, които държавите членки не биха могли да постигнат сами; признава, че предложените мерки, с които се установяват еднакви правила, приложими в целия Европейски съюз, зачитат и принципа на пропорционалност; изразява желание за постоянен мониторинг по време на целия процес на вземане на решения, така че да се проверява спазването на горепосочените принципи;

COM(2016) 467 final

14. препоръчва понятието „настойник/попечител“ (член 4, параграф 2, буква е) да подчертава независимостта от администрацията на лицето или организацията, на които е възложено да подпомагат и представляват непридруженото непълнолетно лице при предвидените от регламента процедури;
15. препоръчва непълнолетното лице винаги да бъде подпомагано и от адвокат в разговорите с административния орган, който разглежда неговата молба (член 22);
16. препоръчва също (отново по отношение на член 22) представителят на непълнолетното лице по време на разговорите да бъде лице или орган, независим от администрацията и назначен въз основа на закона от съдебен орган единствено в интерес на ненавършилото пълнолетие лице;
17. препоръчва, във връзка с последващите молби (член 42), при предварителното разглеждане на допустимостта на молбите да се предвиди проверка дали заинтересованото лице е получило действителна информация и правна помощ във връзка с предходните молби и липсата на такава информация и правна помощ да се счита за основание за подаване на повторна молба;
18. препоръчва да се преразгледа разпоредбата, съдържаща се в член 22, параграф 4 от предложението за регламент, съгласно която лицето, изпълняващо функцията на настойник/попечител, се сменя само ако компетентните органи сметат, че то не е изпълнило задоволително задачите си като настойник/попечител. Така например и при промяна на мястото на пребиваване на ненавършилото непълнолетие лице може да бъде необходимо да се избере друг настойник/попечител на място;
19. по отношение на понятието „първа страна на убежище“, изразът „ползвал се е от защита“ да се тълкува в смисъл, че тази защита е била официално призната, а не просто предоставена;
20. по отношение на първата инстанция за обжалване (член 55), се подчертава и препоръчва крайните срокове да не се разглеждат като абсолютно задължителни (както е посочено изрично в този член) и да не изключват точното и пълното разглеждане на молбата;

COM(2016) 466 final

21. категорично се противопоставя на въвеждането на периодичните прегледи и процедурите за отнемане на международна закрила: те могат не само да увеличат тежестта върху администрациите (включително местните и регионалните) при прилагането на практики и изпълняването на задачи, свързани с интеграцията на бежанците, но да бъдат и източник на несигурност за заинтересованите лица. Във връзка с това осъжда политически, ксенофобски и популистски изказвания, пораждащи насилие и инкриминиране на търсещите убежище лица, което създава ненужно социално напрежение, и призовава за отговорност от страна на управляващи и политици;

22. изразява сериозна загриженост във връзка с въвеждането на срок, определящ максималната продължителност на международна закрила и законосъобразността на това въведение, като приканва съзакондателите да проведе допълнително разискване на този въпрос;

23. препоръчва да се разгледа възможността в случай на отнемане на международна закрила да се предоставя по-дълъг срок от предвидения в предложението на Комисията (например шест месеца) за получаване на разрешение за пребиваване по други причини (например търсене на работа) предвид факта, че предложението предвижда сравнително кратък срок (три месеца);

COM(2016) 465 final

24. препоръчва да се преразгледа разпоредбата на член 17а от предложението на Комисията, съгласно която в държавите членки, различни от тази, която е отговаря за него, кандидатът да няма право на нито едно от основните материални условия на предвидената от регламента помощ, и предвижда, че когато той обосновава своето отсъствие със съображения за необходимост или поради непреодолима сила, тези условия могат да му се осигуряват за ограничен срок, евентуално с оръзванията, предвидени в член 19.

25. препоръчва да се преразгледа разпоредбата, съдържаща се в член 23, параграф 1 от предложението за регламент, съгласно която лицето, изпълняващо функцията на настойник/попечител, се сменя „само при необходимост“. Така например и при промяна на мястото на пребиваване на ненавършилото непълнолетие лице може да бъде необходимо да се избере друг настойник/попечител на място;

26. препоръчва да се преразгледа разпоредбата, съдържаща се в член 17а от предложението на Комисията, според която държавите членки трябва да гарантират достоен стандарт на живот на всички кандидати, като Европейският съюз и държавите членки се задължават да подкрепят, включително и финансово, местните власти, допринасящи за гарантирането на достоен стандарт на живот на всички кандидати;

COM(2016) 468 final

27. препоръчва да се преразгледа решението за изключване от презаселването на кандидати, влезли нередовно на територията на Европейския съюз през последните пет години; предвид често срещаните обстоятелства на нелегалност, свързани с напускането на съседните страни, това решение несъмнено е в ущърб на кандидатите, които често са жертви на това явление.

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

Становище на Европейския комитет на регионите — Авторското право в цифровия единен пазар

(2017/C 207/14)

Докладчик:	Mauro D'Attis (IT/ЕНП), общински съветник на Бриндизи
Отправни документи:	„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Насърчаване на справедлива, ефективна и конкурентоспособна европейска икономика, основана на авторското право, в цифровия единен пазар“
	COM(2016) 592 final
	„Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно авторското право в цифровия единен пазар“
	COM(2016) 593 final

I. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Предложение за директива

Съображение 13

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<i>Не е необходимо да се предвижда</i> обезщетение за носителите на права по отношение на използването в обхвата на въведеното с настоящата директива изключение за извличането на информация от текст и данни, предвид това, че с оглед на естеството и обхвата на изключението се очаква вредите да бъдат минимални.	<i>Държавите членки могат да предвиждат</i> обезщетение за носителите на права по отношение на използването в обхвата на въведеното с настоящата директива изключение за извличането на информация от текст и данни, предвид това, че с оглед на естеството и обхвата на изключението вредите – макар и минимални – предполагат все пак осезаемо предимство за бенефициера на изключението.

Изложение на мотивите

В съображение 10 текстът на Комисията включва сред бенефициерите и всички научни организации, „когато участват в публично-частни партньорства“. От това следва, че частният сектор може да придобие непряко предимство благодарение на изключението. В този смисъл Комисията не би трябвало да изключва по-отворен подход по въпроса за компенсирането.

Изменение 2

Предложение за директива

Съображение 24

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
За целите на тези лицензионни механизми е важно да съществува стегната и добре функционираща система за колективно управление. Системата обхваща по-специално правила за добро управление, прозрачност и отчетност, както и редовното, добросъвестно и точно разпределение и изплащане на дължимите суми на отделните носители на права съгласно Директива 2014/26/ЕС. За всички носители на права следва да се предвидят допълнителни подходящи гаранции и те следва да имат възможност да изключат прилагането на подобни механизми за техните произведения или други обекти. Свързаните с тези механизми условия не бива да засягат практическото им значение за институциите в областта на културното наследство.	За целите на тези лицензионни механизми и в полза на засегнатите носители на права е от съществено значение да съществува стегната и добре функционираща система за колективно управление. Системата би трябвало да се основава по-специално на правила за добро управление, прозрачност и отчетност, както и редовното, добросъвестно и точно разпределение и изплащане на дължимите суми на отделните носители на права, като се използват наличните технологични постижения , съгласно Директива 2014/26/ЕС. За всички носители на права следва да се предвидят допълнителни подходящи гаранции и те следва да имат възможност да изключат прилагането на подобни механизми за техните произведения или други обекти. Свързаните с тези механизми условия не бива да засягат практическото им значение за институциите в областта на културното наследство.

Изложение на мотивите

Комисията подчертава ключовата роля на организациите за колективно управление, но би трябвало изрично да насърчава по-амбициозни мерки за модернизиране на тези организации. Това съображение се изразява в контекста на технологичните постижения, които — ако бъдат възприети и изцяло развити от организациите за колективно управление — биха подобрили на първо място настоящите процеси за получаване на лицензи, събиране и разпределяне на права, а впоследствие и благосъстоянието на членовете.

Изменение 3

Предложение за директива

Съображение 38

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Когато съхраняват защитени с авторско право произведения и други обекти, качени от техните ползватели, и осигуряват на публиката достъп до тях, като по такъв начин излизат извън рамките на обикновеното предоставяне на материална база и съобщаване на публиката, доставчиците на услуги на информационното общество са длъжни да сключват лицензионни споразумения с носителите на права, освен ако те отговарят на условията за освобождаване от отговорност по член 14 от Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.</p> <p>По отношение на член 14 е необходимо да се провери дали доставчикът на услуги играе активна роля, включително чрез оптимизиране на представянето на качените произведения или обекти или тяхното рекламиране, независимо от естеството на използваните за тази цел средства.</p> <p>За да се гарантира функционирането на което и да е лицензионно споразумение, доставчиците на услуги на информационното общество, които съхраняват големи обеми защитени с авторско право произведения или други обекти, качени от техните ползватели, и осигуряват на публиката достъп до тях, следва да предприемат подходящи и пропорционални мерки, за да гарантират закрилата на произведенията или другите обекти, като например прилагане на ефективни технологии. Въпросното задължение следва да важи и в случаите, когато доставчиците на услуги на информационното общество отговарят на условията за освобождаване от отговорност по член 14 от Директива 2000/31/ЕО.</p> <p>⁽¹⁾ Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1).</p>	<p>Когато съхраняват защитени с авторско право произведения и други обекти, качени от техните ползватели, и осигуряват на публиката достъп до тях, като по такъв начин излизат извън рамките на обикновеното предоставяне на материална база и съобщаване на публиката, доставчиците на услуги на информационното общество са длъжни да сключват лицензионни споразумения с носителите на права, освен ако те отговарят на условията за освобождаване от отговорност по член 14 от Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.</p> <p>По отношение на член 14 е необходимо да се провери дали доставчикът на услуги играе активна роля, включително чрез оптимизиране на представянето на качените произведения или обекти или тяхното рекламиране, независимо от естеството на използваните за тази цел средства.</p> <p>За да се гарантира функционирането на което и да е лицензионно споразумение, доставчиците на услуги на информационното общество, които съхраняват големи обеми защитени с авторско право произведения или други обекти, качени от техните ползватели, и осигуряват на публиката достъп до тях, следва да предприемат подходящи и пропорционални мерки, за да гарантират закрилата на произведенията или другите обекти, като например прилагане на ефективни технологии за постигане на справедливо преразпределяне на стойност към носителите на права. Въпросното задължение следва да важи и в случаите, когато доставчиците на услуги на информационното общество отговарят на условията за освобождаване от отговорност по член 14 от Директива 2000/31/ЕО.</p> <p>⁽¹⁾ Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1).</p>

Изложение на мотивите

В член 13, параграф 3, Комисията правилно изтъква значението на въвеждането на практики за разпознаването на съдържание.

Тясно свързан с това е въпросът за преразпределянето на стойността, възникваща от вече признати произведения, в полза на носителите на права. За по-голяма съгласуваност между съображение 38 и член 13, параграф 3, считаме, че текстът следва да изясни тази подробност, тъй като самото признаване на произведенията е само началният етап във веригата за създаване на стойност.

Изменение 4

Предложение за директива

Член 3

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>1. Държавите членки предвиждат изключение за правата, посочени в член 2 от Директива 2001/29/ЕО, член 5, буква а) и член 7, параграф 1 от Директива 96/9/ЕО и член 11, параграф 1 от настоящата директива, за възпроизвеждане или изваждане на откъси от научни организации с цел да извлекат информация от текст и данни от произведения или други обекти, до които имат законен достъп за целите на научните изследвания.</p> <p>2. Всяка договорна клауза, която противоречи на изключението по параграф 1, не подлежи на изпълнение.</p> <p>3. Носителите на права имат право да прилагат мерки за гарантиране на сигурността и целостта на мрежите и базите данни, където се хостват произведенията или другите обекти. Тези мерки не надхвърлят необходимото за постигането на посочената по-горе цел.</p> <p>4. Държавите членки насърчават носителите на права и научните организации да определят съгласувани между тях добри практики по отношение на прилагането на мерките, посочени в параграф 3.</p>	<p>1. Държавите членки предвиждат изключение за правата, посочени в член 2 от Директива 2001/29/ЕО, член 5, буква а) и член 7, параграф 1 от Директива 96/9/ЕО и член 11, параграф 1 от настоящата директива, за възпроизвеждане или изваждане на откъси от научни организации с цел да извлекат информация от текст и данни от произведения или други обекти, до които имат законен достъп за целите на научните изследвания.</p> <p>2. Всяка договорна клауза, която противоречи на изключението по параграф 1, не подлежи на изпълнение.</p> <p>3. Носителите на права имат право да прилагат мерки за гарантиране на сигурността по отношение на целостта, наличието и поверителността на мрежите и базите данни, където се хостват произведенията или другите обекти. Тези мерки не надхвърлят необходимото за постигането на посочената по-горе цел.</p> <p>4. Държавите членки насърчават носителите на права и научните организации да определят съгласувани между тях добри практики по отношение на прилагането на мерките, посочени в параграф 3, включително тези, които имат за цел постигане на справедливо преразпределяне на стойност към носителите на права.</p>

Изложение на мотивите

Традиционният модел на сигурност на информацията има три цели: поверителност, запазване на целостта и наличие. Всяка цел се отнася за различен аспект от защитата на информацията. В този параграф Комисията би трябвало да изложи ясна цел: да се насърчават мерки за отстраняване на разликите в стойността, генерирана от доставчиците на услуги и носителите на права, чиито произведения се използват.

Изменение 5

Предложение за директива

Член 10

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Механизъм за преговори</p> <p>Държавите членки гарантират, че когато се сблъскват с трудности при лицензирането на права, страните, които желаят да сключат споразумение във връзка с предоставянето на разположение на аудио-визуални произведения на платформи за видео по заявка, могат да разчитат на съдействието на безпристрастен орган със съответния опит. Този орган подпомага преговорите и оказва съдействие при постигането на споразумение.</p>	<p>Механизъм за преговори</p> <p>Държавите членки гарантират, че когато се сблъскват с трудности при лицензирането на аудио-визуални права, страните, които желаят да сключат споразумение във връзка с предоставянето на разположение на аудио-визуални произведения на платформи за видео по заявка, могат да разчитат на съдействието на безпристрастен орган със съответния опит. Този орган подпомага преговорите и оказва съдействие при постигането на споразумение.</p>

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
Не по-късно от [датата, посочена в член 21, параграф 1] държавите членки информират Комисията за органа, посочен в параграф 1.	Не по-късно от [датата, посочена в член 21, параграф 1] държавите членки информират Комисията за органа, посочен в параграф 1.

Изложение на мотивите

Членът в оригинала може да бъде интерпретиран двузачно, ако не се уточни, че става дума за аудио-визуални права, а не, например, за права върху музикални произведения, включени в аудио-визуални продукции. Добавеният текст премахва първоначалната двузачност.

Изменение 6

Предложение за директива

Член 13

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
1. Доставчиците на услуги на информационното общество, които съхраняват големи обеми произведения и други обекти, качени от техните ползватели, и осигуряват на публиката достъп до тях, предприемат в сътрудничество с носителите на права мерки за гарантиране на действието на споразуменията, сключени с носителите на права за използване на техни произведения или други обекти или за недопускане в техните услуги да се предлагат произведения или други обекти, идентифицирани от носителите на права в сътрудничество с доставчиците на услуги. Тези мерки, като например използването на ефективни технологии за разпознаване на съдържание, трябва да са подходящи и съразмерни. Доставчиците на услуги предоставят на носителите на права адекватна информация за функционирането и прилагането на мерките, както и при необходимост адекватно отчитане на разпознаването и използването на произведения и други обекти.	1. Доставчиците на услуги на информационното общество, които съхраняват големи обеми произведения и други обекти, качени от техните ползватели, и осигуряват на публиката достъп до тях, предприемат в сътрудничество с носителите на права мерки за гарантиране на действието на споразуменията, сключени с носителите на права за използване на техни произведения или други обекти или за недопускане в техните услуги да се предлагат произведения или други обекти, идентифицирани от носителите на права в сътрудничество с доставчиците на услуги. Тези мерки, като например използването на ефективни технологии за разпознаване на съдържание, трябва да са подходящи и съразмерни, както и да гарантират справедливо преразпределяне на стойност към носителите на права . Доставчиците на услуги предоставят на носителите на права адекватна информация за функционирането и прилагането на мерките, както и при необходимост адекватно отчитане на разпознаването и използването на произведения и други обекти.

Изложение на мотивите

В член 13, параграф 3 Комисията правилно изтъква значението на въвеждането на практики за разпознаването на съдържание.

Тясно свързан с това е въпросът за преразпределянето на стойността, възникваща от вече признати произведения, в полза на носителите на права. За по-голяма съгласуваност между член 13, параграфи 1 и 3, считаме, че текстът следва да изясни тази подробност, тъй като самото признаване на произведенията е само началният етап във веригата за създаване на стойност.

Изменение 7

Предложение за директива

Член 14

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
1. Държавите членки гарантират, че авторите и артистите изпълнители получават редовно и с оглед на особеностите на всеки сектор своевременна, адекватна и достатъчна информация за използването на техните произведения и изпълнения от лицата, на които са отстъпили по лицензия или прехвърлили своите права, особено по отношение на начините на използване, реализираните приходи и дължимото възнаграждение.	1. Държавите членки гарантират, че авторите и артистите изпълнители получават поне веднъж годишно и с оглед на особеностите на всеки сектор своевременна, адекватна и достатъчна информация за използването на техните произведения и изпълнения от лицата, на които са отстъпили по лицензия или прехвърлили своите права, особено по отношение на начините на използване, реализираните приходи и дължимото възнаграждение.

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>2. Задължението по параграф 1 трябва да е съразмерно и ефективно и да гарантира подходяща степен на прозрачност във всеки сектор. При все това, в случаите, в които произтичащата от задължението административна тежест би била несъразмерна с оглед на получените от използването на произведението или изпълнението приходи, държавите членки могат да адаптират задължението по параграф 1, при условие че задължението запази своята ефективност и гарантира подходяща степен на прозрачност.</p> <p>3. Държавите членки могат да решат, че задължението по параграф 1 не се прилага, когато приносят на автора или артиста изпълнител е незначителен спрямо цялостното произведение или изпълнение.</p>	<p>2. Задължението по параграф 1 трябва да е съразмерно и ефективно и да гарантира подходяща степен на прозрачност във всеки сектор. При все това, в случаите, в които произтичащата от задължението административна тежест би била несъразмерна с оглед на получените от използването на произведението или изпълнението приходи, държавите членки могат да адаптират задължението по параграф 1, при условие че задължението запази своята ефективност и гарантира подходяща степен на прозрачност.</p> <p>3. Държавите членки могат да решат, че задължението по параграф 1 не се прилага, когато приносят на автора или артиста изпълнител е незначителен спрямо цялостното произведение или изпълнение.</p>

Изложение на мотивите

„Редовно“, както е записано в параграф 1, би могло да се окаже двусмислено. Въз основа на практиката в сектора срок от 12 месеца изглежда целесъобразен, без да се изключва, че по-кратки периоди са очевидно желателни и често реализиреми.

Изменение 8

Предложение за директива

Член 15

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Механизъм за адаптиране на договорите</p> <p>Държавите членки гарантират, че авторите и артистите изпълнители имат право да поискат подходящо допълнително възнаграждение от страната, с която са сключили договор за упражняване на права, когато първоначално договореното възнаграждение е несъразмерно ниско в сравнение с последващите приходи и ползи от използването на произведенията или изпълненията.</p>	<p>Механизъм за адаптиране на договорите</p> <p>Държавите членки гарантират, че авторите и артистите изпълнители имат право да поискат подходящо допълнително възнаграждение от страната, с която са сключили договор за упражняване на права, когато първоначално договореното възнаграждение е несъразмерно ниско в сравнение с последващите приходи и ползи от използването на произведенията или изпълненията. Този механизъм трябва да гарантира справедлива компенсация, като се отчитат особеностите на различните сектори.</p>

Изложение на мотивите

Съществува риск този механизъм да създаде правна несигурност, ако се прилага еднакво във всички сектори на творческата индустрия, както, впрочем, Комисията подчертава в съображение 42.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Предварителни бележки

1. потвърждава ключовата роля и потенциала на местните и регионалните власти в областта на цифровите услуги за гражданите, изграждането и управлението на цифровата инфраструктура, често в контекст на трансгранично или междурегионално сътрудничество, с цел намаляване на пречките пред онлайн дейностите;

2. приветства предложенията за мерки, свързани с вътрешния пазар за електронни комуникации, които могат да ускорят динамичния и устойчив растеж във всички сектори на икономиката и да създадат нови работни места, както и мерките, имащи за цел да гарантират актуализиране на законодателството за авторското право, което да отчита цифровата революция и промяната в поведението на потребителите;
3. подкрепя разработването на мерки за подобряване на позицията на носителите на права в преговорите, свързани с използването на съдържанието, до което се отнасят тези права — в частност във връзка с използването на онлайн услуги, които предоставят достъп до съдържание, качено от ползвателите, и понякога не осигуряват справедливо възнаграждение за това използване; подчертава обаче, че регионалните и местните заинтересовани страни, и стартиращите и малките предприятия често са в по-слаба позиция отколкото големите носители на права и не трябва да бъдат ограничавани прекомерно;
4. отбелязва, че представените от Комисията аргументи относно добавената стойност на законодателните мерки на европейско равнище в тази област са напълно убедителни и следователно това действие е в съответствие с принципа на субсидиарност. Същото се отнася за аргументите, изтъкнати във връзка с пропорционалността ⁽¹⁾;

Авторското право в цифровия пазар

5. оценява положително факта, че Комисията оставя на държавите членки свобода за действие при прилагането на изключенията за използване на защитени произведения за образователни цели. По този начин се зачитат националната, регионалната и местната идентичност, наред със специфичните видове лицензи, произтичащи от различните социални и политически обстоятелства;
6. изразява надежда, че ще се обърне допълнително внимание на ролята на организациите за колективно управление за постигането на справедливо, модерно и ефективно прилагане на авторското право;
7. изтъква, че е важно цифровите учебни материали да могат да бъдат използвани, например, и при дистанционно обучение или при временен престой в чужбина, а не само в държавата, в която е установена образователната институция;
8. предлага, в частност, Комисията да изтъкне, че без целенасочени инвестиции в инструменти за модернизация, организациите за управление лишават пазара и членовете си от услуга, която би подобрила системите за лицензиране, от една страна, и събирането и разпределянето на приходите, от друга;
9. подкрепя призива за прозрачност на един пазар, който дълго време е страдал от липсата на такава, покровителствайки привилегировани категории интереси, което често е водило до договорни споразумения в ущърб на творците;
10. изразява също така съжаление, че Комисията има намерение да въведе изключение от задължението за прозрачност, когато приносът на даден автор или изпълнител е незначителен. Настоящите технологии за разпознаване и документиране на репертоара могат да установят с достатъчна точност общата стойност на произведението и различните заинтересовани страни, независимо от равнището на индивидуалния принос;
11. изразява съгласие с идеята, че основната цел на укрепването на клаузите за прозрачност на договорите между творците и техните партньори е възстановяването на баланса на влиянието при договаряне в условия, които са в ущърб на авторите. Поради това отбелязва, че подобна намеса не представлява нарушение на свободата на договаряне, и следователно зачита ролята на пазара в определянето на оферти, съобразени с нуждите на заинтересованите страни;
12. предлага на Комисията да насърчава доставчиците на услуги и организациите във веригата за създаване на стойност да разработват съвместно стандартни формати за обмен на информация относно използването на произведения, с цел подобряване на ефективността и оперативната съвместимост на управлението;

Опазване на културното наследство

13. приветства акцента, който Европейската комисия поставя върху опазването на произведенията, пострадали от технологично остаряване или влошаване на състоянието на първоначалните носители. Убеден е, че това изключение ще улесни процедурата за опазване на художественото и културното богатство на държавите членки, и се надява, че то ще насърчи установяването на партньорства с цел съхраняване в името на обществения интерес, включвайки институции за опазване на културното наследство и научно-изследователски организации ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Съгласно доклада на експертната група на КР по субсидиарността, основаващ се на консултацията, проведена от 4 до 14 октомври 2016 г.

⁽²⁾ Още през 1996 г. в рамките на сътрудничеството между LIM (Лабораторията за музикална информатика към Държавния университет в Милано) и операта „Ла Скала“ в Милано бяха цифровизирани повече от 5 000 магнитни ленти от аудиоархива, което ги направи трайно достъпни и с по-високо качество за бъдещите поколения.

Разрастване на европейския аудио-визуален каталог

14. приветства намерението на Комисията да увеличи присъствието на европейския аудио-визуален каталог на различни цифрови платформи, особено за да компенсира незначителното разпространение на произведения, които поради своята ограничена икономическа стойност трудно намират място в традиционните канали за разпространение;
15. подкрепя разширяването на колективното лицензиране на произведения извън търговско обращение между организации за колективно управление на правата и институции за опазване на културното наследство. Подчертава по-специално ползите от такива мерки за гарантиране на адекватно възнаграждение на притежателите на права, както и на правна сигурност за институциите;
16. въпреки това изразява съжаление, че в текста не се споменава местното и регионалното естество на тези произведения. Уместно е да се посочи по-специално, че без редовни контакти между творците, бизнеса и местните администрации, които предоставят субсидии за култура, много от тези произведения не биха могли да се появят на бял свят;

Ролята на издателите

17. подкрепя защитата на основната роля на издателите за разпространението на качествени публикации, за които са необходими значителни инвестиции, за да се запази тяхната независимост и почтеност;
18. одобрява подкрепата на Комисията за това издателите да бъдат признати за носители на права, което ще им позволи да бъдат конкурентоспособни в цифровата сфера.

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

Становище на Европейския комитет на регионите — Преразглеждане на пакета за телекомуникации
(2017/C 207/15)

Докладчик:	Võrklaev Mart (EE/АЛПДЕ), кмет на община Рае
Отправни документи:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Свързаност за изграждане на конкурентоспособен цифров единен пазар — към европейско общество на гигабитов интернет“ COM(2016) 587 final Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „5G за Европа: план за действие“ COM(2016) 588 final Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕС) № 1316/2013 и (ЕС) № 283/2014 по отношение на насърчаването на свързаността с интернет в местните общности COM(2016) 589 final

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Ново предложение за изменение

Съображение 11

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
С оглед на потребностите от свързаност в Съюза и на належащата нужда да бъдат стимулирани мрежите за достъп, които могат да предоставят в целия ЕС качествена връзка с интернет, базирана на ширококоловни услуги с много висока скорост, при предоставянето на финансова помощ следва да се цели балансирано в териториално отношение разпределение.	С оглед на потребностите от свързаност в Съюза и на належащата нужда да бъдат стимулирани мрежите за достъп, които могат да предоставят в целия ЕС качествена връзка с интернет, базирана на ширококоловни услуги с много висока скорост, при предоставянето на финансова помощ следва да се цели балансирано в териториално отношение разпределение, което в рамките на действително получените предложения и при пълно спазване на принципите за специфичните финансови форми на подкрепа, определения във Финансовия регламент, да допринася за икономическото, социалното и териториалното сближаване на ЕС, като отчита в особена степен нуждите на местните общности.

Изложение на мотивите

Балансираното в териториално отношение разпределение е безсмислено, ако не обслужва целта за сближаване.

Изменение 2

Ново предложение за изменение

Съображение 11

Създава се нова параграф:

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
	За да се гарантира, че местни точки за безжичен достъп се монтират и в по-малките градове и селските райони, трябва да бъде осъществена целенасочена комуникационна кампания за тази финансова помощ със сътрудничеството на държавите членки, регионалните власти и съответните сдружения на местните власти.

Изложение на мотивите

От съществено значение е информацията за инициативата WiFi4EU да достигне и до по-малките градове и селските общини.

Изменение 3

Ново предложение за изменение

Член 2.3

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>3. Член 5 се изменя, както следва:</p> <p>а) параграф 7 се заменя със следното:</p> <p>„7. Общият размер на сумата от бюджета, заделена за финансови инструменти в сферата на ширококолентовите мрежи, не надвишава минимума, необходим за осъществяване на рентабилни интервенции, които се определят въз основа на предварителните оценки, посочени в член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1316/2013.</p> <p>Тази сума се равнява на до 15 % от финансовия пакет за сектора на телекомуникациите, посочен в член 5, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1316/2013.“</p> <p>б) добавя се следният параграф:</p> <p>„5а. Действията, допринасящи за проекти от общ интерес в областта на осигуряването на безплатна местна безжична връзка в местните общности, се подпомагат чрез:</p> <p>а) безвъзмездни средства; и/или</p> <p>б) форми на финансова помощ, различни от финансови инструменти.“</p>	<p>3. Член 5 се изменя, както следва:</p> <p>а) параграф 7 се заменя със следното:</p> <p>„7. Общият размер на сумата от бюджета, заделена за финансови инструменти в сферата на ширококолентовите мрежи, не надвишава минимума, необходим за осъществяване на рентабилни интервенции, които се определят въз основа на предварителните оценки, посочени в член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1316/2013.</p> <p>Тази сума се равнява на до 15 % от финансовия пакет за сектора на телекомуникациите, посочен в член 5, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1316/2013.“</p> <p>б) добавя се следният параграф:</p> <p>„5а. Действията, допринасящи за проекти от общ интерес и отговарящи на определени минимални технически стандарти в областта на осигуряването на безплатна местна безжична връзка в местните общности, се подпомагат чрез:</p> <p>а) безвъзмездни средства; и/или</p> <p>б) форми на финансова помощ, различни от финансови инструменти.</p> <p>в) Комисията определя минималните технически стандарти, посочени в параграф 5а, с помощта на делегиран акт.“</p>

Изложение на мотивите

Минималните технически изисквания за мрежата WiFi4EU са от съществено значение. Посредством разработването на еднообразни изисквания се избягва ситуацията, при която се създава мрежа, базирана на остаряла технология или компрометирана от проблеми, свързани с качеството.

Изменение 4

Ново предложение за изменение

Член 2.6

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>6. В приложението се добавя следният раздел:</p> <p>„ЧАСТ 4 СВЪРЗАНОСТ С ИНТЕРНЕТ В МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ</p> <p>Действията, целящи осигуряване на безплатна местна безжична връзка в центровете на местния обществен живот, в т.ч. открити пространства, достъпни за широката общественост, които имат важна роля за обществения живот на местните общности, са допустими за финансова подкрепа.</p> <p>Финансова подкрепа се предоставя на субекти с обществена мисия като местни органи и доставчици на обществени услуги, които се ангажират да предоставят безплатна местна безжична връзка чрез инсталирането на местни точки за безжичен достъп.</p> <p>Проектите за осигуряване на местна безжична връзка чрез местни точки за безжичен достъп, които са с безплатен достъп, могат да получават финансиране, ако те:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) се изпълняват от субект с обществена мисия, който има капацитета да проектира инсталирането на вътрешни и външни местни точки за безжичен достъп на обществени места и да упражнява надзор върху тях; 2) надграждат широколентови връзки с много висока скорост, даващи на потребителите възможност за висококачествено използване на интернет, което е: <ol style="list-style-type: none"> а. безплатно и лесно достъпно и използва най-съвременен оборудване и б. поддържа достъпа до иновативни цифрови услуги като предлаганите чрез инфраструктури за цифрови услуги; 3) използват общата визуална идентичност, която ще им бъде предоставена от Комисията, и имат връзка към съответните онлайн инструменти. <p>Проектите, които дублират вече съществуващо частно или обществено предлагане със сходни характеристики, в т.ч. и качество, в същия район, няма да бъдат обхванати.</p>	<p>6. В приложението се добавя следният раздел:</p> <p>„ЧАСТ 4 СВЪРЗАНОСТ С ИНТЕРНЕТ В МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ</p> <p>Действията, целящи осигуряване на безплатна местна безжична връзка в центровете на местния обществен живот, в т.ч. открити пространства, достъпни за широката общественост, които имат важна роля за обществения живот на местните общности, са допустими за финансова подкрепа.</p> <p>Финансова подкрепа се предоставя на субекти с обществена мисия като местни органи и доставчици на обществени услуги, които се ангажират да предоставят безплатна местна безжична връзка чрез инсталирането на местни точки за безжичен достъп.</p> <p>Проектите за осигуряване на местна безжична връзка чрез местни точки за безжичен достъп, които са с безплатен достъп, могат да получават финансиране, ако те:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) се изпълняват от субект с обществена мисия, който има капацитета да проектира инсталирането на вътрешни и външни местни точки за безжичен достъп на обществени места и да упражнява надзор върху тях; 2) надграждат широколентови връзки с много висока скорост и отговарят на минималните технически стандарти, посочени в параграф 5б, даващи на потребителите възможност за висококачествено използване на интернет, което е: <ol style="list-style-type: none"> а. безплатно и лесно достъпно и използва най-съременно оборудване и б. поддържа достъпа до иновативни цифрови услуги като предлаганите чрез инфраструктури за цифрови услуги; 3) използват общата визуална идентичност, която ще им бъде предоставена от Комисията, и имат връзка към съответните онлайн инструменти. <p>Проектите, които дублират вече съществуващо частно или обществено предлагане със сходни характеристики, в т.ч. и качество, в същия район, няма да бъдат обхванати.</p>

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Наличният бюджет ще бъде разпределен равномерно в териториално отношение между проекти, отговарящи на горните условия, предвид получените предложения и като правило, по реда на получаване на предложенията.⁴</p>	<p>Наличният бюджет ще бъде разпределен равномерно в териториално отношение между проекти, допринасящи в рамките на действително получените предложения и при пълно спазване на принципите за специфичните финансови форми на подкрепа, определени във Финансовия регламент, да допринася за икономическото, социалното и териториалното сближаване на ЕС, като отчита в особена степен нуждите на местните общности.</p>

Изложение на мотивите

Минималните технически изисквания за мрежата WiFi4EU са от съществено значение. Посредством разработването на еднообразни изисквания се избягва ситуацията, при която се създава мрежа, базирана на остаряла технология или компрометирана от проблеми, свързани с качеството.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. посочва, че за пръв път основният достъп до широколентов интернет се счита за универсална услуга. Европейските граждани имат право на достъп до функционален интернет на достъпни цени, който да позволява пълно участие в цифровата икономика и цифровото общество в целия Европейски съюз. Това е много добра стъпка към цифровото приобщаване, включително и с оглед на необходимостта от специални тарифни опции или предоставянето на ваучери на гражданите със специални нужди или на селата и градовете, за да осигурят публични и безплатни места за достъп до безжичен интернет;
2. счита, че осигуряването на основен достъп до широколентовия интернет е цел от общ интерес и неговото признаване за универсална услуга трябва да бъде съпътствано от задълженията за предоставяне на универсална услуга; това е от първостепенно значение в районите, в които пазарът не предоставя тази услуга и в които публичните инвестиции са от жизненоважно значение;
3. разбира, че след преразглеждането на регулаторната рамка на ЕС в областта на телекомуникациите са настъпили значителни промени. Въпреки че тя допринесе за осигуряването на основен широколентов интернет в целия ЕС, новите нужди и начини на потребление се увеличават стремително и това ще продължи през следващите години. Развитието на интернет на нещата, виртуалната и разширената реалност, изчисленията в облак, управлението на големи масиви от данни, услугите и приложенията на икономиката на споделянето, четвъртата индустриална революция — всичко това ще засили търсенето на мрежи и връзки с висок капацитет;
4. подчертава, че днес проектираме инфраструктурата на утрешния ден;
5. подчертава, че нарастването на потреблението⁽¹⁾ и едновременното използване на данни, тенденцията към висока скорост на качването/изтеглянето на данни, необходимостта от осигуряване на повсеместно и мигновено предаване, което същевременно да е гъвкаво и надеждно, ще изискват предоставянето на мрежи с много висок капацитет все по-близо до крайните потребители в цяла Европа. Гигабитовата свързаност вече е реалност в някои страни — Япония, Корея — и Европа трябва да я постигне в името на своя растеж и работни места, на своята конкурентоспособност и вътрешно сближаване;
6. счита, че за икономическите и социалните заинтересовани лица като училищата, университетите, изследователските центрове и транспортните възли, доставчиците на публични услуги като болниците и образователните институции, както и за предприятията е важно да разполагат с високоскоростна интернет връзка, която дава възможност на ползвателите да качват и изтеглят данни със скорост най-малко 1 Gbit/s;
7. смята, че всички градски и селски домакинства в ЕС би трябвало да разполагат с достъп до интернет със скорост на изтегляне най-малко 100 Mbit/s, която може да се увеличи до 1 Gbit/s;

⁽¹⁾ Проучванията показват, че дружествата, които анализират големи масиви от данни, могат да повишат конкурентоспособността си с 5 % — 10 % в сравнение с дружествата, които не правят това, и че в Европа практиките, свързани с големи масиви от данни, биха могли да увеличат БВП с 1,9 % между 2014 г. и 2020 г.

8. споделя мнението на Комисията, че във всички градски райони и на най-важните маршрути на наземния транспорт трябва да има пълно 5G покритие; подкрепя междинната цел, според която до до 2020 г. 5G връзката би трябвало да се предлага като търговска услуга в поне един голям град във всяка държава членка; Европейската комисия трябва в най-кратки срокове да приключи необходимите стандартизации за тези нови безжични технологии, за да се избегне вземането на несвързани решения. Целта на въвеждането до 2020 г. е много амбициозна и по други причини: вече съществуващите инсталирани неотдавна 4G мрежи имат потенциал за увеличаване до над 1 000 MBit/s. Тъй като телекомуникационните предприятия са направили големи инвестиции за тяхното разширяване, може да няма голяма готовност за преход към нови технологии, ако не се създадат подходящите за целта рамкови условия;
9. подкрепя новата система с ваучери за безплатен безжичен интернет, създаването на фонд за широколентов достъп съвместно с ЕИБ и целта за увеличаване на бъдещата финансова подкрепа след 2020 г., и отбелязва, че това е стъпка в правилната посока;
10. подкрепя предложението на Комисията за създаване до края на 2016 г. и в сътрудничество с Комитета на регионите на широколентова платформа с широко участие, която да гарантира, че публичните и частните органи си сътрудничат и са твърдо ангажирани да инвестират в развитието на широколентовата мрежа и в предприемането на по-нататъшни стъпки за осъществяване на националните планове за развитие на широколентовата мрежа; отворен е към всеобхватно и конструктивно сътрудничество за създаването на платформата;
11. предлага темите, които ще бъдат дискутирани на заседанието на платформата, да бъдат насочени към: **политическите опции:** проучване на най-добрите политически опции с оглед на различните местни и регионални правомощия и специфичните нужди на местното и регионалното равнище; **технологичните опции:** обсъждане на прилагането на най-добрите технологии, адаптирани към тези области; **финансовите възможности:** привличане на ЕИБ към обсъждането, проучване на синергиите между фондовете (Механизъм за свързване на Европа (MCE), ЕФСИ, ЕСИ фондовете) и новата система с ваучери, предложена от инициативата „Wi-Fi за Европа“ (Wi-Fi4EU), както и **други въпроси,** свързани с мерките за изграждане на капацитет за местните и регионалните власти, картографиране на инвестициите в ИТ и на широколентовия обхват и насърчаване на електронните умения и на услугите за електронно управление;
12. счита, че основният **ефект от широколентовата платформа** следва да бъде принос за по-бързо, по-добро и по-устойчиво развитие на широколентовия интернет в селските и рядко населените области в ЕС поради техните сериозни структурни, икономически и социални проблеми, като по този начин се допринася за намаляването на цифровото разделение в тези области;
13. отбелязва, че плановете са в съзвучие с принципите на субсидиарност и пропорционалност, тъй като тези въпроси засягат всички държави членки и могат да се регулират по еднороден начин, с високи стандарти и ефективно само на равнището на ЕС;
14. разбира, че европейският цифров единен пазар е насочен към разрушаване на закостенелите структури и превръщане на вътрешния пазар на ЕС в цифров. С преразглеждането на пакета за телекомуникациите се цели стимулиране на икономиката и конкурентоспособността на Европа, насърчаване на общностите да бъдат активни участници в цифровия единен пазар и посрещане на увеличаващите се европейски нужди от свързаност;
15. подчертава, че характеристики като селския характер, отдалечеността и слабата гъстота на населението допринасят за това дадена територия да стане непривлекателна за частни инвестиции в ИКТ инфраструктура. В сравнение с градските агломерации тези територии се сблъскват с общи предизвикателства пред развитието на широколентовия интернет като структурно ниско и фрагментирано търсене, както и високи разходи на единица (т.е. на краен клиент) и за поддръжка на инфраструктурата;
16. отбелязва, че по-специално търсенето на свързаност е основен двигател на инвестициите за частните участници. В резултат на това участниците на пазара нямат икономическа изгода в области, в които гъстотата на населението не може да гарантира такова търсене на услугата, което да оправдава разходите за инсталиране. В области, в които се наблюдава пазарна неефективност и/или нарушение на конкуренцията, публичните власти имат много задачи. В действителност данните показват, че местните и регионалните власти (МРВ) в Европа действат като финансови субекти, които поемат рискове или стартират/улесняват инициативи за инсталиране/надграждане на широколентов интернет;

Гигабит общество

17. подчертава значението на развитието на следващото поколение високоскоростни широколентови мрежи, особено в рядко населените райони. Всички регулаторни и финансови мерки в тази връзка трябва да се приветстват;
18. предупреждава за свръхпретоварването, до което може да се стигне поради по-голямо наличие на високоскоростна свързаност във водещите зони и/или зоните на знание. В тези зони би се стигнало до струпване на производствена дейност и по-голям приток на хора с отрицателни последици за територията. За разлика от тези зони, в други зони производствената дейност би спаднала драстично, преди всичко по отношение на иновативните цифрови дейности и специалистите в сферата на технологиите. Ето защо високоскоростната свързаност би трябвало да се насърчава по възможно най-сходен начин.
19. посочва, че разрешаването на „проблема с последната миля“ е важно за развитието на ЕС като цяло и изисква гъвкави мерки;
20. предлага от следващия финансов период да се заделят средства за развитието на мрежи за достъп в селските и най-отдалечените райони, в допълнение към средствата, предназначени за развитие на основната мрежа;
21. подчертава, че цените за свързаността предоставят полезна информация за равнището на конкуренция и ефективност на пазарите за комуникации. Сравняването на тези цени дава възможност на заинтересованите страни, включително телекомуникационните оператори, политиците и потребителите, да оценяват напредъка към своите цели. Наличието на показатели за сравняване на цените на свързаността би могло да представлява интерес, както прави ОИСР в своя доклад „Measuring the Digital Economy. A New Perspective“ („Измерване на цифровата икономика. Нова перспектива.“)⁽²⁾;
22. подчертава, че при разработването и планирането на мрежата е важно публичните власти да имат пряк достъп до надеждна интернет връзка. За да се гарантира качеството на тези връзки, държавните указания и консултациите на местно равнище са важни с оглед на оптимизирането на инвестициите и възможността услугата да започне да се използва бързо от максимален брой потребители;
23. отбелязва, че с оглед на постигането на целите на Европейския съюз (ЕС) до 2020 г., свързани с широколентовото покритие и проникването на широколентовия интернет, за програмния период 2014-2020 г. около 22 милиарда EUR от публичните фондове на ЕС са вече на разположение както за модернизиране на съществуващата инфраструктура за широколентов достъп, така и за въвеждане на нова такава инфраструктура. Фондовете на ЕС са от жизненоважно значение не само с оглед на техния пряк принос за финансирането на широколентовата инфраструктура, но и за ефекта на ливъридж, който се очаква да окажат, като привлекат инвестиции и от други източници, включително частни;

План за действие за 5G

24. подчертава, че „петото поколение“ телекомуникационни системи или 5G, ще бъде най-важният градивен елемент на цифровото общество през следващото десетилетие. Европа предприе съществени стъпки, за да насочи световното развитие към тази стратегическа технология, при която жичните и безжичните комуникации ще използват една и съща инфраструктура, за да създадат свързаното в мрежа общество на бъдещето. Тя ще предостави на практика повсеместна високоскоростна широколентова „свързаност“ не само на индивидуалните ползватели, но и на свързаните предмети (Интернет на нещата). Поради това се очаква, че бъдещи 5G инфраструктура ще обслужва широка гама от приложения и сектори, включително за професионални цели (помощ при управлението на превозно средство, електронно здравеопазване, управление на енергията, евентуално приложения за безопасност и др.);
25. обръща внимание на съобщението относно приоритетите за стандартизацията в областта на ИКТ, което Комисията прие през април миналата година⁽³⁾ и в което се предлагат конкретни мерки за ускоряване на разработването на общи стандарти посредством фокусирането върху пет приоритетни области, като 5G е една от тях;
26. набляга върху необходимостта да се избегне въвеждането в различни региони на взаимно несъвместими стандарти за 5G;
27. посочва, че местното равнище може да допринесе за развитието на мрежата и за подаването на заявки и може да бъде полезно при планирането на мрежата. По този начин плановете на местните власти, включващи изграждането на нови пътища или разположението на други инфраструктури, могат да бъдат отчетени при планирането и разработването на нови 5G мрежи;

⁽²⁾ Публикуван на 8 декември 2014 г., <http://www.oecd.org/sti/measuring-the-digital-economy-9789264221796-en.htm>.

⁽³⁾ COM(2016) 176 final, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Приоритети за стандартизацията в областта на ИКТ за цифровия единен пазар.

28. смята, че е важно да се посочи, че въвеждането на продукти и услуги на равнището на ЕС, които се подкрепят от високоскоростна 5G интернет връзка, зависят от наличието на пълно високоскоростно интернет покритие в целия ЕС; счита също, че е важно да се избягват грешките допуснати при въвеждането на 4G мрежата и да се гарантира, че качеството и скоростта на връзката не варират съществено между различните държави членки. Развитието на 5G мрежата следва да се осъществява едновременно и с една и също скорост в целия ЕС;

Инициативата WiFi4EU

29. приветства инициативата на всички заинтересовани местни власти да се предостави възможност да осигурят на местните хора висококачествена и безплатна Wi-Fi връзка в обществените сгради и около тях, а също така в парковете, обществените пространства и др. В Европа все още има много места, които не разполагат с подходяща връзка с интернет; има и хора, които не могат да си позволят да се свържат с интернет. С тази програма се цели решаването на този проблем;

30. подчертава, че трябва да се вземат мерки, за да се гарантира, че схемата ще обхваща само нови, безплатни Wi-Fi точки за достъп. Ние не искаме инициативите с публично финансиране да се конкурират със съществуващите частни схеми;

31. приветства плановете на Комисията да разработи бързо опции за внедряване на програмата WiFi4EU, в резултат на което местните власти, в съответствие с настоящия график, ще могат да отправят предложения в тази насока още в началото на лятото на 2017 г.;

32. приветства бързите финансови мерки, основаващи се на ваучери за публичния сектор, които никога досега не са използвани във връзка с финансовата помощ за ЕС и които могат да се въведат бързо и да доведат до бързи резултати и по-малко бюрокрация; посочва обаче, че потенциалните недостатъци на системата с ваучери (липса на прозрачност, забавяния или проблеми, свързани с плащането, различия в условията за възлагане на обществени поръчки между държавите членки) трябва да бъдат предвидени надлежно, така че да не откажат предприятията от използването на системата с ваучери за проекти;

33. подчертава, че трябва да бъдат намерени начини за разпределяне на финансовата помощ, които ще гарантират, че по-малките градове и селските области също ще се възползват от WiFi4EU;

34. подчертава, че средствата, които трябва да се разпределят, са ограничени и че Комисията се стреми да въведе инициативата WiFi4EU възможно най-бързо и всеобхватно. Това е причината, поради която местните власти би трябвало да бъдат информирани за планираната програма и за съответните условия възможно най-скоро;

35. посочва, че ранното уведомяване също дава възможност на местните власти да започнат подготовка, така че при публикуването на поканите за представяне на предложения средствата да могат да се използват бързо и наличните ресурси да се оползотворят ефективно в интерес на местното население, на страната и на ЕС като цяло;

36. твърдо смята, че Комитетът на регионите би трябвало да играе решаваща роля с оглед на включването на местните и регионалните власти и насърчаването на обмена на информация и най-добри практики;

37. счита, че е важно да се посочи, че местните власти трябва да осъзнават, че са задължени да предоставят широколентова връзка за Wi-Fi мрежата, която се разработва понастоящем, и да гарантират всекидневната поддръжка на тази мрежа; Отбелязва, че инициативата WiFi4EU трябва да бъде устойчива и с ниски режимни разходи, за да бъде въведена от местните власти;

38. препоръчва да се изготвят минимални изисквания за мрежата WiFi4EU. Посредством разработването на еднообразни изисквания се избягва ситуацията, при която се създава мрежа, базирана на остаряла технология или компрометирана от проблеми, свързани с качеството. Освен това препоръчва да се създаде интернет встъпителна страница за инициативата WiFi4EU, която да предоставя информация за инициативата и нейните обекти.

39. посочва, че новите мрежи трябва да са безопасни за ползвателите, и поради това препоръчва да се използват модели за мрежи, базирани на eduroam⁽⁴⁾/govroam⁽⁵⁾. Този модел улеснява роуминга в цяла Европа за ползвателите, които вече са удостоверени в мрежата, и могат да се използват eIDAS решения за удостоверяване на ползвателите⁽⁶⁾;

⁽⁴⁾ eduroam — World Wide Education Roaming for Research & Education <https://www.eduroam.org/>.

⁽⁵⁾ Govroam, което означава „government roaming“, е инфраструктура на основата на RADIUS <http://govroam.be/>.

⁽⁶⁾ Удостоверителни услуги и електронна идентификация <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/trust-services-and-eid>.

40. с оглед на гарантирането на удобството на ползването, смята, че е желателно да се избягва използването на портал за достъп (captive portal) и потребителят да попада на начална страница (landing page) само след като е удостоверил самоличността си. Това прави използването на интернет по-лесно и по-бързо за крайните ползватели. Началната страница, която се появява, след като потребителят е удостоверил самоличността си, му дава възможност да получава информация за услугите, предлагани от местните власти, и включва кратко обобщение на целите на инициативата WiFi4EU;

41. подчертава, че не трябва да се искат данни от ползвателите и че това е неприятно за ползвателите и може да доведе до необоснован страх, че техните данни ще се използват за реклама и други нежелателни цели; поради това приветства факта, че предоставянето на лични данни е включено в съображенията, които не позволяват дадена местна безжична връзка да бъде окачествена като безплатна;

42. приветства идеята за непрестанен контрол за качество на мрежата WiFi4EU и за публикуване на резултатите;

43. счита, че е от основно значение да се създаде съвместна обшооевропейска мрежа посредством WiFi4EU (SSID); това би било добра реклама за инициативата на ЕС за създаване на безплатни Wi-Fi мрежи и би било също търговска марка за бързата и сигурна обшооевропейска Wi-Fi връзка. Съществуващите подобни схеми, отговарящи на минималните технически изисквания и на всички други критерии на инициативата WiFi4EU, но които не са получили финансовата помощ, също следва да могат по свое желание да се присъединят към общата марка, с цел да се разшири обхватът на инициативата;

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

Становище на Европейския комитет на регионите — Към стратегия на ЕС за международните културни отношения

(2017/C 207/16)

Докладчик: Apostolos Tzitzikostas (EL/ЕНП), управител на регион Централна Македония

Отправни документи: Съвместно съобщение до Европейския парламент и до Съвета — Към стратегия на ЕС за международните културни отношения,

JOIN(2016) 29 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства съвместното съобщение „Към стратегия на ЕС за международните културни отношения“⁽¹⁾, както и действията, които са предложени в него; смята, че то е ценна основа за изграждането на цялостен и интегриран стратегически подход към международните културни отношения, насочен към насърчаване на сътрудничество с държавите партньори и засилване на ролята на Европейския съюз като силен световен фактор;
2. счита, че щеше да бъде значително по-добре, ако в предложението беше представена окончателната стратегия, а не стъпките, водещи до нея, тъй като обсъжданият въпрос е от ключово значение. Поради това КР призовава държавите членки да ускорят процеса на приемане на стратегията;
3. подчертава, че културата трябва да бъде в основата на международните отношения на ЕС, най-малкото защото в днешния глобализиран свят международната дипломация е натоварена с нови отговорности и се появяват алтернативни форми и подходи. Сред тях е културната дипломация, за която в съобщението се говори съвсем малко;
4. подкрепя поставения акцент върху задължението на държавите да зачитат, защитават и насърчават правото на свобода на мнение и изразяване, включително на творческа и културна изява. Целта на културната политика е да гарантира възможностите на културата да действа като свободна, независима и предизвикателна сила в обществото. Това би следвало да служи като отправна точка на усилията за насърчаване на взаимното уважение и межкултурния диалог;
5. поради това призовава Европейската комисия да даде предимство на по-нататъшното развитие на културната дипломация с оглед на въвеждането ѝ във външната политика на ЕС;
6. оценява факта, че в съобщението културата и културното наследство са признати като инструменти за развитие на регионално и местно равнище. Въвеждането на всеобхватна рамка и последователен подход към укрепването на културните дейности, от една страна, ще създаде значителна европейска добавена стойност, а от друга, може да насърчи планирането и разработването на програми на регионално и градско равнище в държавите — членки на ЕС, и с партньори от трети държави, което ще бъде от взаимна полза за всички участници;
7. подчертава, че културното многообразие е неразделна част от основните ценности на ЕС, както и че ЕС е силно ангажиран с насърчаването на международен ред, основан на мира, принципите на правовата държава, свободата на изразяване, взаимното разбирателство и зачитането на основните права. Освен това като основен партньор на Организацията на обединените нации (ООН) ЕС трябва да си сътрудничи тясно с ЮНЕСКО⁽²⁾ в сферата на опазването на световното културно наследство. Като страна по Конвенцията на ЮНЕСКО от 2005 г.⁽³⁾ ЕС трябва да изпълнява поетия ангажимент да насърчава многообразието от форми на културна изява в своите международни културни отношения;

⁽¹⁾ JOIN(2016) 29 final.

⁽²⁾ Организацията на ООН за образование, наука и култура (ЮНЕСКО).

⁽³⁾ http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=31038&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

8. приветства признаването на ролята на културата в географската рамка на ЕС за сътрудничество, включително във: а) политиката на разширяване, б) европейската политика на съседство (ЕПС), в) сътрудничеството за развитие; и г) Споразумението за партньорство от Котону, подписано през юни 2000 г. ⁽⁴⁾;
9. европейската културна дипломация е съсредоточена върху популяризирането на Европа и нейните държави членки, включително върху образователния и културния обмен. Но тя е насочена също така и към общественото мнение в трети държави с очевиден интерес да се насърчи положителният образ на Европа и нейните държави членки. Значението на културната дипломация се простира до междудържавния диалог, насърчаването на мира и културното многообразие и икономическия обмен;
10. появата на културна дипломация през последните години в бързо развиващите се страни и в тези от Изтока е индикатор за това значение. Важно е да се развива културна дипломация в Европейския съюз, така че той да може да се конкурира на международната сцена с новите бързо развиващи се сили на всички равнища, включително културно;
11. припомня, че един от ръководните принципи за действията на ЕС в областта на международните културни отношения е да се гарантира спазването на принципите на допълняемост и субсидиарност ⁽⁵⁾. В областта на културата Съюзът разполага с компетентност да предприема действия за подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки ⁽⁶⁾. В приетите неотдавна Заклучения на Съвета относно културата във външните отношения на ЕС се подчертава необходимостта от по-добра координация на усилията за постигане на стратегически европейски подход ⁽⁷⁾;
12. набляга на необходимостта от по-силно и по-добро сътрудничество на местно, регионално и национално равнище в иницирирането и разработването на стратегии в подкрепа на международните културни връзки и дейности. Целта следва да бъде тези равнища да консолидират своите стратегии като средство за създаване на по-отличителна, плуралистична, европейска културна идентичност, която да се признава както в международен план, така и в рамките на ЕС от гражданите на всички държави членки;
13. счита, че е важно гражданското общество, неправителствените организации, клубовете, групите, предприятията, хората на изкуството, асоциациите и организациите да допринасят още по-активно и координирано за разработване на инициативи като част от стратегията на ЕС за международни културни отношения;

Приоритети

14. отбелязва, че стратегията на ЕС за международни културни отношения ще има ограничено въздействие, ако не доведе пряко до консолидирани действия и осезаеми ползи или ако тези ползи бъдат усетени едва в далечното бъдеще;
15. изтъква присъщата на художествените и културните произведения ценност и заявява, че културата не трябва да се разглежда само като средство за постигане на дадена цел. Поради тази причина в центъра на вниманието следва да се постави обменът на специалисти от културната сфера. Насърчаването на мобилността на хората на изкуството и на културното съдържание играе важна роля в областта на културната политика на равнището на ЕС, тъй като осигурява европейска добавена стойност;
16. е на мнение, че предложената стратегия на ЕС относно международните културни отношения трябва да бъде прецизирана в тясна координация с държавите членки, за да включва разпоредби за: а) специфични оперативни и правоприлагащи механизми въз основа на обща рамка за координация с включване на всички страни, и б) конкретни цели и ясен срок за прилагане по отношение на различните политики. Желателно е също така да се осигури възможност за измерване на ефективността и ефикасността на прилаганите стратегии;
17. припомня своите предишни позиции относно значението на секторите на културата и творчеството за растежа и заетостта ⁽⁸⁾ и призивите си, от една страна, секторите на културата и творчеството да бъдат по-добре интегрирани в стратегията „Европа 2020“, а от друга, да бъде признато значението на връзките между тези сектори и други области на политиката, като промишлеността, туризма, околната среда, образованието и финансирането;

⁽⁴⁾ <http://ec.europa.eu/europeaid/node/1584>

⁽⁵⁾ JOIN(2016) 29 final.

⁽⁶⁾ Член 6 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

⁽⁷⁾ Заклучения на Съвета относно културата във външните отношения на ЕС с акцент върху културата в сътрудничеството за развитие, 24 ноември 2015 г.

⁽⁸⁾ CdR 181/2010 fin.

18. счита, че за държавите — членки на ЕС, и държавите — партньори на ЕС, приоритет трябва да бъде превръщането на културните дейности в наистина приобщаващи и достъпни за всички, независимо от възраст, пол, увреждане, националност, раса, етнически произход, религия или социално-икономически произход. Насърчаването на по-сериозна ангажираност и участие на младите хора в оформянето и провеждането на приобщаващи културни дейности е от ключово значение за социалната интеграция;

19. културните индустрии (кино, изкуство, литература и др.) са един от секторите с най-голямо влияние върху културната дипломация и чрез своята форма на разпространение достигат до много разнообразна публика. Културната дипломация би следвало в голяма степен да подпомага разпространяването на тези индустрии зад граница с цел да се подсилят образът на Европа в света;

20. счита, че един конкретен аспект на стратегията на ЕС относно международните културни отношения е да се координират действията на ЕС с тези на държавите партньори в областта на бежанците и мигрантите. Неотдавнашната криза и увеличаването на бежанските потоци в ЕС поставят нови предизвикателства, които трябва да бъдат разгледани по подходящ начин. Развитието на културни дейности може да играе ключова роля, като: а) облекчава чувството за тревожност, недоволство и недоверие; б) насърчава по-доброто разбиране на културните идентичности и традиции; в) укрепва процеса на интеграцията на бежанците в обществото; г) утвърждава и опазва установения модел на ЕС на свободно, демократично и толерантно общество; д) насърчава взаимното уважение между бежанците и приемните общности; и е) показва на европейското общество топлото посрещане, което са получили нашите прещественици, когато в миналото е трябвало да емигрират извън Европа поради икономически, политически или религиозни причини или поради войни;

21. обръща специално внимание на нарастващите в последно време прояви на екстремизъм, както и на популизма с ксенофобски дневен ред, който може да намери израз и в определени форми на евроскептицизъм. Поради това КР счита, че е спешно необходимо да се засилят културните дейности, насочени към насърчаване на по-доброто познаване на творческите и културните изяви, както и на културното наследство на Европа. Счита, че важни инструменти са програмите за мобилност, като Еразъм+, сътрудничеството между университетите и многостранна програма „Хоризонт 2020“ — най-машабната програма за научни изследвания и иновации в света, тъй като те поддържат каналите за комуникация отворени и улесняват обмена на идеи, независимо от културния, етническият или религиозният произход на хората;

Увеличено икономическо въздействие

22. приветства акцента, поставен върху насърчаването на културните и творческите индустрии, тъй като те са важни с това, че осигуряват качествени работни места и насърчават интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж;

23. повтаря вече изразеното си становище относно значението на секторите на културата и творчеството за растежа и работните места⁽⁹⁾, според което за да се увеличи максимално икономическите ползи, ще бъде необходимо да се улесни производството и потреблението на културни продукти и да се стимулира творчеството. КР подчертава значението на развиването на творческите умения от най-ранна възраст както в образованието, така и в свободното време, така че младото поколение да се възползва изцяло от новите форми на достъп до културата;

24. припомня, че поради географските си условия някои региони, като островите или най-отдалечените региони, не могат да развият своите културни и творчески индустрии при същите условия като останалите европейски региони. Ролята на граничните и най-отдалечените региони в ЕС е съществена, тъй като те предоставят уникална добавена стойност на Европейския съюз благодарение на приноса на историческите, културните и езиковите връзки, които са създали в течение на вековете с останалите континенти. Поради това е необходимо да се стимулират културният обмен и комуникацията на тези региони с останалата част от ЕС чрез мерки за улесняване на мобилността на хората на изкуството и творбите им от тези региони към останалата част на ЕС и съседните му държави, и обратно. По този начин ще им се предостави възможност да се възползват при равни условия от конкурентните предимства, които могат да предложат културните и творческите индустрии, особено за икономическия растеж и заетостта, както се посочва в становище CDR2391-2012_00_00_TRA_AC на КР;

25. обръща внимание на последиците, които политическите решения, особено в областта на бюджетирането и разпределението на ресурсите, оказват върху културното наследство и културната политика, включително в дългосрочен план;

⁽⁹⁾ CDR181-2010_FIN_AC.

26. счита, че би било от първостепенно значение да се разработи инструмент, специално предназначен за младите таланти, който да насърчава тяхната мобилност и възможности за обучение и обмен с други държави не само от ЕС, но и извън него. Като основа би могла да се ползва идеята за програма Еразъм за млади творци, която от своя страна да обърне специално внимание на младите хора от най-крайните региони, като най-отдалечените региони, тъй като поради специфичните характеристики на регионите, в които живеят, много често те са с ограничен достъп до програми за мобилност при същите условия като младите хора от континента;

27. отбелязва, че в период на икономически и финансови затруднения в много държави членки инвестициите в областта на културата бяха сериозно засегнати и съкратени;

28. подчертава, че разходите в областта на културата не са лукс, а инвестиция, както и че е необходима стратегическа подкрепа за потенциала за растеж на сектора, който осигурява заетост на повече от три милиона души и включва един милион предприятия в Европа;

Ролята на регионалните и местните власти

29. отбелязва, че в повечето държави членки отговорност за секторите, посочени в съвместното съобщение, особено културата и културно наследство, научноизследователската дейност, образованието, туризма, сътрудничеството за развитие и заетостта, носят местните и регионалните власти;

30. подчертава ползата от включването на културната сфера в регионалните и националните планове за интернационализация и от подкрепата за интернационализирането на самите културни индустрии;

31. обръща внимание на значението на запазването на традиционния външен вид на ландшафта и на населените места, както и на водещата роля на този аспект в опазването на културното наследство. За да станат населените места привлекателни, следва да се подкрепят програми, чрез които в архитектурно отношение се опазват традициите както в проектирането, така и в използването на материали, като същевременно се спазват съвременните изисквания за териториално устройство;

32. обръща внимание на факта, че бъдещата стратегия може да допринесе за полагане на основите за устойчив туризъм в съседните на ЕС държави и да насърчи признаването на значителните ползи от културното наследство на местно и регионално равнище;

33. призовава Комисията да включи Комитета на регионите в етапа на планиране и регионалните и местните органи в разработването и изпълнението на предложените в съвместното съобщение направления за действия и мерки в съответствие с принципа на субсидиарност;

34. счита, че е важно да се опростят и ускорят процедурите за финансиране на културни дейности, за да се гарантира, че регионалните и местните органи имат по-пряк достъп до съществуващата рамка за сътрудничество и до финансиране по тематичните програми на ЕС за насърчаване на международните културни връзки;

35. приветства предложението за създаване на европейски домове на културата въз основа на сътрудничество между ЕС и съответната държава партньор; счита, че е необходимо да се проучи допълнително неговото бюджетно отражение и отправя искане регионалните и местните органи да участват заедно с културните институти и други участници. КР отбелязва, че на практика центровете могат да бъдат под различни форми — например библиотеки, цифрови или други. В това отношение непрекъснатото обучение на участващите заинтересовани страни ще гарантира успеха на инициативата, ако е налице реално сътрудничество, а не конкуренция между участниците от ЕС, осъществяващи дейност в държавите партньори;

36. предлага включването на регионалните и местните заинтересовани страни в платформата за културна дипломация на ЕС, създадена през февруари 2016 г., като се постави акцент върху стратегическите партньори;

37. припомня изразените по-рано позиции на КР относно европейските столици на културата (ЕСК) като ценна инициатива, която разкрива богатството, многообразието и общите аспекти на европейските култури⁽¹⁰⁾. Заедно с инициативата „Знак за европейско наследство“ те могат да продължат да се използват като лаборатории за сътрудничество и участие на гражданите;

⁽¹⁰⁾ CDR191-2011_FIN_AC.

38. поддържа предишната си позиция в полза на отварянето на инициативата „ЕСК“ за участие не само на градове от страните кандидатки и потенциални кандидатки, но и от страните, обхванати от Европейската политика за съседство и страните от ЕАСТ⁽¹¹⁾. Инициативата „ЕСК“ представлява възможен принос към европейската политика на съседство (ЕПС), както и към отношенията с други европейски държави, тъй като тя не само позволява засилено културно сътрудничество в рамките на ЕС, но и спомага за още по-интензивно задълбочаване на отношенията между ЕС и съседните държави на изток и на юг, с цел насърчаване на благосъстоянието, стабилността и сигурността по външните граници на ЕС;

39. подчертава, че местните и регионалните власти имат важни правомощия за насърчаване на межкултурния диалог, тъй като много межкултурни инициативи се координират на местно и/или регионално равнище. Местните и регионалните власти, поради своята близост до гражданите, са в стратегически добра позиция да отговорят на специфичните нужди и искания на различните културни групи на своя територия и да ги мобилизират ефективно в посока по-силно насърчаване на межкултурния диалог⁽¹²⁾;

40. очаква с нетърпение законодателното предложение на Комисията за борба с трафика на паметници на културното наследство; подчертава, че това предложение следва да обхваща не само незаконния внос на паметници на културата в ЕС, но и незаконния износ на паметници на културата от ЕС, с цел борба с трафика и опазване на националните богатства с художествена, историческа или археологическа стойност; подчертава обаче, че с това предложение не бива да се предвиждат непропорционални ограничения за законната търговия с паметници на културата, както и че административната тежест за законните търговци трябва да се ограничава до абсолютния минимум. Счита, че е важно да се предложат и строги мерки по отношение на незаконните разкопки в ЕС;

41. подчертава факта, че предложението на Комисията за определяне на 2018 г. за Европейска година на културното наследство, наред с другото, ще предостави възможност за насърчаване на межкултурния диалог и утвърждаване на ролята на културата за мирните отношения между общностите.

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

⁽¹¹⁾ CDR2077-2012_00_00_TRA_AC.

⁽¹²⁾ CDR11-2006_FIN_RES.

Становище на Европейския комитет на регионите — Политика на ЕС за Арктика

(2017/C 207/17)

Докладчик: Pauliina HAIIANEN (FI/ЕНП), член на Градския съвет на Лайтила

Отправен документ: Съвместно съобщение до Европейския парламент и до Съвета — „Интегрирана политика на Европейския съюз за Арктика“

JOIN(2016) 21 — final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства съвместното съобщение, публикувано от Европейската комисия и Върховния представител по въпросите на външните работи и политиката на сигурност на 27 април 2016 г., и счита, че приоритетните области за бъдеща интегрирана политика на ЕС за Арктика, очертани в съобщението, са стъпка в правилната посока;
2. подчертава, че предизвикателствата, пред които е изправена Арктика, изискват съгласувани усилия на местно, регионално и международно равнище, и приветства усилията на Комисията да гарантира, че интегрираните политики отговарят на регионалните нужди и че целите се основават на специфичните географски и демографски характеристики на региона;
3. отбелязва, че това е третото съобщение относно Арктическият регион. В първото съобщение на Комисията, публикувано през 2008 г., бяха направени предложения за мерки за защита и опазване на Арктическият регион, основаващи се, наред с другото, на различни споразумения в областта на околната среда и международното сътрудничество. Освен това бяха предложени мерки за насърчаване на устойчивото използване на ресурсите и модел на многостранно управление в Арктическият регион. Целта на съобщението е да се подкрепи структуриран и последователен подход към въпросите, свързани с Арктика, и да се открият нови перспективи за сътрудничество с арктическите държави;
4. отбелязва, че през 2012 г. Комисията публикува съвместно съобщение с Върховния представител на ЕС по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, в което, в допълнение на силното измерение за опазване на околната среда, на преден план бяха поставени възможността за откриване на нови транспортни коридори (включително Североизточния проход) поради изменението на климата и подобрения потенциал за устойчиво използване на ресурси въз основа на нови технологии и знания. Съобщението подчертава и значението на международното сътрудничество, което да бъде в основата на мира и сигурността;
5. желае да подчертае трите приоритета за бъдещата интегрирана политика на ЕС, изложена в последното съобщение: изменението на климата и защитата на околната среда на Арктика, устойчивото развитие във и около Арктика и международното сътрудничество по въпроси, свързани с Арктика. Едно от най-големите предизвикателства е да се намери баланс между осигуряване на екологично благосъстояние и използване на новите възможности, предоставяни от социално-икономическото развитие;
6. отбелязва, че като цяло съобщението продължава вече изложените подходи по отношение на климата и околната среда, устойчивото развитие и регионалното сътрудничество. В становището си КР се стреми да привлече внимание най-вече към въпросите, които бяха разгледани мимоходом в предишните съобщения (например социално-икономическите въпроси) или които са определени като приоритети в новото;
7. подкрепя дефинираните в съобщението цели за сигурност, стабилност, устойчиво развитие и просперитет на региона. Съобщението дава пълна картина на дейността на ЕС в Арктическият регион. Устойчивото развитие запазва централната си роля в политиката на ЕС във връзка с арктическото измерение, но все повече се споменава и способността за адаптиране. В съобщението се казва, че в бъдещите дейности трябва да се подчертае традиционната жизнена среда на живеещите в региона, както и въздействието на икономическото развитие върху крехката околна среда в Арктика. Комитетът на регионите приветства факта, че в съобщението категорично се подчертава необходимостта от засилване на координацията по въпросите, свързани с Арктическият регион;

8. посочва, че съобщението разглежда Арктическият регион от две различни гледни точки. От гледна точка на Европа нейните най-северни региони са разположени в Арктическият регион и се характеризират със своите отдалеченост, трудни условия, слаба населеност и застаряващо население. От цялостна гледна точка на Арктика съобщението подчертава природните ресурси (полезни изкопаеми, гори, морска икономика и рибни ресурси), високо развитите общности и солидното ноу-хау, например когато става въпрос за разработването на устойчиви технологични решения на екологичните проблеми. Анализът, изложен в настоящото становище, е съсредоточен върху европейската гледна точка;

9. отбелязва, че в съобщението на Комисията понятието „Арктически регион“ обхваща района около Северния полюс и на север от Северния полярен кръг (66 градуса и 32 минути северна ширина). Това включва Северния ледовит океан и териториите на осем арктически държави: Съединените щати, Канада, Дания (включително Гренландия и Фарьорските острови), Финландия, Исландия, Норвегия, Руската федерация и Швеция. Гренландия и Фарьорските острови, които имат висока степен на автономност, но официално са част от Дания, не са част от Европейския съюз, но са подписали споразумения с ЕС в областта на рибарството и търговията. Гренландия има и специален статут на отвъдморска територия на ЕС. Общо 4 милиона души живеят в Арктическият регион, една трета от които принадлежат към групи коренно население;

10. отбелязва, че използваното в съобщението определение на понятието „Арктически регион“ обхваща съвсем тясно само района на север от Северния полярен кръг. Въздействието на интегрираната политика на ЕС ще се простира далеч отвъд региона. Комитетът на регионите предлага да се разшири географското определение на Арктическият регион, посочено в съобщението, в светлината на аспекти, като насърчаването на устойчивото развитие, адаптирането към изменението на климата и насърчаването на европейската конкурентоспособност, и се вземат предвид нуждите и потенциалът на местните общности и коренното население;

Изменение на климата и опазване на околната среда на Арктика

11. оценява като важен факта, че смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него, наред с опазването на крехката околна среда на Арктика, са сред най-важните мерки на политиките, представени в съобщението. В допълнение към последствията от неговото затопляне, които също оказват въздействие върху дейността на ЕС, е важно да се отбележи по какъв начин европейските действия и тези в световен мащаб оказват въздействие върху напредването на изменението на климата в Арктическият регион. Глобалното споразумение за климата също ще окаже значително въздействие върху бъдещето на Арктическият регион. В съобщението се обръща внимание и на други международни споразумения или на необходимостта от сключване на такива споразумения, включително в сферата на опазване на околната среда;

12. признава значението — сега и за в бъдеще — на научноизследователската дейност и сътрудничеството в научните изследвания, свързани с Арктика, набелязани от Комисията. Инициативата EU-PolarNet, изложена в съобщението, е добър пример за широкообхватно, значително научно сътрудничество с участието на университети и научноизследователски институти от цяла Европа. Инициативата е насочена към укрепване на интердисциплинарното сътрудничество и определянето на научните приоритети в краткосрочен и дългосрочен план, що се отнася до изследванията в Арктика. В това отношение предложената цел на мрежата е да се разшири сътрудничеството със заинтересованите страни в Арктика. Комитетът на регионите смята, че при вземането на решения относно целите и средствата за провеждане на изследвания на многоизмерната реалност на Арктическият регион е особено важно да има сътрудничество с представителите на местното и регионалното равнище;

13. би желал да постави по-голям акцент върху ролята, която градовете в Арктика играят за развитието. Градовете са основни участници в тази дейност и при адаптирането към променящите се условия. Инвестициите в общинска инфраструктура и енергийно ефективни решения, например, както и в решения, необходими за обществените услуги, особено в слабо населените региони, водят до нови стопански дейности. При все това Комитетът на регионите посочва, че особените предизвикателства, произтичащи от големите разстояния, слабо населените райони и застаряващото население, ще продължат да изискват специално внимание в рамките на политиката за развитие;

Устойчиво развитие във и около Арктика

14. разглежда устойчивата експлоатация на природни ресурси като основен аспект на устойчивия икономически растеж и на усилията за увеличаване на просперитета в Арктическият регион. Предпоставка за това са ефикасните транспортни и телекомуникационни връзки. Важно е да се разработят по-всеобхватни транспортни връзки между Севера и Юга, като връзката в трансевропейската транспортна мрежа от Финландия до Северния ледовит океан през Норвегия, както и връзките Изток—Запад, за да се свържат регионите в Северна Норвегия, Швеция и Финландия с транспортната мрежа на ЕС. Като цяло се наблюдава голям приток на инвестиции в Арктическият регион — включително на инвестиции в пътища, железопътни линии, широколентов интернет и електроенергийни мрежи — което оказва положително въздействие върху условията за бизнес в съответната държава, включително тези в промишлеността.

15. във връзка с това подчертава стратегията на ЕС за „син растеж“, която насърчава дългосрочното, устойчиво развитие на морската среда. Насърчават се и мерките, включени в стратегията, които са свързани с познания за морската среда, морското пространствено планиране и интегрираното морско наблюдение в Северния ледовит океан. Мерките за развитие, свързани с насърчаването на аквакултурата и използването на морската енергия, са от особено значение за Арктическият регион;

16. подчертава, че използването на арктическото ноу-хау по отношение на промишлеността, енергетиката, чистите технологии, развитието на инфраструктурата и на туризма ще подобри конкурентоспособността на Европа като цяло. Важно е да се насърчава сътрудничеството в областта на научните изследвания между арктическите университети и научноизследователските центрове. Насърчаването на иновациите и превръщането им в продукти и търговски услуги е особено актуално като средство за подкрепа на устойчивото развитие. Подобряването на бизнес средата в Арктическият регион е аспект от прилагането на стратегията за цифровия единен пазар;

17. изтъква, че приоритетите на политиката на сближаване на ЕС за програмния период 2014 — 2020 г. в Арктическият регион са научните изследвания и иновациите, конкурентоспособността на МСП и преходът към нисковъглеродна икономика. Стратегиите за интелигентна специализация на Северните региони, а по отношение на трансграничното сътрудничество — програмите Interreg за Северната периферия и Арктика, Interreg Nord, Botnia-Atlantica и „Норвегия—Швеция“, насочени към създаването на стабилни, конкурентни и устойчиви общности — ще предоставят стабилна основа за проекти в арктическите региони на ЕС, финансирани по линия на структурните фондове. Програмата „Коларктик“ за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС също ще подкрепя сътрудничеството със северните региони на Финландия, Швеция и Норвегия, както и региона на Баренцово море;

18. подчертава, че прилагането на бъдещата политика на сближаване следва също така да осигури различни финансови инструменти за усилията за развитие в Арктическият регион, инструменти, които могат да се използват за намиране на начини за насърчаване на местната промишленост и за подобряване на ноу-хауто, иновациите, продуктите и услугите, които повишават конкурентоспособността на ЕС като цяло. Сред новите въпроси от централно значение са развитието на кръговата икономика в Арктика, както и цялостната концепция за арктически дизайн. За ЕС е важно да бъде тясно ангажиран с научноизследователската и инвестиционната дейност в Арктическият регион, включително в бъдещия програмен период;

19. подчертава, че в съобщението се изтъква потенциалът на новите технологии, свързани с електронните комуникации, например за поддръжка и развитие на местен бизнес, ноу-хау и култура. Това е особено важно за представителите на коренното население. В съобщението се посочва, че Комисията осъществява годишни срещи с представители на коренното население на Арктическият регион. Отчитането на възгледите на коренното арктическо население и ангажирането му в процеса на вземане на решения е особено важно, включително по отношение на националните и регионалните въпроси;

20. приветства силния акцент върху значението на сътрудничеството за осъществяването на интегрирана политика за Арктика. Друг въпрос, върху който се акцентира, е необходимостта от по-ефективно използване на различните инструменти за финансиране с цел да се насърчат инвестициите в Арктическият регион, и затова Комисията предлага временен форум за европейско сътрудничество в Арктика (форум на заинтересованите страни в европейската част на Арктика). Представители на институциите на ЕС, на държавите членки и на местните и регионалните органи са поканени да вземат участие в този форум за сътрудничество, чиято роля е да определи ключовите приоритети за финансиране от ЕС в областта на инвестициите и научните изследвания до края на 2017 г. Комитетът на регионите предлага да се уточнят конфигурацията и мандатът на Форума, тъй като и форумът е все още в началната си фаза;

21. предлага, като част от работата на Форума за сътрудничество, Комисията да разработи ръководство за възможностите за финансиране в Арктическият регион (както направи за Европейската стратегия за региона на Балтийско море) и да предоставя информация по въпроса по време на различни прояви и срещи за работа в мрежа; освен това работата на Форума на заинтересованите страни в европейската част на Арктика би трябвало да бъде основата на форума ЕС—Арктика, който съгласно предложението на Европейската комисия следва да се създаде през 2018 г. и да се провежда ежегодно;

Международно сътрудничество по въпросите, свързани с Арктика

22. смята, че насърчаването на международното сътрудничество е един от ключовите въпроси в съобщението. Нарастващото стратегическо значение на Арктическият регион може да доведе до противоречащи си интереси, което означава, че тясното международно сътрудничество ще придобие още по-голямо значение. Сътрудничеството в Арктика се осъществява в рамките на няколко съществуващи структури. Арктическият съвет е водещ междуправителствен форум, който насърчава

сътрудничеството по въпросите, свързани с Арктика, между държавите, общностите на коренното население и другите народи, живеещи в Арктическият регион. Евро-арктическият съвет за региона на Баренцово море и Регионалният съвет за Баренцово море работят за насърчаване на стабилното и устойчиво развитие в региона на Баренцово море. Сътрудничеството на ЕС за Балтийско море е свързано и с общата рамка на сътрудничеството в Арктика;

23. подчертава значението на текущото сътрудничество с Русия в рамките на Северното измерение. Възможностите за обединяване на предприятия, научни работници и граждани чрез сътрудничество допринасят за развитието на специфични екологични, икономически и културни проекти;

24. смята, че е важно съществуващите структури за сътрудничество да бъдат използвани в работата за постигане на целите на съобщението. ЕС е ангажиран активно в работата на различни международни организации и форуми. Той кандидатства за статут на наблюдател в Арктическият съвет и за държавите членки е важно да настояват за завършването на този процес;

25. накрая отбелязва, че непрекъснато нарастват стратегическото значение на Арктическият регион за ЕС и необходимостта ЕС да предприеме стъпки за преодоляване на предизвикателствата, свързани с природната среда и специфичните социално-икономически условия на Арктическият регион. ЕС следва да насърчава сътрудничеството между държавите членки и държавите извън ЕС, за да се гарантира стабилността на цялостната среда на Арктическият регион. Важно е да се укрепи интегрираният подход не на последно място чрез търсене на връзките и полезните взаимодействия между различните програми за финансиране и други инструменти за финансиране. Местните и регионалните власти трябва да бъдат включени в основните програми и проекти за насърчаване на регионалното сътрудничество, транспортните връзки и устойчивото икономическо развитие в Арктическият регион.

Брюксел, 8 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

Становище на Европейския комитет на регионите — Междинна оценка на програмата LIFE

(2017/C 207/18)

Докладчик: Witold Stępień (PL/ЕНП), маршал на Лодзкото воеводство**Отправен документ:** Писмо от заместник-председателя на Европейската комисия от 26 септември 2016 г.**ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства искането на Европейската комисия за прогнозно становище по този въпрос и се стреми да допринесе с настоящото становище за междинната оценка на програмата LIFE за периода 2014—2020 г., както е предвидено в член 27, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1293/2013 („Регламент за програмата LIFE“), акта за изпълнение, с който се приема втората многогодишната работна програма LIFE за периода 2018—2020 г. (член 24, параграф 4 от Регламента за програмата LIFE) и разработването на следващата програма LIFE в следващата многогодишна финансова рамка за периода 2020—2027 г.;
2. счита, че опазването на околната среда и запазването на биологичното разнообразие и в бъдеще ще бъде една от основните цели на Европейския съюз. Програмата за околната среда LIFE укрепва природния капитал на Европа и свързаните с това екосистемни услуги и допринася — в съответствие с целите на стратегията „Европа 2020“ и политическите приоритети на Комитета на регионите (КР) — за създаването на „зелени“ работни места, предприемачество на местно равнище, както и за интелигентен и устойчив икономически растеж, който насърчава социалното приобщаване. Създаването на нови инструменти като подпрограмата „Политика в областта на климата“ се разглежда като изключително важно с оглед на възникналите предизвикателства за климата в Европа, включително тъй като тя е важен фактор за местната и регионалната програма в рамките на стратегията на ЕС за адаптиране към изменението на климата ⁽¹⁾, служи за постигане на целите на политиката на ЕС в областта на климата и енергетиката в периода 2020—2030 г. ⁽²⁾ и допринася за Парижкото споразумение ⁽³⁾;
3. обръща внимание на факта, че местните и регионалните власти (МРВ) са сред основните бенефициенти на програма LIFE, които я използват както пряко — чрез изпълнението на проекти по програма LIFE, така и чрез местни и регионални партньорства. Привлекателността на програмата за МРВ се дължи на многообразието на финансираните тематични приоритети, възможностите за сътрудничество с голям брой участници и множеството различни модели на финансиране;
4. потвърждава, че той изрично се застъпва за продължаването след 2020 г. на програмата LIFE като пряко управлявана програма за подпомагане, посветена изключително на околната среда и със значително въздействие от гледна точка на увеличаването на заетостта и растежа, както и за значително увеличение на нейния бюджет ⁽⁴⁾. С оглед на новите предизвикателства в областта на околната среда и климата и необходимостта от иновации са нужни специфични подходи за справяне с неравномерното интегриране на целите в областта на околната среда и климата в практиките на отделните държави членки и прилагането на правните разпоредби;

Част 1. Промени в критериите за допустимост на разходите*Връзка с приоритетите на ЕС*

5. е на мнение, че изброените в приложение III към Регламента за програмата LIFE ⁽⁵⁾ тематични приоритети на тази програма са все още валидни, поради което не вижда необходимост от извършването на междинна оценка въз основа на делегиран акт в съответствие с член 9, параграф 2 от Регламента за програмата LIFE;

⁽¹⁾ COM(2013) 216 final.

⁽²⁾ COM(2014) 015 final.

⁽³⁾ Вж. също COR-2016-01412-00-01-AC-TRA.

⁽⁴⁾ CDR86-2012_FIN_AC.

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 1293/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г.

6. продължава да изразява загриженост относно факта, че за приоритетната област на LIFE „Природа и биологично разнообразие“ за периода 2014—2020 г. бяха предоставени средства в размер на около 1,155 млрд. евро⁽⁶⁾, а според оценка на Европейската комисия са необходими 5,8 млрд. евро за годишни инвестиции за цялата мрежа „Натура 2000“, за да се гарантира адекватна защита на природата в съответствие с изискванията на член 8 от Директивата за местообитанията. КР предполага, че един от най-важните резултати на текущите проверки за пригодност на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците ще бъде, че липсват средства за адекватно прилагане на тези директиви, на което КР вече обърна внимание⁽⁷⁾. Следователно КР призовава Европейската комисия, в съответствие с член 9, параграф 4 от Регламента за програмата LIFE да издаде делегиран акт, за да увеличи безвъзмездните средства за мерки в рамките на приоритетната област на LIFE „Природа и биологично разнообразие“ и да поддържа значително по-висок бюджет след 2020 г., който да увеличи значително приноса на тази програма за финансирането на „Натура 2000“;

7. настоятелно препоръчва подпрограмата „Политика в областта на климата“ да се запази и укрепи във втората многогодишна работна програма на LIFE и след 2020 г., тъй тя е движеща сила за местните и регионалните действия в рамките на европейския и международния дневен ред на политиката в областта на климата. Във връзка с това би трябвало средствата за мерки за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към него да се увеличат значително и да се вземе предвид предстоящият преглед на стратегията на ЕС за приспособяване към изменението на климата⁽⁸⁾; В допълнение тематичните приоритети и темите на проекти по подпрограмата за мерки в областта на климата би трябвало да бъдат дефинирани и свързани с безвъзмездните средства за мерки. Що се отнася, по-специално, до приоритетната област „смекчаване на изменението на климата“, целите би трябвало да се отнасят до приоритетите на политиката на ЕС и приноса на основните сектори на икономиката, като енергетика и транспорт, до главните тенденции в сферата на емисиите на парникови газове;

8. е на мнение, че програмата LIFE допринася значително за изготвянето на нови решения в областта на опазването на околната и климата, за насърчаване на екоиновациите и за засилване на потенциала за нови инструменти като екологосъобразна инфраструктура⁽⁹⁾ и природосъобразни решения⁽¹⁰⁾. КР призовава Европейската комисия да запази тази стратегическа насоченост както в настоящата многогодишна програма, така и след 2020 г.;

9. подчертава, че в представения план за действие на Европейската комисия относно кръговата икономика, подкрепен от КР⁽¹¹⁾ се отправя искане за публични и частни източници на финансиране, за по-добро развитие на технологии и процеси, изграждане на инфраструктури и разширяване на сътрудничеството между участниците във веригата за създаване на стойност КР смята, че тематичните приоритети за отпадъци и ефективно използване на ресурсите до голяма степен съответства на тази концепция, и се обявява втората многогодишна работна програма да бъде продължена в тази насока, при което обаче в рамките на новата програма LIFE да се включи изрично позоваване на кръговата икономика и да се разглеждат приоритетно теми на предстоящата стратегия за пластмаси в кръговата икономика, както и строителните отпадъци;

10. приветства ролята на програмата LIFE за справяне с нееднаквото и незадоволително изпълнение и прилагане на законодателството в областта на околната среда в държавите членки, което е един от основните приоритети на КР⁽¹²⁾. Този подход следва да бъде запазен и значително засилен в следващата програма чрез продължаване на осъществяването на интегрирани проекти, както и на приоритетната област на LIFE „Управление и информация, свързани с околната среда“;

11. подчертава в този контекст и приноса на програмата LIFE за целта на ЕС за „по-добро регулиране“, за създаването на устойчив растеж и работни места и за осъществяване на политиката на Съюза в областта на околната среда и климата посредством определянето и адаптирането на съответните цели, по-добри механизми за обратна връзка и опита от подпомаганите проекти; изтъква обаче, че основната цел на програмата LIFE трябва да остане опазването на околната среда и биологичното разнообразие само по себе си, тъй като става въпрос за биологичното наследство на Европа и човечеството;

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/financing/docs/financing_natura2000.pdf. Бележка: без Хърватия.

⁽⁷⁾ COR-2015-02624-00-01-AC-TRA, CDR86-2012_FIN_AC.

⁽⁸⁾ Вж. също становището на КР ENVE-VI/015, което е в етап на изготвяне.

⁽⁹⁾ COM(2013) 249 final.

⁽¹⁰⁾ Towards an EU Research and Innovation policy agenda for Nature-Based Solutions & Re-Naturing Cities (Към дневен ред на научно-изследователската и иновационната политика на ЕС за основани на природата решения и възстановяване на природата в градовете), Европейска комисия 2015 г.

⁽¹¹⁾ COR-2016-01415-00-01-AC-TRA, COM(2015) 614 final.

⁽¹²⁾ COR-2015-05660-00-00-AC-TRA.

Бюджет и структура на допустимите разходи

12. все още е загрижен за ограничения бюджет на програмата LIFE, който в многогодишната работна програма за 2014—2020 г. възлиза на едва 0,3 % от общата сума на посочените в Регламент (ЕС) № 1311/2013 бюджетни кредити за плащания. КР отново изразява отпаването през 2012 г. искане за значително увеличаване на бюджета на програмата след 2020 г. ⁽¹³⁾;

13. отбелязва, че постигането на целите на LIFE би могло да бъде осуетено поради неоптималните ставки на съфинансиране ⁽¹⁴⁾, тъй като бенефициерите трябва да решават да кандидатстват за финансиране селективно, особено в случая на партньори, работещи в нестопанския сектор. КР призовава Европейската комисия да повиши ставките на съфинансиране в следващата програма LIFE и да адаптира по-добре ставките и тяхното разпределение, действащи по отношение на по-слабо развити региони както в пряко, така и в съвместно администрирани програми на ЕС за финансиране. Биха могли да бъдат изведени специфични ставки на съфинансиране за безвъзмездни средства за мерки в приоритетната област „Природа и биологично разнообразие“ на базата на коефициент, който отчита както общата площ на защитената територия, така и икономическия просперитет на региона (например на ниво NUTS-3) без обаче да създава неизгоден за развитите региони дисбаланс;

14. изразява загриженост относно правилото за публични институции за 102 %, според което собственият принос към бюджета на проекта трябва да надвишава поне с 2 % предвиджаните общи разходи за възнаграждения на държавните служители. Това правило затруднява участието в проекти на публични институции (в частност, научни и изследователски институции и неправителствени организации) или съответно го прави невъзможно, въпреки че техният принос за постигането на целите на проектите по LIFE често е от решаващо значение;

15. поставя под въпрос ограничаването на финансирането на инфраструктура и по-специално на големи инфраструктурни проекти в рамките на програмата LIFE. Призовава Комисията при междинната оценка да вземе предвид потенциалната опасност, подпомаганите в рамките на LIFE проекти да са насочени по-често към изграждането на капацитет и по-рядко към постигането на конкретни цели във връзка с околната среда и климата;

16. предлага с цел опростяване на декларацията за ДДС да се прилагат повече единни ставки и еднократни фиксирани суми, без да се компрометира допустимостта на ДДС ⁽¹⁵⁾, както вече е предвидено в съображение 38 от действащия Регламент за програмата LIFE. КР отново изразява убеждението си, че изключването на ДДС от допустимите разходи може да разубеди много потенциални кандидати да изготвят предложения. ДДС би трябвало да продължи да се признава за допустим разход, ако бенефициентите могат да докажат, че ДДС не може да им бъде възстановен ⁽¹⁶⁾;

17. подчертава необходимостта от това закупуването на земя да бъде допустимо за подпомагане и за в бъдеще в рамките на програмата LIFE (член 20, параграф 3 от Регламента за програмата LIFE), при което трябва да се запази и условието тези земи да бъдат в дългосрочен план защитени територии. Закупуването на земя често е необходима предпоставка за запазването на зоните по „Натура 2000“ и за гарантирането на дългосрочно опазване на природата;

Опростяване на администрирането

18. подчертава, че административната тежест за подготовката и внасянето на проекти често възпира регионите да кандидатстват за безвъзмездни помощи по LIFE. Това се отнася особено за големи проекти (напр. интегрирани), при които кандидатите, по-специално по-неопитни партньори, трябва да инвестират много време, енергия и човешки ресурси, за да изготвят пълна и успешна кандидатура. Ето защо КР вече посочи в предходно становище ⁽¹⁷⁾, че е необходимо опростяване на процедурите за кандидатстване и администриране, както и съкращаване на времето за вземането на решение относно финансирането на даден проект;

⁽¹³⁾ COM(2015) 614 final, подкрепено в становището на КР COR-2016-01415-00-01-AC-TRA.

⁽¹⁴⁾ Традиционни проекти в област „Природа и биологично разнообразие“: 60 % съфинансиране, но 75 % за проекти за подпомагане на приоритетни местообитания и видове. Интегрирани проекти, подготвителни проекти и проекти за техническа помощ: 60 % съфинансиране. Проекти за изграждане на капацитет: 100 % съфинансиране. Всички останали проекти, т.е. традиционни проекти в подпрограмата „Политика в областта на климата“ и традиционни проекти в рамките на приоритетната област „Околна среда и ресурсна ефективност“ и „Управление и информация, свързани с околната среда“ на подпрограмата Околна среда: 60 % съфинансиране в първата многогодишна работна програма (2014—2017 г.), 55 % съфинансиране във втората многогодишна работна програма (2018—2020 г.).

⁽¹⁵⁾ CDR86-2012_FIN_AC, CDR6-2011_FIN_AC.

⁽¹⁶⁾ CDR86-2012_FIN_AC.

⁽¹⁷⁾ CDR112-2010_FIN_AC

19. насърчава Европейската комисия да разгледа възможността внасянето на предложенията относно традиционните проекти по програма LIFE да се извършва на два етапа, каквато е досегашната практика при интегрираните проекти. Първият етап би трябвало да включва кратко общо описание на предлагания проект (концептуални бележки), след което, ако то бъде оценено положително, бенефициерът да може да внесе пълното предложение. Освен това насърчава Комисията да проучи възможностите за опростяване и разгръщане на процедурите за окончателно одобрение на финансовите и техническите аспекти на проекта през цялата му продължителност. Това ще предостави по-голяма гъвкавост на операторите и ще намали риска от съсредоточаване върху финансовите и административните въпроси за сметка на техническото съдържание на проектите;

20. приветства факта, че в член 3 от Регламента за програмата LIFE и в първата многогодишна работна програма за периода 2014—2017 г. се поставя акцент върху оценката на успеха на LIFE и бяха въведени нови качествени и количествени екологични, социални и икономически показатели; въпреки това призовава за допълнително опростяване, тъй като през жизнения цикъл на проектите не може да бъде направена надеждна оценка на редица показатели. Те следва да станат по-гъвкави и би трябвало да се адаптират към местните и регионалните специфики. Освен това докладването би трябвало да може да бъде осъществявано във възможно най-кратък срок;

Част 2. Взаимно допълване на финансираните от ЕС програми при финансирането и изпълнението

Взаимно допълване на финансираните от ЕС програми от други фондове на ЕС

21. признава, че взаимното допълване и съгласуваността на LIFE с други фондове на ЕС, като например фондовете на политиката на сближаване (ЕСФ, ЕФРР, Кохезионен фонд), Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) беше засилено в настоящата многогодишна работна програма. Настоява изрично, с оглед на по-нататъшното развитие на програмата LIFE след 2020 г.⁽¹⁸⁾, за създаването на синергии и установяване на структурирано сътрудничество с други фондове на ЕС;

22. счита, че LIFE е наистина малка, но гъвкава програма, която преследва амбициозните цели за опазване на околната среда и климата, които не се подкрепят пряко от други програми на ЕС или не се прилагат в друга област. В рамките на програмата се подпомагат конкретни проекти на регионално равнище, което я прави отличен катализатор за други проекти и за мобилизирането на национални и частни средства⁽¹⁹⁾. КР призовава Комисията да доразвие концепцията за всеобхватното съгласуване на програма LIFE с други програми на ЕС, които пряко или косвено са свързани с опазването на околната среда и климата;

Прилагане в държавите членки

23. изразява загриженост относно непоследователното прилагане на програмата LIFE в държавите членки и регионите. Необходим е ефективен план за действие както във втората многогодишна работна програма, така и в една бъдеща програма LIFE с цел подобряване на информираността за програмата LIFE в по-слабо представящите се страни и повишаване на интереса за участие в нея⁽²⁰⁾. Планът за действие би могъл да бъде включен в годишния преглед на ефективността на бюджетните кредити, използвани в отделните държави членки;

24. с оглед на изложеното по-горе предлага да бъде преразгледано текущото поетапно премахване на националните разпределения на средства за традиционни проекти по LIFE. Посредством премахването на националните средства биха могли да се засилят географските различия при използването на средства по LIFE, а шансовете за по-малко опитните държави ще намалее, докато предизвикателствата пред политиката в областта на околната среда и климата ще се запазят. КР предлага да се обмисли система, при която средствата да се предоставят за период от една вместо четири години, така че да бъде по-гъвкава по отношение на наличните бюджетни средства и географското разпределение на средствата, въпреки това подчертава, че проектите, за които се отпускат средствата, трябва да изпълняват условия по отношение на степента на иновативност и възможността за възпроизвеждане, така че да носят добавена стойност за Европа. Като алтернатива предлага запазване на процент от средствата, разпределени за всяка държава поотделно, и въвеждане на обща квота, която да се предоставя на държавите членки на изцяло конкурентен принцип;

25. признава, че някои национални точки за контакт предприеха допълнителни усилия, за да привлекат нови кандидати. Призовава държавите членки със слабо използване на средствата да насърчават националните си точки за контакт към активно популяризиране на програмата сред МРБ;

⁽¹⁸⁾ COM(2013) 840 final

⁽¹⁹⁾ CDR86-2012_FIN_AC, CDR6-2011_FIN_AC.

⁽²⁰⁾ Вж. също GHK и колектив (2011 г.), Combined Impact Assessment and Ex Ante Evaluation of the Review of the LIFE+ Regulation (Комбинирана оценка на въздействието и последваща оценка на прегледа на регламента LIFE+).

26. призовава Комисията да продължи да подкрепя образователните мерки в държавите членки с по-малък опит и по-ниско използване на средствата. Целта би трябвало да бъде да засилване на потенциала на националните и регионални точки за контакт и активна подкрепа на кандидатите, за да се увеличи броят на качествените кандидатури, особено в страните със значителни предизвикателства в областта на околната среда и климата, които имат по-малко опит с кандидатстването за помощи по LIFE;

Част 3. Обществен консенсус и укрепване на регионалните и междурегионалните партньорства

Връзки със заинтересованите страни и социални аспекти

27. припомня, че програмата LIFE предлага широк набор от инструменти и процедури, които насърчават възпроизвеждането и трансфера на най-добри практики и са отличен инструмент за демонстриране пред МРВ на ползите от инвестициите в опазването на околната среда и климата. Трайността на връзките между заинтересованите страни зависи от техния опит, контактите на местно равнище и между регионите, тяхната готовност за сътрудничество и осведомеността им, която трябва да се надгражда в един дългосрочен процес. КР насърчава допълнителни инвестиции за засилване на този потенциал⁽²¹⁾ чрез финансирането на проекти от този вид и след 2020 г.;

28. смята, че при опазването на околната среда и природата и борбата с изменението на климата трябва винаги да се постига баланс между различните цели, като се гарантира сигурността, качеството на живот и собствеността на хората. Необходимо са действия и подкрепа за проекти за постигане в тази сфера на допустими компромиси между всички заинтересовани страни и проектите по програмата LIFE могат да допринесат за това. КР призовава ЕК при оценката на кандидататурите за проекти да взема предвид потенциала на даден проект да насърчава изготвянето на нови правила, които съчетават защитата на човешкия живот, застрашен от някои видове, със защитата на застрашените видове. Той предлага също така едно от условията за положителна оценка на даден проект да бъде изслушването на заинтересованите страни от съответната територия в рамките на открит обществен дебат, както и проучването на техните предложения;

Екоиновации и пускане на пазара

29. подчертава значението на програмата LIFE за насърчаването на потенциала за иновации в рамките на ЕС, и призовава Комисията да проучи по какъв начин посредством съответни модели за финансиране може да се укрепи пускането на пазара на прототипи и решения, разработени в рамките на проекти по LIFE. Чрез въвеждането на ускорена процедура след приключването на проекти по програма LIFE, иновациите, разработени в рамките на проекти по тази програма, биха могли бъдат реализирани на пазара по-ефективно, което би засилило конкурентоспособността на ЕС на световните пазари и би довело до създаването на нови „зелени“ работни места;

30. отбелязва централното значение на участието на научни и изследователски организации и на частния бизнес в разработването и реализирането на пазара на екологични иновации; приканва Комисията и занапред да предприема мерки за облекчаване на това сътрудничество. Комитетът призовава наред с останалото да се преразгледа разпоредбите, според които разработените в рамките на проекти по LIFE прототипи биха могли да бъдат пускани на пазара едва след приключване на проектите. Подобна разпоредба намалява интереса на дружествата и научните и изследователските организации за участие в проекти за иновации;

31. изразява убеждението си, че за засилване на приноса на програмата LIFE за трансформиране на европейската икономика в кръгова система с нисковъглеродно производство и потребление, е необходимо във втората многогодишна работна програма и в следващата програма LIFE екоиновациите, демонстрационните и пилотните проекти да преминат на индустриално равнище. Трябва да бъдат проучени нови възможности за насърчаване на разпространението и приспособяването към пазара на резултатите от иновационни проекти по LIFE. КР призовава Европейската комисия да оцени дали в следващата програма LIFE не би било уместно предоставянето на допълнителна подкрепа за успешни проекти напр. за подпомагане на по-нататъшното развитие на перспективни екоиновации посредством допълнителни инструменти за финансиране;

Дългосрочна устойчивост, възможност за възпроизвеждане и за трансфер на резултатите от проекти

32. признава, че чрез проектите по програма LIFE до голяма степен в дългосрочен план се постигат положително въздействие и възпроизводими, прехвърлими резултати⁽²²⁾, но счита, че все още има нужда от допълнително подобрене. По време на втората многогодишна работна програма и след 2020 г. следва винаги да се внимава резултатите от проектите да са устойчиви, да бъдат прехвърляни и възпроизведени, тъй като това е от решаващо значение за постигането на целите на

⁽²¹⁾ CDR86-2012_FIN_AC.

⁽²²⁾ Европейска комисия, ГД „Околна среда“ (2014 г.): LIFE Focus „Long-term impact and sustainability of LIFE Nature“, Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики (2016 г.).

програмата LIFE, финансовите средства да се използват ефективно, да се подобряват екоиновациите и да се насърчава устойчивият и отговорен растеж. КР призовава ЕК да установи прецизни критерии за оценката на потенциала за дългосрочна устойчивост, възможността за възпроизвеждане и прехвърляне (SRT — устойчивост, възпроизводимост, прехвърляне) във фазата на кандидатстване и за оценката на съответната ефективност по време и след прилагането;

33. отделя специално внимание на подкрепата за проекти, чиято цел е да се изготви статистическа справка за популациите на видовете, които попадат в категорията на защитените животни, и за обхвата на тяхното местообитание, както и проекти, които имат за цел да проучат доколко застрашени са естествените местообитания, класифицирани като защитени, причините за това и рисковите фактори;

34. изразява загриженост от факта, че дивите животни са все повече измествани от тяхното естествено местообитание и поради това призовава за разработването и интегрираното прилагане на новаторски мерки за управление на кризи, насочени към опазване на естественото местообитание на животните;

35. предлага Европейската комисия да разработи план за SRT за програмата LIFE, за да се подобри още повече ефективността на програмата в това отношение. Биха били възможни следните мерки⁽²³⁾: по-нататъшно развитие на „иновационна платформа“ (въз основа на онлайн база данни за проекти по програма LIFE при търсенето на възпроизводими екологични идеи), целево разпространение на информация за иновации, изграждането на тематични платформи, мрежи и проектни кълъстери в приоритетните области, по-добро използване на наличните инструменти за комуникация, включително на уебсайта на програмата LIFE; допълнително развитие на подбора и разпространението на резултатите на най-добрите проекти по програмата LIFE⁽²⁴⁾ и др.

36. е на мнение, че за повишаването на дългосрочната устойчивост на проектите по програма LIFE би трябвало да се запази задължението за представяне на план за периода след приключването на проектите. Планът би трябвало да съдържа информация за следните аспекти: по-нататъшно финансиране за запазване на резултатите от проектите, отговорна служба с приемственост между личния състав, формална подкрепа на органите и комуникация с местни заинтересовани страни;

Видове натеса и нови финансови инструменти

37. смята за целесъобразни посочените в член 1 от Регламента за програмата LIFE форми на финансиране и е на мнение, че по този начин за регионите се гарантира голямо многообразие от възможности за финансиране, но призовава за оценка на постигнатите резултати в периода 2014—2017 г. с оглед на подобрението им в следващата програма LIFE;

38. признава важната каталитична функция на интегрираните проекти за отстраняването на различията при осъществяването на политиката на ЕС в областта на околната среда от страна на публичните органи. Предлага, с оглед на все още недостатъчния опит при този вид финансиране, във втората многогодишна работна програма финансирането да се запази в размера, определен в член 17, параграф 5 от Регламента за програма LIFE. КР предлага да се оценят резултатите от интегрираните проекти в края на 2020 г. и смята, че те могат да бъдат още по-важен инструмент в бъдещата програма LIFE; това се отнася по-специално за подпомагането на рамките за приоритетни действия посредством интегрирани проекти за изготвянето на планове за управление по „Натура 2000“;

39. препоръчва в следващата програма LIFE да се запазят „проектите за техническа помощ“, за да може, с оглед на сложността, времето и ресурсите, които са необходими за подготвянето на една кандидатура, да бъдат подпомогнати онези бенефициери, които досега не са осъществявали интегрирани проекти⁽²⁵⁾;

40. приветства двата нови инструмента за финансиране за частно финансиране за енергийна ефективност (PF4EE) и инструмента за финансиране на природен капитал (NCFP), които разкриват нови възможности за привличане на частни инвеститори за финансирането на проекти, насърчаващи енергийната ефективност и опазването на природния капитал, и за предоставянето на принос към започването на общ преход към зелено финансиране. Признава, че двата инструмента все още не са достигнали пълния си потенциал, което преди всичко може да се отпаде на това, че проектите са нови и администрацията в първите месеци на прилагането е доста тровава. КР призовава Европейската комисия да следи отблизо

⁽²³⁾ Европейска сметна палата (2014 г.), Специален доклад (SR 15/2013); Европейска комисия, ГД „Околна среда“ (2014 г.): LIFE Focus „Long-term impact and sustainability of LIFE Nature“; Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики (2016 г.), Комисия за мониторинг на бюджета, Работен документ по специалния доклад на Европейската сметна палата (PE535.987), LIFE+ Зключителна оценка.

⁽²⁴⁾ Програма LIFE, уебсайт на ГД „Околна среда“, инструменти за комуникация, налични на: <http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/comtools/index.htm>.

⁽²⁵⁾ CDR86-2012_FIN_AC.

програмите и методологията за оценка на тяхната ефективност. Отправя също искане към Комисията да обмисли продължаването на валидността на съществуващите инструменти или създаването на нов финансов инструмент, подходящо финансиран, с цел да се привлекат инвеститори и за приоритетната област „Околна среда и ефективност на ресурсите“. Изразява съгласие с Европейския парламент в искането му при PF4EE да се гарантира, че проектите предоставят подходящи, положителни и научно доказуеми резултати за биологичното разнообразие;

41. признава важната роля на PF4EE, с който се подкрепя осъществяването на националните приоритети в областта на енергийната ефективност, при което финансирането се предоставя на бенефициерите както под формата на техническа, така и на експертна подкрепа. Комитетът предлага, с цел да се използва по-добре потенциалът на PF4EE, да се разгледа възможността да се прибегва до този механизъм за допълнително финансиране на проекти по LIFE в областта на енергийната ефективност. ЕК би трябвало да посочи възможността за такова допълнително финансиране в годишните насоки, изготвени за кандидатите. Този модел би трябвало да се запази до края на втората многогодишна работна програма и, в случай на положителна оценка на инструмента, и след 2020 г.;

42. приветства факта, че с инструмента за финансиране на природен капитал ще се търси решение на трудното и напълно ново предизвикателство на финансирането на мерки във връзка с екосистемни услуги и ще бъдат предоставени стимули за частни инвестиции в тази област; счита, че инвестициите в екосистемни услуги са бъдещето на Европа, и приветства факта, че това предизвикателство е обхванато от програмата LIFE. Комитетът препоръчва да се анализира и оцени функционирането на механизма за финансиране на проекти с природен капитал (NCFF) въз основа както на вече постигнатите, така и на очакваните резултати, за да се гарантира ефикасното му използване до края на втората многогодишна работна програма и, в случай на положителна оценка, след 2020 г.;

43. приветства новаторската роля на програмата LIFE и застъпва схващането, че политиката в областта на околната среда и климата не винаги изисква иновативни решения, но често изисква продължаване на вече предприетите мерки или съответно прилагането на иновациите, разработени в рамките на други проекти. КР призовава Европейската комисия да подпомага два вида проекти: иновативни проекти, както и проекти, които отчитат актуалните изисквания на политиката в областта на околната среда и опазването на климата. При това предоставянето на средства за подпомагане няма да бъде обвързано със създаването на иновации, а с продължаване на използването на иновации и най-добри практики от други проекти по програма LIFE.

Брюксел, 9 февруари 2017 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Markku MARKKULA

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG